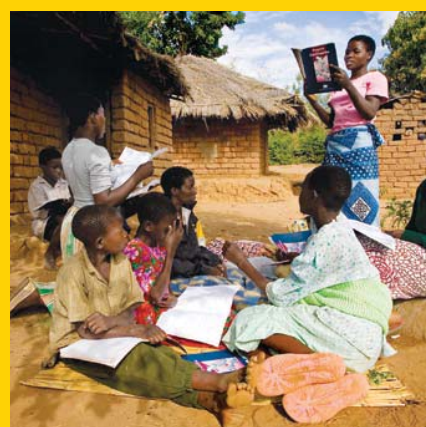

Uwolnić siły młodszej młodzieży

Instytut Ruhi

Książka 5

Uwolnić siły młodszej młodzieży

Instytut Ruhi

Książki w tej serii:

Poniżej znajdują się obecne tytuły książek z serii opracowanej przez Instytut Ruhi. Książki te stanowią główną sekwencję kursów mających na celu systematyczny wysiłek w zwiększaniu zdolności młodzieży i dorosłych do służenia swoim wspólnotom. Instytut Ruhi jest również w trakcie opracowywania zestawu kursów odgałęziających się od trzeciej książki serii przeznaczonej do szkolenia nauczycieli bahaickich zajęć dla dzieci, jak również innego zestawu kursów tworzących odgałęzienie Książki 5 przeznaczonej do szkolenia animatorów grup młodszej młodzieży. Kursy te również zostały wymienione na poniższej liście. Należy zaznaczyć, że lista ta może ulec zmianie w miarę postępów w zdobywaniu doświadczenia w praktyce, a dodatkowe tytuły zostaną do niej dodane w miarę jak większa ilość opracowywanych elementów programu osiągnie etap, na którym będzie można je powszechnie udostępnić.

Książka 1 *Rozważania na temat życia duchowego*

Książka 2 *Powstanie do służby*

Książka 3 *Prowadzenie zajęć dla dzieci, klasa 1*

Prowadzenie zajęć dla dzieci, klasa 2 (kurs – odgałęzienie)

Prowadzenie zajęć dla dzieci, klasa 3 (kurs – odgałęzienie)

Prowadzenie zajęć dla dzieci, klasa 4 (kurs - odgałęzienie)

Książka 4 *Dwa bratnie Objawienia*

Książka 5 *Uwolnić siły młodszej młodzieży*

Pierwotny impuls: Pierwszy kurs - odgałęzienie książki 5

Poszerzający się krąg: Drugi kurs - odgałęzienie książki 5

Książka 6 *Nauczanie Sprawy*

Książka 7 *Wspólny marsz ścieżką służby*

Książka 8 *Przymierze Bahá'u'lláha*

Książka 9 *Zdobywanie perspektywy historycznej*

Książka 10 *Budowanie dynamicznych wspólnot*

Książka 11 *Środki materialne*

Książka 12 *Rodzina i wspólnota*

Książka 13 *Angażujemy się w działania społeczne*

Książka 14 *Uczestniczenie w dyskursie społecznym*

Copyright © 2023 by the Ruhi Foundation, Colombia

All rights reserved. Edition 2.1.1.PE.PV published in August 2023

Originally published in English as *Releasing the Powers of Junior Youth*

Copyright © 2006, 2014, 2022 by the Ruhi Foundation, Colombia

ISBN 978-628-95102-1-8

Permission for a limited printing of this book in Polish has been granted to Wydawnictwo Bahá'í by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

Wydawnictwo Bahá'í
ul. Lanciego 13 lok. 6
02-792 Warszawa, Poland
E-mail: nsa@bahai.org.pl
www.bahai.org.pl

Spis treści

Kilka uwag dla prowadzącego	v
Wiosna życia	7
Wiek obietnicy	52
Służąc jako animator.....	83

Kilka uwag dla prowadzącego

Od momentu powstania we wczesnych latach 70. Instytut Ruhi poprzez swoją działalność edukacyjną stara się służyć młodym ludziom w wieku od 12 do 15 lat, często nazywanymi „młodszą młodzieżą”, którzy reprezentują tak szczególny segment społeczeństwa. Obserwując idealizm i energię tak wielu osób w tym przedziale wiekowym, Instytut utwierdził się w swoim przekonaniu, że bardzo ważne jest zapewnienie młodszej młodzieży możliwości zgłębiania różnych tematów i pojęć, które pozwoliłyby im radzić sobie z zawiłościami życia, zwalczać siły moralnego zepsucia, które wszędzie przybierają na sile, a także stać się aktywnymi inicjatorami społecznych zmian. Następną kilkadziesiąt lat stanowiło okres działania i refleksji, w którym coraz częściej korzystano z ogólnoswiatowego doświadczenia w pracy z młodszą młodzieżą różnorodnego pochodzenia, w tym z wysiłków w dziedzinie rozwoju, przede wszystkim w zakresie umiejętności czytania i pisania. Około roku 2000 wyłoniło się pojęcie duchowego umocnienia młodszej młodzieży, a wraz z nim różne aspekty trzyletniego programu, który ma na celu uwolnienie ich intelektualnych i duchowych mocy w służbie ludzkości.

Podobnie jak inne przedsięwzięcia Instytutu Ruhi, program duchowego umocnienia młodszej młodzieży jest oferowany oddolnie, wśród społeczności lokalnej, poprzez system edukacji na odległość, który w tym przypadku obejmuje trzy podstawowe elementy: „grupę młodszej młodzieży”, „animatora” oraz specjalny zestaw materiałów. *Uwolnić siły młodszej młodzieży*, piąta książka w głównej sekwencji kursów Instytutu, ma za zadanie pomóc tym, którzy pragną zaangażować w program grupę młodszej młodzieży w swojej wiosce lub sąsiedztwie. Jest to pierwszy z serii kursów odgałęziających się od głównej sekwencji, który pomoże uczestnikom rozwinąć zdolności potrzebne do pełnienia roli „animatorów” - określenie, które samo w sobie wskazuje na charakter tego aktu służby. Pomimo iż nie każdy, kto studiuje tę książkę, podejmie się tego zadania, mamy nadzieję, że wszyscy zainspirują się poruszonymi tutaj tematami i dostrzegą, jak ważne jest poświęcenie należytej uwagi szlachetnym aspiracjom młodszej młodzieży. Stanowi to istotny aspekt tworzenia kultury promującej tak odmienne podejście wobec młodych ludzi od tego powielanego w dzisiejszym społeczeństwie. W takiej atmosferze nawet osoby niezaangażowane bezpośrednio w program będą gotowe udzielić wsparcia jego rozwijającym się działaniom.

Osoby pełniące rolę prowadzących Książkę 5 powinny zwrócić uwagę, że wśród uczestników będzie wielu młodych ludzi w wieku nastoletnim lub około dwudziestu lat, którzy rozpoczęli główną sekwencję kursów z wyraźnym pragnieniem służenia jako animatorzy i z całym nieodkrytym jeszcze potencjałem potrzebnym do wykonania tego zadania. Niektórzy z nich zetknęli się z Wiarą poprzez rozmowy ze swoimi rówieśnikami, które podkreślały rolę, jaką mogą odegrać w kształceniu młodszych pokoleń. Inni sami przeszli przez program duchowego umocnienia jako młodsza młodzież i wkrótce potem rozpoczęli studiowanie Książki 1. Niezależnie od drogi, która doprowadziła ich do procesu instytutu, będą oni teraz tworzyć część rosnącego załączka osób w swoich wioskach lub sąsiedztwach, zaangażowanych w ich rozwój. W tym też kontekście będą zdobywać doświadczenie w odwiedzaniu domostw, aby wraz z gospodarzami zgłębiać tematy kluczowe dla Wiary. Jest to akt służby, o którym mowa w Książce 2. Jako część tego załączka, sporo z nich będzie również blisko związanych z przynajmniej jedną grupą młodszej młodzieży na danym obszarze, będzie pomagać animatorowi w prowadzeniu różnych aktywności oraz dołączać do niego podczas regularnych wizyt u rodziców tejże młodzieży w celu omówienia pojęć i podejść związanych z programem. Na tym etapie wszyscy będą posiadali znaczną wiedzę na temat bahaickich nauk, która pogłębiła się poprzez studiowanie

Książek 3 i 4, oraz będą wykazywać umiejętności, zdolności, postawy i wartości duchowe potrzebne do inicjowania i podtrzymywania głębokich rozmów z przyjaciółmi i sąsiadami. To w szczególności na tym etapie, kiedy dotrą do Książki 5, znaczenie procesu budowania zdolności, nieodłącznie związanego z główną sekwencją kursów Instytutu Ruhi - procesu stworzonego jako podążanie ścieżką służby – stanie się bardzo wyraźne. Zaangażowanie grupy młodszej młodzieży w trzyletni program służący ich duchowemu umocnieniu jest wymagającym aktem służby, a wysiłki początkujących animatorów będą w niemałym stopniu zależały od zdolności, jakie udało im się rozwinąć na dotychczasowej ścieżce.

Pierwsza część książki pt. „Wiosna życia” skupia się na cechach, które, jak wskazują pisma Wiary, mają wyróżniać okres młodości. Z przeprowadzonej analizy stopniowo wyłania się wizja wkładu, jaki każde pokolenie młodzieży wnosi w służbę dla Sprawy Bożej i ludzkości. Prowadzący będzie chciał zadbać, aby uczestnicy wynieśli ze studiowania tej części motywację i mobilizację wizją, która się wyłania, ponieważ to właśnie ta wizja nadaje kształt i formę programowi duchowego umocnienia młodszej młodzieży i powinna nadać kierunek ich wysiłkom w celu zaangażowania młodzieży w jego zajęcia.

Co więcej, część ta rozpoczyna się prośbą do uczestników o zastanowienie się nad tym, jakie cechy chcieliby, aby dorastająca młodzież rozwinęła do czasu ukończenia trzyletniego programu w wieku 15 lat – wieku postrzeganym w naukach bahaickich jako próg dojrzałości – i weszła w najlepsze lata swojej młodości. Prowadzący powinien rozumieć, że celem tego ćwiczenia nie jest zagłębianie się w szczegóły programu ani rozważanie potencjalnych możliwości młodszej młodzieży, co zostanie podjęte odpowiednio w trzeciej i drugiej części niniejszej książki. Intencją tutaj jest raczej bezpośrednie skupienie się na wyobrażeniu sobie młodego człowieka gotowego do zajęcia miejsca w następnym pokoleniu tych, którzy będą promować Sprawę Bożą i poświęcać się postępowi cywilizacji. Jeśli chodzi o uczestników kółka studiujących, ćwiczenie to pozwoli im lepiej zrozumieć charakter działań, których wkrótce się podejmą jako animatorzy i nada głębsze znaczenie ich późniejszym dyskusjom.

W tym kontekście zatem część ta przedstawia kilka fragmentów pism, które wyjaśniają pewne pojęcia związane z okresem młodości. Wśród pojęć wprowadzonych już na początku tej części znajduje się wzajemne oddziaływanie służby, edukacji i przygotowania do przyszłości, kwestii, które mogą czasami nurtować młode umysły. W ten sposób jasno widzimy, że gdy postrzegamy życie jako całość, jego różne aspekty nie są ze sobą sprzeczne, ale mogą się wzajemnie wzmacniać. Ćwiczenie w Rozdziale 10 pomoże uczestnikom zastanowić się co to oznacza w praktyce. Należy jednak zatroszczyć się o to, by uczestnicy nie wykonali tego ćwiczenia mechanicznie i aby zrozumieli, w jaki sposób pewne wybory życiowe i sposoby myślenia mogą powodować wyimaginowane dychotomie i napięcia, które się tworzą na ich podstawie.

Innym pojęciem poruszonym w tej części, kluczowym dla jej celu, jest pojęcie dwójakiego celu moralnego. Uczestnicy będą oczywiście znali to pojęcie z wcześniejszych książek. Tutaj jest ono rozważane o wiele głębiej, a uczestnicy powinni zwrócić szczególną uwagę na rozdziały poświęcone jego analizie, które rozpoczynają się od opisu podwójnej przemiany – na poziomie jednostki i w strukturze społeczeństwa – przewidzianej w bahaickich pismach. W tym świetle część ta sugeruje, że młodzi ludzie powinni być przepełnieni silnym poczuciem celu, aby wziąć odpowiedzialność za swój własny rozwój intelektualny i duchowy oraz aby wnieść długotrwały wkład w postęp społeczeństwa. Twierdzi ona ponadto, że te dwa aspekty celu moralnego wzajemnie się uzupełniają i są zasadniczo nierozłączne, ponieważ standardy moralne i zachowanie jednostek kształtują ich środowisko, a jednostki te są z kolei

kształtowane przez struktury i procesy społeczne. Niektórym uczestnikom może być trudno zrozumieć implikacje tego twierdzenia, które są zgłębiane w jednym z ćwiczeń w Rozdziale 16. Dominujące światopoglądy, które z jednej strony mają skłonność do kładzenia zbyt dużego nacisku na indywidualność i wolność jednostki, a z drugiej wyolbrzymiają znaczenie sił społecznych i procesów politycznych, mogą zniekształcać rzeczywistość i kształtować przekonania oraz schematy myślowe, często w sposób niezauważalny. Przeprowadzając to ćwiczenie z grupą, prowadzący powinien być świadomy wyzwania, jakie może ono stanowić i w razie potrzeby pomóc jej członkom w rozpoznawaniu twierdzeń, które nie są spójne z cytowaną w tym rozdziale wypowiedzią Strażnika. Analiza pojęcia dwójakiego celu kończy się następnie propozycją, że taki cel może zostać zrealizowany tylko na polu służby. Część ta twierdzi, że służba łączy realizowanie indywidualnego potencjału z postępem społeczeństwa.

Druga część nosi tytuł „Wiek obietnicy” i dotyczy młodszej młodzieży i ogromnego potencjału, który ona posiada. Ma ona na celu ugruntowanie w umysłach studiujących zrozumienia, że młodsza młodzież należy do odrębnej grupy wiekowej z jej własnymi charakterystycznymi cechami. Cechy te nie pozostawiają wątpliwości, że jakkolwiek błędne byłoby traktowanie ich jak dzieci, równie błędne byłoby zachęcanie ich do naśladowania powierzchownej w swej istocie wersji dorosłości, którą można zaobserwować zakorzeniającą się na coraz większą skalę. Część ta ma także na celu wyjaśnienie, że podejście przyjęte przez wspólnotę bahaicką wobec tej grupy wiekowej, kształtowane przez pisma Wiary i inspirowane takimi przykładami jak młody Ruhu'lláh, jest zupełnie inne od podejścia opartego na powszechnych założeniach i teoriach, z których tak wiele przedstawia młodszą młodzież jako zbuntowaną i podatną na kryzys.

Mając na uwadze powyższe cele, część ta pokrótce przygląda się naturze wczesnego okresu dorastania, a następnie prosi uczestników o zastanowienie się nad wyzwaniem, jakim jest odpowiednie ukierunkowanie rosnącej świadomości młodych ludzi w tym przedziale wiekowym. W tym miejscu pojawia się ostrzeżenie: wysiłki tego rodzaju muszą unikać pułapki niektórych programów, które zamiast kierować rosnącą samoświadomością młodych ludzi w tej kształtującej fazie życia w stronę bezinteresownej służby innym, kierują ją w stronę „ja” i niestety doprowadzają do tego, że stają się oni niewolnikami „natarczywego ego”. Rozdziały od 5 do 9 próbują ostrzec uczestników przed niektórymi subtelnymi niebezpieczeństwami tej pułapki, prowadząc ich przez serię odpowiednich cytatów z pism bahaickich. Następnie w części tej rozważa się wpływ środowiska społecznego na życie młodszej młodzieży, wprowadza pojęcie „grupy młodszej młodzieży” jako środowiska wzajemnego wsparcia i określa postawę, jaką powinni przyjąć wszyscy ci, którzy powstają do służby jako animatorzy takich grup.

Trzecia część, „Służąc jako animator”, rozpoczyna się niejako od miejsca, w którym kończy się część druga, i próbuje jeszcze bardziej przybliżyć uczestnikom charakter tego aktu służby. Po przypomnieniu sobie niektórych cech grupy młodszej młodzieży, część ta wkracza w omówienie materiałów, których studiowanie stanowi podstawę programu. Większa porcja tej części poświęcona jest temu omówieniu, a prowadzący powinien dobrze zrozumieć jego cel, który nie polega na zwykłym opisanu uczestnikom materiałów, ale na zapewnieniu im wglądu w to, na czym polega proces duchowego umocnienia i jak materiały te starają się wspierać jego dynamikę. Fragmenty tych materiałów są zawarte w całej książce, ale dwa podręczniki są analizowane w całości, „Powiewy umocnienia” i „Duch wiary”, w związku z czym uczestnicy będą musieli mieć ich egzemplarze pod ręką.

Kwestia duchowego umocnienia wymaga, ogólnie mówiąc, wiele przemyśleń i refleksji ze strony prowadzących. W rzeczy samej, proces edukacyjny, zainicjowany poprzez kursy

instytutu, może być w ostatecznym rozrachunku postrzegany jako sposób moralnego i duchowego umocnienia, sposób, dzięki któremu ludzie z różnych środowisk i o różnym pochodzeniu mają możliwość uczestniczenia w budowaniu lepszego świata. Zastosowane tu pojęcie władzy różni się znacznie od powszechnie występujących definicji tego słowa, które kojarzą ją z zamiarem dominacji lub zmuszania innych do ulegania czyimś życzeniom i żądaniom. Zamiast tego celem jest stanie się kanałem dla przepływu mocy ludzkiego ducha: mocy jedności, miłości, pokornej służby, czystych uczynków. W jaki sposób przyczynić się do dynamiki potrzebnej do tego, by taki proces postępował – a nawet przyspieszył – jest kluczowym elementem aktu służby w roli prowadzącego, a mając doświadczenie w angażowaniu jednej grupy po drugiej w studiowanie kursów, każdy prowadzący jest w stanie pozyskać wgląd w wiele wzajemnie oddziałujących czynników, z których żaden nie będzie miał większej mocy niż pielęgnowanie prawdziwego rozumienia.

W książce tej, oczywiście, troska prowadzącego sięga o wiele dalej, do następnego pokolenia i do charakteru procesu wychowawczego, który umożliwi młodym ludziom efektywne korzystanie z wyłaniających się mocy. W samym sercu tego procesu znajdują się wzajemnie wzmacniające się moce myślenia i ekspresji językowej. Moc umysłu w angażowanie się w myślenie abstrakcyjne, która gwałtownie wzrasta we wczesnym okresie dojrzewania, wzmacnia się u młodszej młodzieży, w miarę jak uczą się stosować odpowiednie koncepcje naukowe, moralne i duchowe do analizowania otaczającego ich świata i do pierwszych prób działania na rzecz społeczeństwa. Jednak, bez względu na to, jak ważna jest moc racjonalnej analizy, potrzebuje ona duchowej percepcji. Dzięki niej otwierają się kanały rozumienia, niedostępne poprzez ćwiczenie samych władz umysłowych. Należy zatem pomóc młodszej młodzieży w rozpoznaniu sił duchowych i identyfikowaniu duchowych zasad w sytuacjach, z którymi się stykają, jeśli mają dokonywać rozsądnych wyborów moralnych. Fakt, że struktura moralna rządząca myślami i zachowaniem danej osoby jest ściśle związana ze strukturą języka, w którym wyraża ona swoje myśli, stanowi podstawowe założenie planowanego procesu edukacyjnego. Niezależnie od wiedzy, jaką na temat tego procesu mogły przekazać pierwsze dwie części Książki 5, Rozdziały od 5 do 19 trzeciej części starają się ukazać jego różne wymiary, opierając się w miarę potrzeby na przykładach z podręczników używanych w programie. Każdy prowadzący powinien uważnie przejrzeć te rozdziały, przygotowując się do poprowadzenia przez nie grupy. Mamy nadzieję, że uczestnicy wyniosą ze studiowania tej części zrozumienie potencjału podręczników do umacniania młodszej młodzieży pochodzącej z różnych kultur.

To w świetle tej dyskusji zatem uczestnicy otrzymują możliwość przeanalizowania dwóch pełnych podręczników, jednego, który należy do kategorii „inspirowanych Wiarą Bahá'í” i drugiego, który reprezentuje wyraźny bahaicki komponent programu. Te dwie kategorie są przedstawione uczestnikom na początku tej części, a przegląd „Powiewów Umocnienia” i „Ducha Wiary” ma na celu pomóc im dostrzec, w jaki sposób, w poruszanych tematach i pojęciach oraz w używanym języku, oba podręczniki przyczyniają się do realizacji opisanych powyżej celów programu. Na przykład pojęcie Bożego potwierdzenia, o którym mowa w pierwszym z nich – mianowicie, że jeśli ktoś podejmuje wysiłek w kierunku szczytnych celów, to przyciągnie boskie potwierdzenia – znajduje oddźwięk w sercach i umysłach młodych ludzi na całym świecie. Zrozumienie, jakie zdobywają dzięki studiowaniu tego podręcznika wydaje się pomagać im, gdy podejmują nowe i pełne wyzwań zadania, w przezwyciężaniu lęku i braku pewności siebie, które często im towarzyszy, bez wywoływania agresywnych zachowań, tak charakterystycznych dla zbyt dużego nacisku na własne „ja”. W ten sposób prosta, a zarazem głęboka historia, której fabuła rozwija się w podręczniku, zazwyczaj jednego spośród pierwszych studiowanych przez młodszą młodzież, wprowadza wielu z nich na drogę, która chroni ich, przynajmniej częściowo, przed

siłami dezintegracji rozdzierającymi tkankę społeczną, siłami, które mogłyby okraść ich z ich prawdziwej tożsamości jako istot szlachetnych.

W podobny sposób wyjaśnienie pojęć zawarte w podręczniku „Duch wiary” pomaga młodszej młodzieży każdego pochodzenia w głębokiej refleksji nad zagadnieniami filozoficznymi, które zaczynają zajmować umysł na tym etapie życia, oraz w dostrzeżeniu misternych związków, jakie istnieją między tym, co duchowe, a tym, co materialne. Wśród tych pojęć są na przykład ewolucja fizyczna i pojawienie się ludzkiego ducha. Prowadzący powinien być świadomy faktu, że dla wielu młodych ludzi studiujących Ksiązkę 5 i pragnących zostać animatorami, o ile sami nie ukończyli programu duchowego umocnienia jako młodsza młodzież, przeglądanie podręcznika „Duch wiary” będzie stanowiło dla nich pierwszą okazję do systematycznego zgłębiania zaprezentowanych tam pojęć i należy dać im czas potrzebny na przemyślenie ich implikacji.

Na zakończenie tej powtórki uczestnicy są zachęceni do refleksji nad zasadą harmonii między nauką a religią, nie jako koncepcją wyraźnie omawianą w podręcznikach, ale jako leżącą u podstaw całej dyskusji. Rozumienie, które jest tu proponowane, zakłada, że nauka i religia mogą być postrzegane jako dwa uzupełniające się systemy wiedzy i praktyki, dzięki którym cywilizacja czyni postępy. Znaczenie tej refleksji nie powinno umknąć uczestnikom, zwłaszcza tym, którzy przygotowują się do podjęcia służby na tym polu. Ostatecznie, jeśli zdobycie pełniejszego zrozumienia rzeczywistości jest integralną częścią procesu duchowego umocnienia, to podręczniki dla młodszej młodzieży muszą koniecznie czerpać z obu tych źródeł wiedzy.

Podczas gdy studiowanie materiałów będzie stanowiło główny kierunek działań każdej grupy młodszej młodzieży uczestniczącej w tym programie, będą oni również podejmować inne wspólne działania. Należą do nich projekty służby, sport, tworzenie dzieł artystycznych i rękodzielniczych, oraz okazjonalne wydarzenia specjalne. W Rozdziałach 25 i 26 przedstawiono kilka zasad i pomysłów związanych z tymi działaniami, ale powstrzymano się od zbytniego zagłębiania w szczegóły, zauważając, że ich specyfika będzie musiała wyłonić się sama zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami. Niemniej jednak mamy nadzieję, że opracowywanie i realizacja projektów służby otrzyma należytą uwagę w programie, ponieważ służba zapewnia płaszczyznę, na której może się przejawiać wspomniany wcześniej dwojaki cel moralny. W związku z tym uczestnicy powinni rozumieć, że takie projekty będą przedmiotem częstych konsultacji podczas spotkań z innymi animatorami.

Część trzecia kończy się omówieniem kilku spraw związanych z pracą animatora, dzieląc się spostrzeżeniami na temat tego, jak pomóc w uformowaniu grupy młodszej młodzieży, jak poprowadzić kilka pierwszych spotkań oraz jak rozmawiać z rodzicami tejże młodzieży o naturze programu i postępach ich synów i córek. Od samego początku uczestnicy powinni zdawać sobie sprawę z tego, że zdolności potrzebne do efektywnej służby w roli animatora rozwijają się z czasem poprzez ciągłe doświadczenie i studiowanie kursów odgałęziających się od Ksiąжки 5. Wymaga to pewnego poziomu zaangażowania w edukację młodszej młodzieży, a tę właśnie zdolność wykazuje tak wielu nastolatków w późnym okresie dojrzewania oraz dwudziestolatków, wkraczających we wiosnę swego życia. To właśnie z ich szeregów wyłoni się coraz większa liczba tych, którzy będą podążać tą wyspecjalizowaną ścieżką służby, angażując kolejne grupy w program duchowego umocnienia, i którzy w ten sposób zapewnią, że obietnica następnego pokolenia zostanie spełniona.

Wiosna życia

Cel

Zrozumienie niektórych cech, które mają wyróżniać młodzież,
jako warunek wstępny do angażowania młodszej młodzieży
w program na rzecz jej duchowego umocnienia.

ROZDZIAŁ 1

Okres między dwunastym a piętnastym rokiem życia stanowi szczególny czas w życiu człowieka, ponieważ to właśnie w tych latach zostawia się dzieciństwo za sobą i przechodzi głęboką zmianę. Jako że nie są jeszcze w pełni młodzieżą, osoby w tym przedziale wiekowym często określa się mianem „młodszej młodzieży”. Angażowanie młodszej młodzieży w działania, które mają na celu wzmocnienie jej duchowych i intelektualnych zdolności oraz przygotowanie jej do efektywnego uczestnictwa w sprawach swojej wspólnoty jest aktem służby o największym znaczeniu. Trzy części tej książki skupiają się na niektórych zagadnieniach, umiejętnościach, cechach i postawach, które, jak pokazuje doświadczenie, są niezbędne tym, którzy chcą wdrożyć program duchowego umocnienia młodszej młodzieży opracowany przez Instytut Ruhi.

Działania składające się na ten program prowadzone są na ogół w małych grupach na poziomie lokalnym. Jako osoby wspomagające przedsięwzięcia takiej grupy, będziecie troszczyć się o duchowy i intelektualny rozwój kilku młodych ludzi, którzy w stosunkowo krótkim czasie osiągną wiek piętnastu lat, czyli próg dojrzałości, kiedy to przejmą nowe obowiązki. W pierwszej części będziemy prowadzić rozważania nie tyle na temat cech młodszej młodzieży, co na temat tego, na jakiego rodzaju młodych ludzi powinni wyrosnąć według pism Wiary. To, co powinno stać się jasne z fragmentów, które będziecie studiować, to fakt, że istnieje szereg cech, które mają wyróżniać każde pokolenie młodzieży, jak i również szczególne siły, które muszą kształtować jej życie. Oczywiście jest całkiem możliwe, że sami jesteście młodymi ludźmi w wieku kilkunastu lub dwudziestu kilku lat i w tym przypadku materiał przedstawiony w tej części będzie również dla was okazją do zbadania swoich własnych celów i priorytetów.

ROZDZIAŁ 2

Na początek zastanówcie się nad grupą młodszej młodzieży, z którą wkrótce będziecie pracować. Przez następne trzy lata będziecie się z nimi często spotykać i jako prawdziwi przyjaciele będziecie im pomagać we wspólnym studiowaniu i badaniu idei, w planowaniu i podejmowaniu prostych projektów służby oraz w refleksji nad tym, czego uczą się jako grupa z tych doświadczeń. Warto, abyście teraz poświęcili trochę czasu na wyobrażenie sobie koniec tego trzyletniego okresu, kiedy to ukończą program. Aby pomóc wam doprecyzować w wyobraźni cechy, które, miejmy nadzieję, będą wyróżniać waszych młodych przyjaciół, wykonajcie poniższe ćwiczenia z innymi uczestnikami tego kursu.

1. Czy młodzież, którą sobie wyobrażacie, będzie się odznaczała wysokim poczuciem celu? Co będą uważali za ten cel? _____

2. Na czym będą skupiać większość swojej energii? _____

3. Co będzie ich motywowało do działania na rzecz swoich ideałów? _____

4. Według waszych oczekiwań, jak bardzo będą świadomi wyzwań stojących przed ludzkością w obecnych czasach? Czy będą przekonani, że naprawdę mogą przyczynić się do uczynienia świata lepszym? _____

5. Naturalnie będziecie chcieli, aby wasi młodzi przyjaciele nabyli podczas wspólnie spędzonego czasu pewną postawę wobec procesu uczenia się. Postawa ta znajduje odzwierciedlenie w poniższych stwierdzeniach. Czy możecie dodać jeszcze dwa lub trzy takie stwierdzenia?
- Będą sumienni i będą próbowali wprowadzać w życie to, czego się uczą.
 - Będą mieli nawyk refleksji nad wynikami swoich działań.
 - Będą mieli otwarty umysł i będą podchodzić do nauki z pokorą.
 - Będą mieli gorące pragnienie doskonalić swoją zdolność do służenia ludzkości.
 - Będą dążyć do osiągnięcia doskonałości we wszystkim, co robią.
 - Będą pasjonować się studiowaniem nauk ścisłych i humanistycznych.
 - Będą zdawać sobie sprawę z tego, jak ważne jest rozwijanie duchowego postrzegania.
 - Będą czerpać tyle samo radości z uczenia się jak pracować na rzecz postępu ludzkości, co z własnego rozwoju intelektualnego i duchowego jako jednostki.
 - _____
 - _____
 - _____
6. Które z poniższych twierdzeń opisują sposób, w jaki chcielibyście, aby młodzi ludzie, których macie na myśli, się zachowywali?
- ____ Ich standardy będą mniej lub bardziej zbliżone do tych, które wyznaczają młodzieży światowe trendy i moda.
- ____ Będą zwracać się do popularnych mediów w poszukiwaniu standardów, które mają kierować ich życiem.

- ___ Będą podążać śladami tych, którzy pomimo ogromnych wyzwań, starają się żyć zgodnie z wysokimi standardami moralnymi.
 - ___ Będą w stanie wykryć, kiedy ich czyny są sprzeczne z ich przekonaniami, jeśli takie sprzeczności się pojawią.
 - ___ Będą wierzyć w takie ideały jak jedność ludzkości, równość mężczyzn i kobiet oraz sprawiedliwość, ale ich postępowanie będzie bardziej odzwierciedlać przyjęte normy społeczeństwa, które choć biegle posługuje się retoryką tych ideałów, to w praktyce ich nie przestrzega.
 - ___ Porzucą wysokie standardy, aby móc wygodnie żyć w środowisku społecznym, które ich nie przestrzega.
7. Poniższe stwierdzenia wyrażają niektóre z implikacji czystego i cnotliwego życia. Jak myślicie, jak ważne będzie dla młodzieży, którą sobie wyobrażacie, aby potrafiła zastanowić się nad takimi implikacjami jak te? Czy możecie dodać do tej listy kilka innych?
- Nieprzejawianie lekkomyślności w swoim postępowaniu
 - Bycie niezależnym od trywialnych i źle ukierunkowanych przyjemności
 - Niepozwalanie, by ziemskie przyjemności odwracały uwagę od wysokiego celu
 - Niepodążanie za trendami i modą, jeśli są one sprzeczne ze standardem czystości
 - Nieuważanie, że czystość oznacza jedynie powstrzymywanie się od seksu pozamałżeńskiego
 - Zachowywanie umiaru w sposobie ubierania się
 - Zachowywanie umiaru w sposobie mówienia
 - Zachowywanie umiaru w wyborze rozrywki
 - Wyróżnianie się skromnością i pokorą
 - Bycie wolnym od zazdrości i zawiści
 - Wyróżnianie się czystością, przyzwoitością i nieskalanym umysłem
 - Bycie czujnym w kontrolowaniu swoich niższych instynktów
 - _____
 - _____
 - _____
8. W ciągu tych kilku lat, które spędzicie z waszymi młodymi przyjaciółmi, jak silne według was staną się ich moce, zarówno intelektualne jak i duchowe, aby

- pokonywać wyzwania?
- wytrwale dążyć do osiągnięcia swoich celów?
- oprzeć się presji, by działać w sposób sprzeczny z wysokimi standardami moralnymi?

ROZDZIAŁ 3

Przejdźmy teraz do kilku fragmentów z pism Wiary i zbadajmy, jak opisują one młodego człowieka. ‘Abdu’l-Bahá stwierdza:

„O ukochani ‘Abdu’l-Bahy! Życie człowieka ma swoją wiosnę i jest obdarzone cudowną chwałą. Okres młodości charakteryzuje się siłą i wigorem, i wyróżnia się jako najbardziej wyborny czas ludzkiego życia. Dlatego powinniście dniem i nocą dążyć do tego, abyście, obdarzeni boską siłą, zainspirowani wspaniałymi pobudkami i wspomagani Jego boską mocą, niebiańską łaską i boskim wsparciem, stali się ornamentami świata ludzkości, wybitnymi pośród tych, którzy zostali wprowadzeni w tajniki prawdziwej wiedzy oraz miłości Boga. Musicie wyróżniać się pośród ludzi waszą świętością i uniezależnieniem, wzniosłością zamiaru, wielkodusznością, determinacją, szlachetnością myśli, wytrwałością, wzniosłością waszych celów i waszymi cechami duchowymi; abyście stali się przyczyną wywyższenia i chwały Sprawy Boga oraz miejscami jutrzejki Jego boskich darów; abyście zachowywali się zgodnie z radami i nawoływaniem Błogosławionego Piękną – niechaj me życie będzie ofiarowane za Jego ukochanych – oraz abyście, odzwierciedlając bahaickie przymioty i cechy, wyróżniali się spośród innych. ‘Abdu’l-Bahá z zapalem oczekuje, aby każdy z was stał się niczym nieustraszony lew przechadzający się po pastwiskach ludzkich doskonałości i niczym powiew o piznowym zapachu unoszący się nad łąkami cnoty”¹.

1. Uzupełnijcie poniższe zdania na podstawie powyższego cytatu:
 - a. Wiosna w życiu człowieka obdarzona jest _____ .
 - b. Okres młodości charakteryzuje się _____ i _____ .
 - c. Okres młodości wyróżnia się jako _____
ludzkiego życia.
 - d. W okresie młodości powinniśmy dniem i nocą starać się, abyśmy obdarzeni _____ zainspirowani _____
i wspomagani Jego _____,
i _____ stali się _____
świata ludzkości.
 - e. W okresie młodości powinniśmy dniem i nocą starać się, abyśmy stali się wybitnymi
pośród tych, którzy zostali wprowadzeni w tajniki _____
_____ oraz _____ .

- f. W okresie młodości musimy się wyróżniać _____
i _____.
- g. W okresie młodości musimy się wyróżniać _____
zamiaru.
- h. W okresie młodości musimy wyróżniać się _____ ,
_____, _____ myśli, _____ ,
wzniosłością naszych _____ oraz naszymi cechami
_____.
- i. W okresie młodości musimy stać się _____
wywyższenia i chwały _____ oraz _____
Jego _____.
- j. W okresie młodości musimy starać się zachowywać _____
z _____ i _____
Błogosławionego Piękną.
- k. ‘Abdu’l-Bahá z zapalem oczekuje, aby każdy młody człowiek stanie się niczym
_____ przechadzający się po pastwiskach
_____ i niczym _____
_____ unoszący się
nad łąkami _____.
2. Prawdopodobnie słyszeliście takie czy inne wyrażenie popularnego przekonania, że młodzież powinna skupić się na zabawie, ponieważ już wkrótce będzie musiała zmierzyć się z poważnymi sprawami życia. Takie mniemanie wyraźnie nie jest zgodne z powyższym stwierdzeniem 'Abdu'l-Bahy. Jakże są niektóre z założeń leżących u podstaw tego popularnego przekonania? Przedyskutujcie to pytanie w grupie przyjaciół, z którymi dzisiaj studiujecie, i zapiszcie swoje wnioski poniżej.

ROZDZIAŁ 4

W poniższej modlitwie, ‘Abdu’l-Bahá wyraża swoje nadzieje, jakie żywi wobec młodzieży:

„O Ty, dobry Panie! Łaskawie obdarz parą niebiańskich skrzydeł każde z tych piskląt i daj im duchową moc, aby mogły poszybować przez bezkresną przestrzeń i wznieść się na wyżyny Królestwa Abhá.

O Panie! Wzmocnij te delikatne sadzonki, aby każda z nich mogła stać się owocnym drzewem, zielonym i kwitnącym. Potęgą swych niebiańskich zastępów zapewnij tym duszom zwycięstwo, aby mogły zdławić moce błędu i niewiedzy oraz rozwinąć sztandar braterstwa i przewodnictwa pośród ludzi, oraz aby mogły niczym ożywcze powiewy wiosny orzeźwić i rozbudzić drzewa ludzkich dusz i niczym wiosenne deszcze sprawić, aby łąki tej okolicy zazieleniły się i stały się żyzne.

Tyś jest Potężnym i Mocnym; Tyś jest Obdarowującym i Wszechmiłującym”².

1. Uzupełnijcie poniższe zdania na podstawie powyższego cytatu:
 - a. ‘Abdu’l-Bahá porównuje tych, którzy są we wczesnych latach swej młodości do piskląt, które potrzebują pary _____ i prosi Boga, by dał im _____, aby mogły _____ przez bezkresną przestrzeń i _____ Królestwa Abhá.
 - b. Porównuje tych, którzy są we wczesnych latach swej młodości do delikatnych _____ i błaga Boga, by wzmocnił je, aby każda z nich mogła stać się _____, _____ i _____.
 - c. Prosi Boga, by zapewnił tym duszom zwycięstwo, aby mogły zdławić _____ i _____ oraz rozwinąć _____ i _____.
 - d. Modli się, aby mogli niczym ożywcze _____ orzeźwić i _____ drzewa _____ i niczym _____ sprawić, aby łąki tej okolicy _____ i _____.
2. W modlitwie, ‘Abdu’l-Bahá prosi Boga, by obdarzył młodzież siłami duchowymi. Które z poniższych kojarzą się wam z siłą duchową?

___ wzniosłość celu	___ wielkoduszność
___ zaufanie Bogu	___ atrakcyjność
___ czystość	___ determinacja w wypełnianiu zadań
___ przebiegłość	___ szlachetność umysłu
___ rywalizacja	___ hojność
___ solidarność	___ pragnienie, aby dominować nad innymi

☐ prawość charakteru	☐ stałość i determinacja
☐ ambicje świata doczesnego	☐ pokora
☐ pragnienie statusu społecznego	☐ duma ze swoich osiągnięć
☐ miłość Boga	☐ arogancja
☐ umiłowanie do luksusu	☐ czystość intencji

3. W modlitwie, ‘Abdu’l-Bahá prosi Boga, aby umożliwił młodzieży zdławienie mocy błędu i niewiedzy. Zdecydujcie, które z poniższych umiejętności pomogą młodzieży w zmaganiu się z takimi mocami:

- ☐ umiejętność odróżniania dobra od zła
- ☐ umiejętność manipulowania innymi
- ☐ umiejętność jasnego wyrażania głębokich myśli
- ☐ umiejętność rozpoznawania i przezwycięzania uprzedzeń
- ☐ umiejętność właściwego wykorzystywania środków materialnych
- ☐ umiejętność kontrolowania innych, aby osiągnąć osobiste cele
- ☐ umiejętność kontrolowania swoich niższych popędów
- ☐ umiejętność przyczyniania się do jedności myśli
- ☐ umiejętność bycia bezstronnym w swojej ocenie
- ☐ umiejętność krzewienia sprawiedliwości

4. W modlitwie, ‘Abdu’l-Bahá prosi Boga, aby umożliwił młodzieży rozwinięcie sztandaru braterstwa i przewodnictwa. Zdecydujcie, które z poniższych umiejętności pomogą młodzieży w tych wysiłkach:

- ☐ umiejętność budowania więzi przyjaźni
- ☐ umiejętność uważnego słuchania innych
- ☐ umiejętność stawiania czoła trudnościom ze spokojem i opanowaniem
- ☐ umiejętność rozpoznawania wad i niedoskonałości innych
- ☐ umiejętność niezważania na wady i niedoskonałości innych
- ☐ umiejętność bezinteresownego służenia społeczeństwu
- ☐ umiejętność cieszenia się z sukcesów innych
- ☐ umiejętność do budzenia nadziei u innych
- ☐ umiejętność współpracy z innymi
- ☐ umiejętność promowania swoich własnych interesów z niewielkim uwzględnieniem dobra innych
- ☐ umiejętność promowania dobrobytu swojej wspólnoty

ROZDZIAŁ 5

Cytaty, które przestudiowaliśmy w ostatnich dwóch rozdziałach, dają nam pewne pojęcie o tym, jakie cechy młodzież powinna posiadać. Jest oczywiste, że gdy młodzi ludzie osiągną wiek piętnastu lat, będzie się od nich wiele oczekiwać. W rzeczy samej wiemy, że Pisma odnoszą się

do wieku piętnastu lat jako początku dojrzałości. To właśnie w tym wieku zaczynają obowiązywać prawa bahaickie, takie jak te związane z modlitwą i postem. O przejściu do dojrzałości 'Abdu'l-Bahá stwierdza:

„Niemowlę przechodzi przez różne fizyczne etapy, wzrastając i rozwijając się na każdym z nich, aż do momentu, kiedy jego ciało osiągnie wiek dojrzałości. Dotarwszy do tego etapu, nabywa ono zdolności do okazywania duchowych oraz intelektualnych doskonałości. Można w nim dostrzec światła zrozumienia, inteligencji i wiedzy, a moce jego duszy odsłaniają się”³.

A kiedy jednostka osiąga pełnoletność, 'Abdu'l-Bahá mówi nam,

„rozumie rzeczywistość rzeczy i wewnętrzne prawdy. Co więcej, w swoim zrozumieniu, w swoich uczuciach, w swoich wnioskach i odkryciach, każdy dzień jego życia po osiągnięciu dojrzałości jest równy jednemu rokowi przed tym okresem”⁴.

1. Istnieje wiele poglądów na temat młodzieży, które można zbadać w świetle powyższych wypowiedzi 'Abdu'l-Bahy. Jak sądzicie, które z poniższych odnoszą się do piętnastoletniej osoby? On lub ona

- ☐ posiada duchową zdolność rozważania znaczenia życia i śmierci.
- ☐ jest w stanie rozważać głębokie tematy tylko wtedy, gdy są one ujęte w formie zabawy.
- ☐ ma intelektualną zdolność identyfikowania i analizowania sił, które mają wpływ na jej życie.
- ☐ ma zdolność do sumiennego wykonywania zadań.
- ☐ ma duchową zdolność pokonywania trudnych wyzwań.
- ☐ ma zdolność prowadzenia zajęć duchowej edukacji dla dzieci.
- ☐ ma zdolność wyjaśniania nauk i zasad Wiary z elokwencją i przekonaniem.
- ☐ nie potrzebuje rodzicielskiego wsparcia i miłości.
- ☐ może wziąć na siebie odpowiedzialność przestrzegania bahaickich praw.
- ☐ ma intelektualną zdolność rozumienia procesów społecznych.
- ☐ może angażować się w znaczącą służbę na rzecz społeczeństwa

2. Zachęcamy was do nauczenia się poniższej modlitwy na pamięć:

„O Panie! Uczyń tego młodzieńca promiennym i udziel swojej łaski tej biednej istocie. Obdarz go wiedzą, a o brzasku każdego dnia wspomagaj go dodatkową siłą i strzeż go w schronieniu swojej opieki, aby mógł uwolnić się od błędu i poświęcić służeniu Twojej Sprawie, aby mógł prowadzić błądzących, wskazywać drogę nieszczęśliwym, oswabdzając zniewolonych, budzić niebaczących, tak aby wszyscy dostąpili błogosławieństwa pamięci o Tobie i wychwalania Ciebie. Ty jesteś Potężnym i Mocnym”⁵.

ROZDZIAŁ 6

Kiedy młodzi ludzie przekraczają próg dojrzałości w wieku piętnastu lat ujawniają się pewne siły fizyczne, intelektualne i duchowe. Wymaga się wtedy od nich porzucenia postaw, myśli i nawyków z dzieciństwa oraz rozwijania nowych umiejętności. Przekierowanie tych mocy na służbę dla Sprawy Boga i ludzkości ma się rozpocząć w rozkwicie młodości. Bahá'u'lláh stwierdza:

„Błogosławiony jest ten, kto w rozkwicie swojej młodości i w najlepszym okresie swojego życia powstanie, by służyć Sprawie Pana początku i końca oraz przystroi swoje serce Jego miłością. Objawianie takiej łaski jest wspanialsze niż stworzenie niebios i ziemi. Błogosławieni ci, którzy są niezłomni w wierze i dobrze dzieje się tym, którzy są w niej stali”⁶.

Służba oddawana na rzecz Sprawy przez każde pokolenie młodzieży jest niezbędna dla postępu. Podkreślając znaczenie wkładu, jaki wnosi młodzież, list napisany w imieniu Shoghi Effendiego stwierdza, że „to na ich barkach składa całą odpowiedzialność za utrzymanie ducha bezinteresownej służby” wśród tych, którzy pracują nad osiągnięciem celów Sprawy Bożej. „Bez takiego ducha”, czytamy dalej w liście, „żadna praca nie może zostać pomyślnie wykonana”.

Jeśli chodzi o cechy charakteru, które sprawiają, że młodzież w sposób szczególnie spełnia się na polu służby, Powszechny Dom Sprawiedliwości w swoim przesłaniu do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych pisze:

„Wytrzymałość młodzieży w trudnych warunkach, jej witalność i wigor, umiejętność przystosowania się do lokalnych sytuacji, do sprostania nowym wyzwaniom oraz do przekazania swojego ciepła i entuzjazmu tym, których odwiedza, w połączeniu ze standardami zachowania przestrzegаныmi przez młodzież bahaicką, czynią z niej potężny instrument do realizacji rozważanych projektów. Co więcej, dzięki tym charakterystycznym cechom może ona stanąć na czele każdego przedsięwzięcia oraz stać się siłą napędową każdego projektu, w którym uczestniczy, czy to lokalnego czy narodowego”⁷.

A zwracając się do młodzieży na całym świecie, Dom Sprawiedliwości wyjaśnia dalej:

„Chociaż wasza rzeczywistość kształtowana jest przez szeroką różnorodność okoliczności, to jednak pragnienie wprowadzenia konstruktywnych zmian i zdolność do znaczącej służby, oba charakterystyczne dla waszego etapu życia, nie są ani ograniczone do żadnej rasy czy narodowości, ani zależne od środków materialnych. Ten świetlany okres młodości, który dzielicie, jest doświadczany przez wszystkich...”⁸.

1. Uzupełnijcie poniższe zdania na podstawie powyższych cytatów:
 - a. Ci, którzy w rozkwicie swojej młodości powstaną, by służyć Sprawie Boga oraz przystroją swoje serce Jego miłością, są _____.
 - b. Na barkach młodzieży spoczywa odpowiedzialność za utrzymanie _____
_____ wśród tych, którzy pracują nad osiągnięciem celów Sprawy Bożej.

- c. Bez ducha bezinteresownej służby, którego utrzymanie spoczywa na barkach młodzieży, żadna praca nie może zostać _____.
- d. _____ młodzieży w trudnych warunkach i jej _____ i _____ czynią z niej potężny instrument do realizacji planów i projektów.
- e. Jako potężny instrument do realizacji planów i projektów, młodzież może wykazać się swoją umiejętnością do _____ się do lokalnych sytuacji, do _____ nowym wyzwaniom oraz do _____ swojego ciepła i entuzjazmu tym, których odwiedza.
- f. Dzięki tym charakterystycznym cechom, młodzież może stanąć _____ każdego przedsięwzięcia i stać się _____ każdego projektu, w którym uczestniczy.
- g. Niezależnie od okoliczności, które kształtują rzeczywistość młodzieży na całym świecie, pragnienie _____ i zdolność do _____, są charakterystyczne dla wszystkich na tym etapie życia.

ROZDZIAŁ 7

Pewne pojęcia ogólnie kojarzą się ze służbą wykonywaną przez młodzież, między innymi spontaniczność, podekscytowanie oraz swoboda w podążaniu za wszelkimi możliwościami, jakie pobudzają ich wyobraźnię. O ile istnieje pewna słuszność w kojarzeniu tych pojęć ze służbą, powinniśmy uważać, aby ich nie wyolbrzymiać. Zbyt łatwo jest popaść w nawyk redukowania działań młodzieży do serii ekscytujących wydarzeń i zaniedbywania wartości rozumienia natury procesu i potrzeby nauczania się dyscypliny systematycznego działania. Pomyślcie o systematycznych procesach, poprzez które nauki i zasady Wiary są stosowane w celu wzmocnienia duchowych fundamentów wiosek i sąsiedztw – na przykład duchowa edukacja dzieci, konsolidacja życia wspólnoty czy rozwój zasobów ludzkich. Teraz, wraz z waszymi przyjaciółmi studiującymi ten kurs, przypomnijcie sobie niektóre z aktów służby, które mogą być podjęte przez młodzież, a które przyczyniają się do tych procesów. Czyż te działania nie przynoszą radości? Czyż nie pozwalają na odpowiedni stopień spontaniczności? Czyż nie zachęcają do kreatywności poprzez wykazywanie inicjatywy w sposób zdyscyplinowany?

ROZDZIAŁ 8

Często słyszymy, że okres młodości jest czasem przygotowań. To stwierdzenie jest rzeczywiście prawdziwe. Nawiązując do zmian potrzebnych w dzisiejszym świecie, Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze, że „przemiana, która ma nastąpić w funkcjonowaniu społeczeństwa z pewnością w dużej mierze zależeć będzie od skuteczności przygotowań, jakie czyni młodzież do świata, który odziedziczy”. Powinniśmy zatem zastanowić się, w jaki sposób młodzi ludzie mogą jak najlepiej przygotować się do obowiązków, które będą musieli wziąć na swoje barki, wchodząc w dorosłość. Przesłanie napisane przez Dom Sprawiedliwości wyjaśnia:

„Dla każdego człowieka, czy to bahaity czy też nie, jego młodzieńcze lata to okres, w którym podejmie on wiele decyzji, które wytyczą kurs jego życia. W tych latach najprawdopodobniej wybierze on pracę swojego życia, ukończy swoją edukację, zacznie zarabiać na własne utrzymanie, weźmie ślub i zacznie zakładać własną rodzinę i wychowywać swoje dzieci. Co najważniejsze jednak, to właśnie w tym okresie jego umysł jest najbardziej poszukujący i to wtedy przyjmowane są duchowe wartości, które będą kierować zachowaniem tej osoby w przyszłości”⁹.

W tym świetle list napisany w imieniu Strażnika nawiązuje do potrzeby rozwijania przez młodzież zarówno zdolności intelektualnych, jak i duchowych w ramach swego przygotowania do przyszłości. „Powinniście być dobrze wyposażeni” – wskazuje list. „Powinniście rozwinać w równym stopniu zarówno waszą intelektualną, jak i duchową stronę”.

Nierzadko więc pytanie o przygotowanie rodzi kolejne pytania, dotyczące związku pomiędzy studiami – czy to akademickimi, czy zawodowymi, czy specjalistycznymi – a służbą na rzecz Wiary. W szczególności, czasami nie jest jasne, ile energii młodzi ludzie powinni każdej z tych rzeczy poświęcić. Jedną ze skrajności jest doradzanie młodzieży, aby w pełni poświęciła się nauce i poczekała, aż zdobędzie więcej doświadczenia życiowego, zanim poważnie zaangażuje się w jeden lub więcej obszarów służby. Prawdą jest, że „we wszystkich przypadkach należy przywiązywać należyłą wagę do zdobycia wykształcenia w ramach swoich możliwości oraz do zdobycia zawodu lub wyuczenia się rzemiosła, dzięki któremu można zarobić na swoje utrzymanie”. Jednak, jak jasno stwierdza Powszechny Dom Sprawiedliwości, „definiowanie owocnych lat młodości wyłącznie” jako etapu przygotowania do podjęcia pracy zawodowej czy rzemiosła oznaczałoby

„przeoczenie twórczych energii, które są dostępne młodzieży w takiej obfitości. Przecież tak wielu wczesnych bohaterów Wiary było młodymi mężczyznami i kobietami, którzy powstali, by dokonać największych czynów na ścieżce swego Umiłowanego”¹⁰.

Drugą skrajnością jest zachęcanie młodzieży, aby całkowicie zrezygnowała z kształcenia akademickiego lub szkolenia zawodowego i całą energię włożyła w pole służby, zwłaszcza w tym

„Chociaż można oczekiwać wspaniałych rzeczy od tych, którzy mają tyle do zaoferowania na ścieżce służby, przyjaciele muszą się wystrzegać przed przyjęciem zawężonej perspektywy w kwestii tego, co za sobą niesie dochodzenie do dojrzałości. Swoboda poruszania się i dostępność czasu umożliwiają wielu młodym osobom służyć na sposoby, które są bezpośrednio związane z potrzebami wspólnoty, lecz w miarę jak posuwają się poza wiek dwudziestu lat, ich horyzonty się poszerzają. (...) Dla wielu priorytetem będzie dalsza edukacja, akademicka lub zawodowa, w zależności od możliwości stojących przed nimi, pojawią się także nowe przestrzenie do interakcji społecznych. (...) Ważne decyzje, które podejmują o kierunku swojego dorosłego życia określają, czy służba dla Sprawy Boga była tylko krótkim i niezapomnianym rozdziałem w ich młodych latach, czy też niezmienną osią ich ziemskiej egzystencji, obiektywem, dzięki któremu wyostrajają się wszystkie działania”¹¹.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ROZDZIAŁ 9

Bez wątpienia wypowiedź, którą napisaliście w ostatnim rozdziale podkreśla, jak ważne jest, aby młodzież odpowiednio przygotowała się do świata, który odziedziczy, poprzez otrzymanie wykształcenia akademickiego czy też szkolenia w fachu czy zawodzie. Ale z pewnością zauważyliście również, że służba dla Sprawy nie może być „zawieszona” na czas studiów. Taka postawa ma tendencję do utrwalania się z wiekiem i może zdarzyć się tak, że człowiek będzie całe życie czekać na odpowiednie warunki, aby zacząć służyć na poważnie. Taki pogląd na związek między studiami a służbą może pojawić się wtedy, gdy edukacja jest definiowana wyłącznie w kategoriach nauki z książek. Kiedy zamiast tego postrzegamy służbę jako arenę, na której stosuje się wiedzę i na której rozwija się intelekt, wtedy tego rodzaju myślenia można łatwo uniknąć, a służbę uważać nie tylko jako część, ale jako centralny element każdego solidnego procesu przygotowania do przyszłości. W rzeczy samej, kiedy służba na rzecz Sprawy rozpoczyna się w rozkwicie młodości, staje się ona przewodnią zasadą przez całe życie, umożliwiając obranie właściwego kursu i utrzymanie wyraźnego kierunku.

Ta świadomość w naturalny sposób prowadzi do pytań o rodzaj przygotowania, jakiego młodzież potrzebuje, aby zwiększyć swoją zdolność do służby. Łatwo byłoby pomyśleć, że poprzez uczestnictwo w różnych spotkaniach wspólnoty bahaickiej, w tym tych, które zaspokajają ich naturalne pragnienie spędzania czasu razem ze swoimi rówieśnikami, młodzi ludzie rozwiną swoje zdolności i przygotują się odpowiednio do życia w służbie. Jednak pisma wskazują, że taki nieformalny proces edukacyjny, choć konieczny, jest niewystarczający.

Jeśli uważnie przyjrzymy się korespondencji Shoghiego Effendiego, zobaczymy, że wyraża on nadzieję, że młodzież stanie się „dobrze wykształcona i wyszkolona” w naukach i że zdobędzie „gruntowną” i „solidną” wiedzę na temat Wiary. Ponadto zachęca ją do nauki poprzez „aktywne, energiczne i systematyczne uczestnictwo” w działaniach swoich wspólnot. W związku z tym wyjaśnia on, że życie we wspólnocie zapewnia „niezastąpione laboratorium”, w którym młodzi ludzie mogą „przełożyć na żywe i konstruktywne działanie zasady”, które zdobywają w trakcie studiowania pism Wiary. To właśnie w „stawianiu się prawdziwą częścią tego żywego organizmu” – wskazuje Shoghi Effendi – mogą oni „uchwycić prawdziwego ducha, który przewija się przez nauki bahaickie”. Tak więc, aby pomóc młodym ludziom przygotować się do służby, potrzebny jest formalny proces edukacyjny, który jest osadzony w rzeczywistości życia we wspólnocie. Działanie dla samego działania, studiowanie dla samego studiowania nie spełnia tego wymogu.

Wiele przesłań Powszechnego Domu Sprawiedliwości mówi w podobny sposób. Rozumienie znacznie wzrasta – tłumaczy jedno z przesłań – „kiedy studia i służba są połączone i wykonywane równolegle”. „Tam, na polu służby – mówi dalej przesłanie – wiedza jest testowana, z działania rodzą się pytania i osiągane są nowe poziomy rozumienia”. W krajach na całym świecie założono instytuty szkoleniowe, których wyraźnym celem jest rozwój zasobów ludzkich Sprawy poprzez formalny program studiów. Rosnąca liczba osób na całym świecie angażuje się w systematyczny proces edukacyjny, aby rozwinąć swoją zdolność do służby, a młodzież konsekwentnie pozostaje na przedzie tego procesu. List napisany w imieniu Domu Sprawiedliwości dotyczący instytutu szkoleniowego wyjaśnia:

„Dąży do zaangażowania jednostki w proces edukacyjny, w którym cnotliwe zachowanie i samodyscyplina rozwijane są w kontekście służby, promując spójny i radosny wzorzec życia, który przeplata ze sobą studiowanie, oddawanie czci, nauczanie, budowanie wspólnoty i ogólnie zaangażowanie w inne procesy, które mają na celu przemianę społeczeństwa. W sercu procesu edukacyjnego leży kontakt

ze Słowem Boga, którego moc podtrzymuje wysiłki każdego człowieka, by oczyścić swoje serce i kroczyć ścieżką służby stopami uniezależnienia”¹².

Inny list napisany w imieniu Domu Sprawiedliwości stwierdza:

„...kursy instytutu mają na celu wprowadzenie danej osoby na ścieżkę, na której wartości i postawy, umiejętności i zdolności są stopniowo nabywane poprzez służbę – służbę mającą na celu poskromienie natarczywego ego, pomagającą jednostce wznieść się ponad swoje ograniczenia oraz umieszczającą ją w dynamicznym procesie budowania wspólnoty”¹³.

A odnosząc się do rzesz młodych ludzi na całym świecie, Dom Sprawiedliwości pisze:

„Niezależnie od szczegółów każdy z nich będzie podzielał pragnienie, aby poświęcić swój czas, energię, talenty i zdolności służbie swojej społeczności. Wielu, gdy otrzymają taką szansę, z radością poświęci kilka lat swojego życia, aby zapewnić duchową edukację nowych pokoleń. Zatem w młodych ludziach świata leży rezerwuuar umiejętności przemiany społeczeństwa, który czeka na to, aby z niego skorzystać. Uwolnienie tej umiejętności każdy instytut powinien uważać za swój święty obowiązek”¹⁴.

ROZDZIAŁ 10

Jak zauważyliśmy w poprzednich dwóch rozdziałach, musimy być uważni podczas rozważania jakiegokolwiek sytuacji, aby nie rozkładać jej na czynniki pierwsze w taki sposób, że zaczynamy szufladkować różne aspekty naszego życia, co może prowadzić do niepotrzebnych sprzeczności. Ogólnie rzecz biorąc, umysł ludzki ma tendencję do fragmentacji świata, z którym się styka. Rzeczywistość – fizyczna, społeczna i duchowa – jest zbyt rozległa, by można ją było zrozumieć w całości. Nie jest więc bezzasadne rozbijanie jej na kawałki, aby zrozumieć ją cząstka po cząstce. Jednakże, gdy czyni się to bez brania pod uwagę całości rzeczywistości, pojawiają się trudności. Konflikty między ludźmi różnych ras, kolorów, narodowości i religii są przykładami niektórych problemów, które mogą się pojawić w wyniku fragmentowania koncepcji istnienia, ponieważ jedność ludzkości jest prawdziwa, a podziały rasowe, etniczne i narodowe są wytworem ludzkiego umysłu i wynikiem okoliczności historycznych.

Jeśli nie będziemy ostrożni i przyjmimy takie fragmentaryczne podejście do naszego życia, możemy stworzyć wszelkiego rodzaju dychotomie, które są w dużym stopniu wyimaginowane. Praca, czas wolny, życie rodzinne, życie duchowe, zdrowie fizyczne, pasje intelektualne, rozwój osobisty, postęp zbiorowy i tym podobne stają się kawałkami, które razem składają się na naszą egzystencję. Kiedy zaakceptujemy takie podziały jako rzeczywiste, czujemy się ciągnięci w wielu kierunkach, próbując sprostać temu, co uważamy za wymagania tych różnych aspektów życia. Czujemy się zdezorientowani pozornie sprzecznymi ze sobą celami: Czy powinienem poświęcić moje życie rodzinne, aby służyć Sprawie? Czy służba Wierze nie będzie kolidowała z moimi wysiłkami w wychowywaniu dzieci? To tylko dwa przykłady niezliczonych pytań, które mogą się pojawić.

Aby rozwiązać stworzone przez nas dychotomie, czasami próbujemy podzielić nasz czas równo pomiędzy różne stawiane nam wymagania. W innych przypadkach próbujemy nadać priorytet obowiązkom i skupić naszą energię na tych, które uważamy za najważniejsze w danym momencie. Staranny przydział czasu i energii jest oczywiście konieczny, ale jest to owocne tylko wtedy, gdy pozostajemy świadomi wzajemnych powiązań wielu aspektów naszego życia. Jeśli

nie widzimy całości, napięcie powstałe między wszystkimi tymi częściami może wzbudzać niepokój i dezorientację.

Poniżej umieszczono w parach rozmaite aspekty życia, które powinny się wzajemnie wzmacniać, ale o których czasem myśli się, że jest między nimi konflikt. Dla każdego zdania, które następuje po każdej parze zadecydujcie, czy reprezentuje ono rodzaj myślenia sprzyjającego zintegrowanemu sposobowi życia, czy też wskazuje na tendencję do fragmentacji. Oznaczcie je odpowiednio literą „I”, jak integracja, lub „F”, jak fragmentacja.

1. Rodzina a praca

- ___ Moje życie rodzinne ucierpi, jeśli będę dużo pracować.
- ___ Często rozmawiam z moją rodziną o osiągnięciach w pracy i o wyzwaniach, jakim stawiam tam czoła.
- ___ Oczywiście, że kobiety mogą osiągnąć sukces w swojej karierze, ale dzieci zawsze za to płacą jakąś cenę.
- ___ Jeśli chcę dobrze wychować moje dzieci, będę musiała zapomnieć o pracy zawodowej.
- ___ Mogę dążyć do doskonałości w moim zawodzie i sumiennie wypełniać obowiązki rodzinne.

2. Edukacja a służba Sprawie

- ___ Osiągnięcia szkolne są warunkiem do wstąpienia na pole służby.
- ___ Wiedza, jaką zdobywamy poprzez nasze studia, jest atutem na polu służby, a doświadczenie, jakie zdobywamy na polu służby, pogłębia naszą wiedzę.
- ___ Musimy porzucić naukę, jeśli naprawdę chcemy poświęcić się Sprawie.
- ___ Jedną z naszych największych aspiracji jest studiowanie nauk Wiary i uczenie się, jak stosować je w przedsięwzięciach promujących poprawę świata.
- ___ Zdolności, które rozwijamy na ścieżce służby, aby promować dobrostan naszych wspólnot, pomogą nam w wyborze odpowiednich kierunków studiów.

3. Rozwój intelektualny a rozwój wartości duchowych

- ___ Niezależne poszukiwanie prawdy wymaga zarówno rozwoju intelektu, jak i nabycia wartości duchowych.
- ___ Rozwój intelektualny wymaga sprawiedliwości, uczciwości i braku uprzedzeń.
- ___ Aby rozwijać się duchowo, trzeba porzucić swój intelekt.
- ___ Nasze umysły i serca nie są od siebie oddzielone; reprezentują one uzupełniające się i wzajemnie ze sobą współdziałające aspekty jednej rzeczywistości – naszej duszy.

___ Wartości duchowe rozwija się poprzez świadomą wiedzę i wykonywanie dobrych uczynków.

4. Życie materialne a życie duchowe

___ Musimy odmówić sobie przyjemności materialnych, aby rozwijać się duchowo.

___ Sprawy duchowe powinno się odłożyć na bok do późnej starości; w okresie naszej młodości powinniśmy korzystać z każdej okazji do postępu materialnego.

___ Najpierw muszą być zaspokojone materialne potrzeby ludzi, zanim będą oni gotowi poświęcić uwagę sprawom duchowym.

___ Celem życia w tym świecie materialnym jest rozwinięcie wartości i mocy duchowych.

___ Celem życia w tym świecie materialnym jest posunięcie naprzód ciągle rozwijającej się cywilizacji.

___ Powinniśmy korzystać ze wszystkich dobrodziejstw, które świat ma do zaoferowania, lecz nie powinniśmy pozwalać na to, by ziemskie pragnienia zawładnęły naszymi sercami i uniemożliwiały nam zbliżanie się do Boga.

ROZDZIAŁ 11

W tej części rozważamy nie tyle przymioty, które definiują młodszą młodzież, ale te cechy młodych mężczyzn i kobiet, które dorastając powinni nabyć zgodnie z tym, co mówią Pisma. Rozpoczęliśmy nasze rozważania od przyjrzenia się dwóm cytatom, które dały nam pojęcie o niektórych tych cechach. Następnie zrozumieliśmy, że wiek piętnastu lat stanowi szczególny punkt w życiu człowieka, ponieważ reprezentuje próg dojrzałości, czas, w którym to wyłaniają się nowe moce i zdolności. Wiemy, jak ważną rolę młodzi ludzie mogą odgrywać w życiu Sprawy i jak ważne jest, aby ich ogromne zdolności były skierowane ku służbie ludzkości. Przyznaliśmy również, że istnieje potrzeba, aby młodzież świadomie przygotowała się do przyszłego życia i zrozumieliśmy, że sama służba jest niezbędna to takiego przygotowania, podobnie jak studia – zarówno te, które są potrzebne do zdobycia wiedzy i umiejętności pozwalających na zarobienie na życie, jak i te, które zwiększa ich możliwości służenia swoim wspólnotom.

Może warto zatrzymać się w tym miejscu i zastanowić nad tym, co przestudiowaliśmy do tej pory. Poniżej znajduje się kilka stwierdzeń. Przeczytajcie każde z nich i ustalcie, czy jest ono prawdziwe. Chociaż odpowiedź w niektórych przypadkach może być oczywista, mamy nadzieję, że poświęćcie temu ćwiczeniu należyłą uwagę. Ma ono na celu przeprowadzenie was przez sekwencję idei, które pomogą wam uporządkować wasze myśli na temat omówionego do tej pory materiału.

___ Dla człowieka ukończenie piętnastu lat oznacza osiągnięcie wieku dojrzałości, ale jest to raczej symboliczny znak i nie wpływa na jego życie w żaden znaczący sposób.

___ Większość młodzieży jest niedojrzała i nie może wziąć na siebie większych obowiązków; łatwo się rozprasza i nie można na niej polegać.

- ___ Młodzież chętnie bierze odpowiedzialność za pracę na rzecz Wiary, ale z powodu braku doświadczenia i niedojrzałości nie jest w stanie wiele osiągnąć.
- ___ Młodzież ma potencjał potrzebny do powstania i służenia Sprawie i ludzkości z wytrwałością i bezinteresownością.
- ___ Młodzież może wykazać się siłą woli i oddaniem potrzebnym do zaangażowania się w systematyczne działania w służbie swoim wspólnotom.
- ___ Ci, którzy powstaną, aby służyć sprawie w rozkwicie swojej młodości, są wielce błogosławieni.
- ___ Młodzież powinna skupić większość swojej uwagi na nauce, dodatkowy czas wolny może przeznaczyć na służbę.
- ___ Bez uzyskania najwyższego poziomu wykształcenia akademickiego młodzież nie może skutecznie służyć społeczeństwu.
- ___ Wszystkie dziedziny ludzkiego wysiłku są otwarte dla młodzieży. Powinni oni wybrać te, które odpowiadają ich talentom i okolicznościom, powziąć się ich w duchu służby i dążyć do doskonałości.
- ___ Młodzież nie ma wystarczającego doświadczenia ani wiedzy, aby angażować się w głębokie rozmowy o Wierze z tymi, których spotyka, lepiej będzie, aby służyła w inny sposób.
- ___ Młodzież nie ma doświadczenia ani wiedzy potrzebnej, aby angażować się w głębokie rozmowy o Wierze z tymi, których spotyka, dlatego powinno się ją zachęcać, aby zamiast tego po prostu przejawiali przykładowe zachowanie.
- ___ Młodzież ma ogromny potencjał, by rozumieć nauki Wiary i dzielić się nimi z rówieśnikami.
- ___ Młodzież ma ogromny potencjał, aby rozumieć nauki Wiary i dzielić się nimi z ludźmi ze wszystkich środowisk, zarówno młodymi, jak i starszymi.
- ___ Młodzież chętnie zdobywa wiedzę i umiejętności potrzebne do dzielenia się naukami Wiary z innymi.
- ___ Młodzież jest jednym z największych zasobów Sprawy Boga i powinno się jej pomagać poprzez odpowiednie kursy szkoleniowe i ciągłą zachętę, aby stała się zdolna do służenia swoim wspólnotom i ludzkości.
- ___ Młodzież wymaga specjalnych zajęć, które pozwolą jej się dobrze bawić. Trudno jest jej zachować powagę przez dłuższy czas.
- ___ Nauka systematyczności przychodzi w późniejszym okresie życia, kiedy skończy się spontaniczność.
- ___ Zdolność młodzieży do znoszenia uciążliwych warunków i przystosowywania się do nowych sytuacji otwiera przed nią wiele możliwości służby.

- ____ Młodzież ma dociekliwe umysły i może znaleźć odpowiedzi na swoje pytania poprzez naukę i pełne uczestnictwo w życiu wspólnoty.
- ____ Wielki potencjał drzemiący w naszych wspólnotach może się rozwinąć dzięki duchowi bezinteresownej służby, jakim wykazuje się młodzież.
- ____ Moc Słowa Bożego umacnia młodzież w kroczeniu ścieżką służby z czystością i niezależnością się.
- ____ Postawy i wartości duchowe, umiejętności i zdolności, które młodzież rozwija poprzez studiowanie kursów instytutu i poprzez angażowanie się w odpowiadające im akty służby, umożliwiają jej mieć swój decydujący wkład w dynamiczny proces budowania wspólnoty.
- ____ Rezerwuar zdolności do przekształcania społeczeństwa, który leży w młodzieży świata, może być wykorzystany poprzez jej udział w systematycznym procesie edukacyjnym, który łączy studia i służbę.

ROZDZIAŁ 12

Mamy nadzieję, że ćwiczenie w ostatnim rozdziale pomogło wam ugruntować wasze myśli na temat okresu młodości i że obraz, jaki uzyskaliście o tym etapie życia, to obraz aktywnej służby połączonej z nauką – obie rzeczy jako skrupulatne przygotowanie się do przyszłości. Rozważmy ten temat nieco głębiej.

Omówione przez nas wzajemne współoddziaływanie pomiędzy służbą, edukacją i przygotowaniem musi rozwijać się w określonym kontekście. Ściśle rzecz biorąc, powinno ono przyczyniać się do dwóch procesów przemiany przewidzianych w pismach Wiary: wyraźnego intelektualnego i duchowego rozwoju jednostki oraz przemiany społeczeństwa. Wiemy, że „najwyższą i najbardziej wyróżniającą rolę” Objawienia Bahá'u'lláha nie jest „nic innego jak powołanie do życia nowej rasy ludzi” i każdy z nas codziennie stara się dostosować swoje myśli i działania do tych przedstawionych w Świętym Tekście. Pisma podkreślają równie głęboką przemianę w strukturze społeczeństwa. „Wkrótce obecny porządek zostanie zwinięty” – mówi nam Bahá'u'lláh – „a w jego miejsce rozpostarty będzie nowy”. „Wszyscy ludzie” – oświadcza On – „zostali stworzeni, aby posuwać do przodu nieprzerwanie rozwijającą się cywilizację”.

Ta podwójna przemiana dokona się tylko poprzez świadomy wysiłek i ważne jest, aby młodzi ludzie zdawali sobie sprawę z jej wpływu na ich życie i zostali obdarzeni silnym poczuciem celu, zarówno po to, aby wziąć odpowiedzialność za swój własny rozwój osobisty, jak i po to, aby przyczynić się do przemiany społeczeństwa. Taki podwójny cel moralny w naturalny sposób znajdzie wyraz w życiu wypełnionym służbą.

Poniższe cytaty rzucają światło na jeden z aspektów tego poczucia moralnego celu, związanego z naszym własnym rozwojem intelektualnym i duchowym:

„Celem samoobjawienia Boga jest wezwać całą ludzkość do prawdomówności i szczerości, pobożności i wiarygodności, poddania i uległości wobec Jego Woli, wyrozumiałości i dobroci, prawości i mądrości. Jego celem jest okryć każdego człowieka płaszczem świątobliwego charakteru i upiększyć go ozdobą świętych i szlachetnych czynów”¹⁵.

„Kamieniem węgielnym życia spędzonego na ścieżce Boga jest dążenie do moralnej doskonałości i nabywanie charakteru obdarzonego cechami, które są mile w Jego oczach”¹⁶.

„Człowiek ma za zadanie zdobyć wiedzę, osiągnąć wielką duchową doskonałość, odkryć ukryte prawdy, a nawet objawiać cechy Boga”¹⁷.

„Zamierzeniem Boga w stworzeniu człowieka było i zawsze będzie umożliwienie mu poznania swojego Stwórcy i dostąpienia Jego Obecności”¹⁸.

1. Uzupełnijcie poniższe zdania na podstawie powyższych cytatów:
 - a. Przez swoje samoobjawienie Bóg zamierza wezwać całą ludzkość do _____

_____.
 - b. Dąży do tego, by okryć każdego człowieka _____,
i upiększyć go _____.
 - c. Kamieniem węgielnym życia spędzonego na ścieżce Boga jest _____
_____ i _____.
 - d. Człowiek ma za zadanie zdobyć _____, osiągnąć _____,
odkryć _____,
a nawet objawiać _____.
 - e. Zamierzeniem Boga w stworzeniu człowieka było i zawsze będzie _____
_____ i _____.
2. Posiadanie wizji możliwości drzemiących w ludzkiej duszy kształtuje i ukierunkowuje poczucie celu człowieka. Czy możesz wyjaśnić w jaki sposób? _____

_____.
3. Poczucie celu człowieka wzmacnia świadomość tego, że to ziemskie życie jest tylko niewielką częścią wiecznej podróży w kierunku obecności Boga. Czy możecie wyjaśnić dlaczego? _____

Następny zestaw cytatów rzuca światło na drugi aspekt tego właśnie poczucia moralnego celu, jakim jest przyczynianie się do przemiany społeczeństwa:

„Ten Skrzywdzony zaświadcza, że śmiertelni ludzie z całkowitej nicości wkroczyli do królestwa istnienia po to, żeby mogli pracować na rzecz poprawy świata oraz aby żyć w zgodzie i harmonii”¹⁹.

„A zaszczyt i wyróżnienie człowieka polegają na tym, że spośród wszystkich mnogości świata, powinien on stać się źródłem społecznego dobra. Czy można sobie wyobrazić większe dobrodziejstwo niż to, że człowiek, patrząc w głąb siebie, odkryje, że dzięki wzmacniającej łasce Boga, stał się przyczyną pokoju i dobrobytu, szczęścia i korzyści dla swoich bliźnich? Nie, na jedyne prawdziwego Boga, nie ma większego szczęścia, nie ma pełniejszej rozkoszy”²⁰.

„Jakże wspaniały, jakże czcigodny jest człowiek, jeśli powstanie, aby wypełnić swoje obowiązki; jakże żalosny i godny pogardy, jeśli zamyka swe oczy na dobrobyt społeczeństwa i marnuje swe cenne życie w pogoni za własnymi egoistycznymi interesami i osobistymi korzyściami”²¹.

„Nie krzątaj się wokół własnych spraw; niech twoje myśli skupione będą na tym, co przywróci pomyślność ludzkości i uświęci serca i dusze ludzi”²².

„Tym, którzy należą do ludu Boga, nie przyświeca żadna inna ambicja z wyjątkiem chęci ożywienia świata, uszlachetnienia życia na nim i odrodzenia jego ludów”²³.

1. Uzupełnijcie poniższe zdania na podstawie powyższych cytatów:

- a. Śmiertelni ludzie, z całkowitej nicości, wkroczyli do królestwa istnienia po to, żeby mogli _____
_____ oraz _____
_____.
- b. Zaszczyt i wyróżnienie człowieka polegają na tym, że _____

_____.
- c. Nie ma większego dobrodziejstwa niż to, że człowiek, patrząc w głąb siebie, odkryje, że dzięki _____,
stał się _____
_____.
- d. Jakże czcigodny jest człowiek, jeśli powstanie, aby _____
_____;
jakże żalosny i godny pogardy, jeśli zamyka swe oczy na _____

_____ i _____

_____.

- e. Nie powinniśmy krzątać się wokół _____, ale powinniśmy skupić nasze myśli na tym, co _____

_____.

- f. Tym, którzy należą do ludu Boga, nie przyświeca żadna inna ambicja z wyjątkiem

_____, _____
_____ i _____
_____.

2. Posiadanie wizji wspaniałych możliwości, jakie otwierają się przed ludzkością na tym etapie rozwoju, kiedy jej zjednoczenie w jedną wspólną rodzinę jest realną możliwością, kształtuje i ukierunkowuje poczucie celu człowieka. Czy możecie wyjaśnić, w jaki sposób się to odbywa? _____

3. Poczucie celu człowieka wzmacnia świadomość tego, że ludzkość znajduje się na długiej ścieżce ewolucyjnej prowadzącej do Boskiej cywilizacji. Czy możecie wyjaśnić, dlaczego? _____

ROZDZIAŁ 13

Jak wskazują ćwiczenia w poprzednim rozdziale, rozumienie charakteru zmian w jednostce i w społeczeństwie przedstawione w pismach ma zasadnicze znaczenie dla poczucia celu, które młodzi ludzie powinni posiadać. Aby nabyć cennych cech, które „spoczywają ukryte w pokładach ich prawdziwej i najskrytszej jaźni” oraz przyczynić się do stworzenia światowej cywilizacji odznaczającej się dobrobytem materialnym i duchowym, muszą oni zrozumieć ogrom przemian, do których wzywa Bahá'u'lláh. Oczywiście ludzie na całym świecie mówią o potrzebie zmian w dzisiejszych czasach. To, co powinniśmy sobie uświadomić, to fakt, że przemiana, która ma nastąpić w człowieku i w społeczeństwie pod bezpośrednim wpływem Objawienia Bahá'u'lláha jest o wiele większa niż to, co większość ludzi jest w stanie sobie nawet wyobrazić jako możliwe.

Spróbujmy spojrzeć na ogrom zmian, które nastąpią na poziomie jednostki poprzez rozważenie kilku cytatów. Bahá'u'lláh mówi nam:

„Zostanie stworzona rasa ludzi nieporównywalna w swej naturze, która będzie stąpała stopami uniezależnienia, pod wszystkimi, którzy są w niebie i na ziemi i która rzuci rękaw świętości ponad wszystkich, którzy zostali stworzeni z wody i gliny”²⁴.

W jednym z cytatów oświadcza On:

„Powiedz: Nie jest z ludu Bahá ten, kto kieruje się doczesnymi pragnieniami lub przywiązuje sercem do ziemskich rzeczy. Moim prawdziwym wyznawcą jest ten, kto, jeśli dojdzie do doliny ze szczerego złota, przemierzy ją prosto obojętny jak obłok i ani się odwróci, ani nie zatrzyma. Taki człowiek na pewno należy do Mnie. Z jego szaty gromada na wysokościach może się napawać zapachem świętości”²⁵.

W innym cytacie stwierdza On:

„Towarzysze Boga są w tym dniu zaczynem, który musi przekształcić ludy świata. Muszą oni okazać taką wiarygodność, taką prawdomówność i wytrwałość, takie czyny i charakter, że cała ludzkość będzie mogła korzystać z ich przykładu”²⁶.

Wyjaśnia On dalej:

„W samym oddechu takich dusz, które są czyste i uświęcone, ukryty jest dalekosiężny potencjał. Tak ogromny jest ten potencjał, że wywiera swój wpływ na wszystkie stworzone rzeczy”²⁷.

‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„O wy, przyjaciele Boga! Uczynicie potężny wysiłek, aby wszystkie ludy i narody świata, nawet wrogowie, pokładali w was swoje zaufanie, pewność i nadzieję. Jeśli jakaś dusza popęlni sto tysięcy złych uczynków, to mimo to niech ma nadzieję na przebaczenie i niech nie będzie przygnębiona ani zrozpaczona. Takie jest postępowanie i zachowanie ludzi Bahá. Taki jest fundament ścieżki wzniosłości. Dostosujcie wasze postępowanie i zachowanie do rad ‘Abdu’l-Bahy”²⁸.

Wspaniałość cech, które będą charakteryzować tego nowego człowieka, jak to jest opisane w Pismach, jest olśniewająca, i jesteśmy oszołomieni przebłyсками mocy i zdolności tej „nowej rasy ludzi”. Po przeczytaniu takich cytatów moglibyśmy zareagować na różne sposoby. Moglibyśmy się skłaniać ku temu by pomyśleć, że standard ustanowiony przez Pisma jest tak dalece poza naszym zasięgiem, że na próżno wkładać zbyt wiele wysiłku, aby żyć zgodnie z nim, i w rezultacie osunąć się w przeciętność. W takim stanie dajemy się zwieść przekonaniu, że wystarczy po prostu unikać niewłaściwego zachowania. Kiedy jednak ktoś jest obdarzony silnym poczuciem celu, to cytaty takie jak te powyżej są nieustannym źródłem zachęty i pobudzają nas do wspinania się na coraz to większe wyżyny wysiłku.

Jednak jesteśmy również obdarzeni innym źródłem inspiracji w osobie ‘Abdu’l-Bahy, który jest doskonałym Przykładem nauk Jego Ojca. Chociaż jesteśmy świadomi, że ‘Abdu’l-Bahá porusza się w swojej własnej sferze i że żadna istota ludzka nie może mieć nadziei na osiągnięcie Jego wywyższonej pozycji, widzimy w Nim ucieleśnienie każdego bahaickiego ideału i dążymy do standardu postępowania, którego On był przykładem. Wy i wasi przyjaciele studiujący ten kurs możecie uznać za pomocne, aby wybrać wyrażenia z powyższych cytatów i pomyśleć o wydarzeniach z życia ‘Abdu’l-Bahy, które odzwierciedlają cechy wymienione w każdym z nich. Na przykład, kiedy próbujemy wyobrazić sobie chodzenie „stopami uniezależnienia”, przychodzi nam na myśl historie z Jego życia, które pokazują nam, co to znaczy iść przez ten świat

uniezależnionym od wszystkich stworzonych rzeczy. Kiedy myślimy o „zapachu świętości”, wiemy, że to z Jego „szaty” „Zgromadzenie na wysokościach” mogło wdychać ich słodycz. Pamiętamy też historie, które ilustrują Jego całkowitą świętość.

ROZDZIAŁ 14

Rozważmy teraz głęboki proces transformacji, który musi nastąpić na poziomie społeczeństwa. Bahá'u'lláh stwierdza:

„Na Me własne Ja! Nadchodzi dzień, kiedy zwiniemy świat i wszystko, co na nim jest, a na jego miejsce rozpostrzemy nowy porządek”²⁹.

Mówi nam On dalej:

„Równowaga świata została zachwiana na skutek pełnego dynamiki wpływu tego przewspaniałego, tego nowego Porządku Światowego. W uporządkowanym życiu ludzkości dokonała się rewolucja dzięki działaniu tego jedyne w swoim rodzaju, tego cudownego Systemu, jakiego śmiertelne oczy nigdy nie były świadkiem”³⁰.

‘Abdu’l-Bahá zapewnia:

„Sprawiedliwość i prawda napelnią świat, nieprzyjaźń i nienawiść znikną, odejdzie wszystko to, co dzieli ludzi, narody i rasy, a pojawią się przyczyny jedności, harmonii i zgody. Niedbały się ocknie, ślepy przejrzy, głuchy będzie słyszał, niemy przemówi, chory zostanie uleczony, umarły zmartwychwstanie. Wojna ustąpi miejsca pokojowi, nienawiść pokonana zostanie przez miłość, powody swarów i waśni będą całkowicie usunięte i nastąpi prawdziwa szczęśliwość. Świat stanie się zwierciadłem Królestwa Niebieskiego, ludzkość będzie Tronem Boskości”³¹.

W innym miejscu wyjaśnia On:

„To, co było stosowne dla ludzkich potrzeb we wczesnej historii rasy ludzkiej nie mogłoby ani sprostać, ani zaspokoić wymagań obecnego dnia i tego okresu nowości i spełnienia. Ludzkość wyłoniła się ze swoich dawnych stopni ograniczenia i wstępnego kształcenia. Człowiek musi teraz zostać przepelniony nowymi cnotami i mocami, nową moralnością, nowymi zdolnościami. Nowe łaski, dary i doskonałości czekają i już zstępują na niego”³².

On wzywa nas:

„...musimy starać się sercem i duszą, aby ta ciemność doczesnego świata została rozproszona, aby światła Królestwa zaświeciły nad wszystkimi horyzontami, aby świat ludzkości został oświecony, obraz Boga stał się widoczny w ludzkich lustrach, prawo Boga zostało mocno ustanowione oraz aby wszystkie regiony świata radowały się pokojem, wygodą oraz spokojem pod sprawiedliwą ochroną Boga”³³.

Podobnie jak w przypadku jednostki, trudno jest nam wyobrazić sobie pełną wspaniałość cywilizacji, która ma w przyszłości zaistnieć. W rzeczy samej, opisanie jej cech byłoby prawie niemożliwe. Jednak nie możemy być tak przytłoczeni ogromem wymaganej transformacji, że będziemy myśleć, że nastąpi ona magicznie, bez wysiłku z naszej strony. Nasze oczy powinny pozostać skupione na Porządku Światowym Bahá'u'lláha i powinniśmy zrozumieć, że nawet

najmniejszy czyn może przyczynić się do jego budowy. Aby zastanowić się głębiej nad zakresem zmian, które nastąpią w społeczeństwie, wypełnij puste miejsca w każdym z poniższych zdań, używając jednego z następujących słów lub zwrotów:

znikną, usunięte, ustąpi miejsca, rozpostarty, oświecony, ustanowione,
pojawia się, pokonana zostanie, zwinięte, rozproszona, napelnia,
zaświecą, radowały się, odejdzie, nastąpi, stanie się zwierciadłem

- a. Nadchodzi dzień, kiedy świat i wszystko, co na nim jest zostanie _____.
- b. Nadchodzi dzień, kiedy nowy porządek zostanie _____
w miejsce obecnego.
- c. Sprawiedliwość i prawda _____ świat.
- d. Nieprzyjaźń i nienawiść _____.
- e. Wszystko to, co dzieli ludzi, narody i rasy _____.
- f. _____ przyczyny jedności, harmonii i zgody.
- g. Wojna _____ pokojowi.
- h. Nienawiść _____ przez miłość.
- i. Powody swarów i waśni będą całkowicie _____.
- j. _____ prawdziwa szczęśliwość.
- k. Świat _____ Królestwa Niebieskiego.
- l. Ciemność doczesnego świata zostanie _____.
- m. Światła Królestwa _____ nad wszystkimi horyzontami.
- n. Świat ludzkości zostanie _____.
- o. Prawo Boga zostanie mocno _____.
- p. Wszystkie regiony świata będą _____ pokojem, wygodą oraz
spokojem pod sprawiedliwą ochroną Boga.

ROZDZIAŁ 15

Cytaty i ćwiczenia w dwóch ostatnich rozdziałach dały nam wgląd w głęboką przemianę, która nastąpi w człowieku i w społeczeństwie jako rezultat Objawienia Bahá'u'lláha. Aby jeszcze głębiej rozważyć ogrom transformacji, którą On przewidział, przeczytajcie poniższe stwierdzenia. Każde z nich wyraża jakąś godną pochwały cechę jednostki lub społeczeństwa, taką

jak sprawiedliwość, uczciwość lub pełną miłości życzliwość. Jednak cytaty w poprzednich rozdziałach nie pozostawiają najmniejszej wątpliwości, że Bahá'u'lláh wezwał ludzkość do znacznie wyższego standardu indywidualnego i zbiorowego postępowania. Spróbujcie przeformułować każde ze zdań tak, aby bardziej ilustrowało standard ustanowiony przez Jego Objawienie. Poniższy przykład do pierwszego stwierdzenia będzie pomocny w wykonaniu tego ćwiczenia.

- a. Musimy kontrolować swoje uczucia zazdrości i nie dać się im pochłonać.
- b. Powinniśmy wymazać z naszych serc najmniejszy ślad zazdrości i odczuwać szczerą radość z osiągnięć innych.

- a. Wystarczy być uprzejmym w stosunku do każdego napotkanego człowieka, czy to przyjaciela, czy obcego.

- b. _____

- a. Powinniśmy być wdzięczni za materialne bogactwo, którym Bóg nas obdarzył i zawsze wpłacać datki na organizacje charytatywne, kiedy jesteśmy o to proszeni.

- b. _____

- a. Powinniśmy starać się nie wdawać w konflikty z innymi.

- b. _____

- a. Prowadzić moralne życie oznacza, że nie powinniśmy wyrządzać nikomu krzywdy.

- b. _____

- a. Aby żyć w pokoju, powinniśmy nauczyć się tolerować ludzi różnych kultur, różnego pochodzenia i różnych religii.

- b. _____

- a. Ludzie powinni nauczyć się stawać w obronie swoich praw.

- b. _____

a. Konieczne jest, aby rządy przeznaczyły środki potrzebne do stworzenia najlepszych programów dla szkół, które kształcą umysły naszych przyszłych przywódców.

b. _____

a. Więzienia powinny zostać zmodernizowane, aby zresocjalizować przestępców.

b. _____

Teraz rozważcie napisane przez siebie zdania w świetle poniższych cytatów. Pierwszy z nich pomaga nam zastanowić się nad tym, jak bardzo oczyszczone muszą być nasze serca z ziemskich pragnień:

„O Synu Ziemi! Wiedz zaprawdę, że serce, w którym najmniejszy szczątek zazdrości jeszcze zostaje, nigdy nie dotrze do wiecznego Mego państwa ani nie będzie wdychało słodkich zapachów świętości tchnących z Mojego świętego królestwa”³⁴.

Jeśli chodzi o sposób, w jaki powinniśmy traktować siebie nawzajem, poniższy cytat oferuje pewne spostrzeżenia:

„Duch miłości i dobroci musi osiągnąć taki stopień, że obcy będzie mógł czuć się przyjacielem, a nieprzyjaciół prawdziwym bratem i nie będzie między nimi żadnej różnicy”³⁵.

Poniższy cytat rzuca światło na właściwą postawę wobec dawania:

„O Dzieci Prochu! Opowiadajcie bogatym, jak o północy wzdychają ubodzy, aby niedbalstwo ich nie powiodło na ścieżki zagłady i nie pozbawiło udziału z Drzewa Dostatków. Moją jest rzeczą hojność i dobrodziejstwo; dobrze się dzieje tym, którzy się zdobią w Me cnoty”³⁶.

Jeśli chodzi o charakter naszych interakcji z innymi, czytamy:

„Bądź tą, która nawołuje do miłości i bądź życzliwa dla całej ludzkiej rasy. Kochaj dzieci człowiecze i dziel z nimi ich smutki. Bądź z tych, którzy wspierają pokój. Zaoferuj swoją przyjaźń, bądź godna zaufania. Bądź balsamem na każdą ranę i lekarstwem na każdą chorobę. Łącz dusze. Recytuj wersety przewodnictwa. Zajmuj się oddawaniem czci Panu i powstań, aby poprowadzić ludzi na dobrą drogę. Rozwiąż język i uczaj, niech twoja twarz jaśnieje ogniem miłości Bożej. Nie spoczywaj ani na moment i nie wydawaj żadnego spokojnego oddechu. Tym sposobem będziesz mogła stać się symbolem miłości Bożej, sztandarem Jego łaski”³⁷.

A w kwestii moralnego zachowania zaleca się nam:

„Skończyły się dni, kiedy próżne uwielbienie były uważane za wystarczające. Nadszedł czas, gdy nic innego, jak tylko najczystsze intencje, poparte uczynkami o

nieskalanej czystości, mogą wznieść się do tronu Najwyższego i zostać przez Niego przyjęte”³⁸.

Jeśli chodzi o traktowanie ludzi różnego pochodzenia, poniższy fragment dostarcza nam wglądu:

„Dlatego przedstawajcie ze wszystkimi narodami, plemionami i religiami świata w duchu najwyższej prawdomówności, prawości, wierności, życzliwości, dobrej woli i przyjaźni, aby cały świat istnienia został napelniony świętą ekstazą łaski Najchwalebniejszego (Bahy), aby ignorancja, wrogość, nienawiść i uraza zniknęły z powierzchni ziemi, a ciemność obcości, która istnieje wśród wszystkich narodów i plemion, ustąpiła miejsca Światłu Jedności. Jeśli inne ludy i narody nie będą wam wierne – okażcie się wiernymi względem nich, jeśli będą względem was niesprawiedliwi – wy bądźcie w stosunku do nich sprawiedliwi, jeśli będą się trzymać od was z daleka – przyciągnijcie ich do siebie, jeśli okażą wrogość – postępujcie przyjaźnie względem nich, jeśli zatrują wam życie – bądźcie osłodą dla ich dusz, jeśli zadadzą wam rany – wy bądźcie balsamem na ich cierpienia. Takie są cnoty szczerých. Takie są cnoty prawych”³⁹.

Poniższy cytat pomaga nam zrozumieć, jak świadomość jedności ludzkości wpływa na relacje społeczne:

„Spodziewam się, że każdy z was stanie się sprawiedliwy i skieruje swe myśli ku zjednoczeniu ludzkości i że nie sprawicie przykrości nikomu, i nie będziecie szkodzić swoim bliźnim ani źle mówić o kimkolwiek. Mam nadzieję, że będziecie przestrzegać praw każdego, troszcząc się bardziej o sprawy innych niż o wasze własne”⁴⁰.

Jeśli chodzi o dostęp do edukacji, następujący fragment porusza tę kwestię:

„Bahá’u’lláh ogłosił, że ponieważ niewiedza i brak edukacji są barierami dzielącymi ludzkość, wszyscy muszą otrzymać wykształcenie i nauki. Dzięki temu zabezpieczeniu brak wzajemnego zrozumienia zostanie naprawiony, a jedność ludzkości będzie pogłębiona i bardziej rozwinięta. Powszechna edukacja jest powszechnym prawem”⁴¹.

W odniesieniu do wymierzania sprawiedliwości czytamy, co następuje:

„Boska cywilizacja, jednakże, tak kształci każdego członka społeczności, że nikt, z wyjątkiem znikomej liczby, nie będzie w stanie popełnić zbrodni. Istnieje zatem wielka różnica między zapobieganiem wykroczeniom poprzez środki, które są brutalne i stanowią odwet, a takim wykształceniem ludzi, oświeceniem ich i uduchowieniem, że bez żadnego strachu przed obawą nadchodzącej kary lub zemsty, odrzuca wszelkie czyny przestępcze. Będą, zaprawdę spoglądali na samo popełnienie czynu jako na wielki wstyd i samo w sobie jako na najsurowszą karę”⁴².

Po zastanowieniu się nad powyższymi cytatami, warto przejrzyć zapisane przez was stwierdzenia i rozważyć, jak moglibyście je rozwinąć.

ROZDZIAŁ 16

Rozmawialiśmy o dwojakim celu moralnym, który pobudza ludzi do przejęcia odpowiedzialności za własny rozwój duchowy i intelektualny oraz do przyczyniania się do dobrobytu społeczeństwa. Widzieliśmy, jak to poczucie celu, tak potrzebne dzisiaj młodym ludziom, wzmacniane jest poprzez zrozumienie charakteru i ogromu przemiany zachodzącej w jednostce i w społeczeństwie przedstawionych w Pismach. Musimy sobie również uświadomić, że te dwa procesy zmian są ze sobą ściśle powiązane. Rozwijanie własnego potencjału i praca dla dobra społeczeństwa nie mogą być rozdzielone, ponieważ standardy moralne i postępowanie danej osoby kształtują jej środowisko, a ono z kolei wywiera na nią głęboki wpływ. List napisany w imieniu Strażnika stwierdza:

„Nie możemy oddzielać ludzkiego serca od środowiska na zewnątrz nas i mówić, że kiedy jedno z nich zostanie odnowione, wszystko ulegnie poprawie. Człowiek jest organicznie związany ze światem. Jego życie wewnętrzne kształtuje środowisko i samo również podlega głębokiemu wpływowi środowiska. Jedno oddziałuje na drugie i każda trwała zmiana w życiu człowieka jest wynikiem tych wzajemnych oddziaływań”⁴³.

Na podstawie powyższego cytatu zdecydуйте, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:

- ☐ Jednostka ulegnie transformacji dopiero wtedy, gdy społeczeństwo zostanie w pełni zreformowane.
- ☐ Bolączki społeczeństwa znikną całkowicie dopiero wtedy, gdy jego poszczególni członkowie staną się uduchowieni.
- ☐ Gdy zostaną uchwalone sprawiedliwe prawa, społeczeństwo będzie wolne od ucisku, niezależnie od tego, jak mogą zachowywać się jednostki.
- ☐ Społeczeństwo będzie wolne od ucisku, kiedy każda jednostka będzie starała się być sprawiedliwą.
- ☐ Wszyscy członkowie społeczeństwa mogą być sprawiedliwi, nawet jeśli funkcjonujący w nim system prawny jest niesprawiedliwy.
- ☐ Postępowanie jednostki wpływa na środowisko społeczne.
- ☐ Sprawiedliwe społeczeństwo będzie wynikiem wysiłków zmierzających do stworzenia sprawiedliwych struktur i edukacji jednostek do uczciwego i bezstronnego myślenia oraz poszukiwania prawdy.
- ☐ Nikt nie może uciec przed wpływem swojego środowiska społecznego.
- ☐ Istoty ludzkie, wspomagane swoimi siłami duchowymi, są w stanie oprzeć się negatywnemu wpływowi środowiska społecznego.
- ☐ Uprzedzenia znikną wtedy, kiedy każdy uzna jedność ludzkości.
- ☐ Uprzedzenia znikną tylko wtedy, kiedy społeczeństwo wykorzeni każdy ślad dyskryminacji w swoich prawach i instytucjach.
- ☐ Każda forma uprzedzenia może zostać zniesiona poprzez wprowadzenie sprawiedliwych praw oraz w wyniku kształcenia dusz, aby badały rzeczywistość i obcowały ze wszystkimi w duchu miłości i przyjaźni.

- ___ Kiedy każdy uwierzy, że ludzkość jest jedna, osiągniemy jedność.
- ___ Ustanowienie jedności na świecie wymaga przemiany pojedynczego człowieka oraz struktur społeczeństwa.

ROZDZIAŁ 17

Idee przedstawione w ostatnim rozdziale prowadzą nas z powrotem do kwestii służby, ponieważ to właśnie na polu służby rozwijamy nasz potencjał oraz dokonujemy zmian w społeczeństwie. To, że uczestnictwo w procesie społecznej transformacji zakłada życie poświęcone służbie nie wymaga szerszego wyjaśniania. Jednakże to, co może wymagać większego zastanowienia to związek pomiędzy służbą a intelektualnym i duchowym wzrostem jednostki. Poniżej znajduje się lista działań. Wiele duchowych cech musi się połączyć, aby wykonać każde z nich i zapewnić jego skuteczność. Na potrzeby tego konkretnego ćwiczenia wybierz jedną lub dwie cechy i postawy, które wydają się szczególnie istotne dla każdej czynności i spróbuj opisać, w jaki sposób wpływają one na zdolność jednostki do jej wykonania.

- a. Organizowanie regularnego spotkania modlitewnego w sąsiedztwie lub wiosce. ___

- b. Uczestniczenie w długofalowym programie wizyt w domach przyjaciół i sąsiadów w celu omówienia tematów duchowych zaczerpniętych z nauk Wiary i wzmocnienia więzi przyjaźni: _____

- c. Prowadzenie regularnych zajęć duchowej edukacji dla dzieci w wiosce lub sąsiedztwie: _____

- d. Udzielanie pomocy i wsparcia wysiłkom grupy młodszej młodzieży, wspólnie z animatorem, który kieruje jej działaniami, przez dłuższy czas: _____

- e. Regularne odwiedzanie rodziców, których dzieci uczestniczą w programach edukacyjnych promowanych przez instytut i angażowanie ich w rozmowy na tematy ważne dla rozwoju ich synów i córek: _____

Powyższe ćwiczenie pomogło nam zastanowić się nad tym, w jaki sposób duchowe cechy i postawy wspomagają zdolność człowieka do wykonywania aktów służby. Ale równie prawdziwe jest to, że podczas służenia można rozwijać i wzmacniać takie cechy. Poniżej znajduje się kilka duchowych cech, które wszyscy staramy się nabyć. Dla każdej grupy dobierzcie jedno z powyższych działań i opiszcie, w jaki sposób waszym zdaniem może ono przyczynić się do rozwoju tych cech u osoby, która je wykonuje.

a. Prawdomówność, wiarygodność i sprawiedliwość: _____

b. Wyrozumiałość i życzliwość: _____

c. Świętość, szczerłość i promienność: _____

d. Odwaga, ufność Bogu i pokora: _____

e. Pogodzenie się z Wolą Bożą i poddanie się jej: _____

ROZDZIAŁ 18

Służba jest ściśle powiązana z naszym stanem bycia. Kiedy ożywia nas duch bezinteresownej służby, każda nasza interakcja, w której uczestniczymy, każde działanie, które podejmujemy – w naszym życiu zawodowym, w naszych kontaktach z innymi ludźmi, jako

członkowie naszych wspólnot – znajdują się pod jego wpływem. Jednakże, bez względu na to, jaką służbę wykonujemy, pozostajemy zawsze świadomi faktu, że istnieje uporządkowany plan dzielenia się z ludami świata przesłaniem Bahá'u'lláha, przesłania, które głosi jedność ludzkości, wzywa do jej zjednoczenia oraz przynosi prawa i zasady, nauki duchowe i społeczne, które same mogą ustanowić wzorzec przyszłego społeczeństwa radykalnie różniącego się od jakichkolwiek wzorców widzianych w przeszłości. Plan ten, nakreślony przez samego 'Abdu'l-Bahę, ma na celu nic innego jak duchową regenerację świata, a w miarę jak rozwija się on stopniowo przechodząc poprzez poszczególne etapy i coraz więcej ludzi uczestniczy w jego wypełnianiu, „wyłania się widoczna alternatywa dla znanych społeczeństwu konfliktów”. To jemu – Boskiemu Planowi – powinniśmy się poświęcić. Strażnik określa go jako „najpotężniejszy Plan, jaki kiedykolwiek powstał dzięki twórczej mocy Największego Imienia”. „Posuwa się dynamicznie do przodu,” mówi nam,

„...nabierając rozpędu z każdym mijającym dniem, burząc bariery we wszystkich krainach i pomiędzy różnymi ludami i rasami, nieodparcie poszerzając zakres swojego dobroczynnego oddziaływania i ujawniając coraz bardziej przekonujące oznaki swojej nieodłącznej siły, w miarę jak maszeruje w kierunku duchowego podboju całej planety”⁴⁴.

Poprzez Boski Plan, duch Objawienia Bahá'u'lláha zostanie tchnięty we wszystkie części świata, przekształcając indywidualne i zbiorowe życie. Shoghi Effendi potwierdza ponadto, że:

„końcowy i wieńczący etap w ewolucji planu stworzonego przez samego Boga dla ludzkości okaże się z kolei sygnałem do narodzin światowej cywilizacji, nieporównywalnej w swoim zasięgu, charakterze i możliwościach, w historii ludzkości – cywilizacji, którą przyszłe pokolenia, jednogłośnie, ogłoszą najwspanialszym owocem Złotego Wieku Objawienia Bahá'u'lláha...”⁴⁵.

Każdy etap w rozwoju Boskiego Planu jest oznaczony jednym z globalnych Planów zainicjowanych przez Głowę Wiary. Każdy Plan ma pewne określone wymagania i opiera się na poczynionych osiągnięciach i doświadczeniach poprzedniego planu. Dzięki wysiłkom podejmowanym w kolejnych Planach „różne zasady, pojęcia i strategie o uniwersalnym znaczeniu” dla przedsięwzięcia, w które jesteśmy zaangażowani, skryształizowały się w „ramy działania”. To właśnie te ramy nadają kształt naszemu wspólnemu działaniu i zapewniają, że jesteśmy konsekwentni w tym, co robimy. Będziecie mieli okazję zgłębić charakter tych ewoluujących ram podczas przyszłych kursów. Na razie ważne jest, aby uświadomić sobie, że ich istnienie umożliwia „rozszerzającemu się grupie trzonowej” na poziomie lokalnym zapoczątkowanie ruchu populacji „w kierunku celu nowego Porządku Światowego”. W tym świetle, przesłanie napisane przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do uczestników serii konferencji dla młodzieży, które odbyły się na całym świecie w 2013 roku, wyjaśnia:

„Po wielu dekadach, ogólnoswiatowe wysiłki tej rozległej wspólnoty w celu uzyskania bardziej odpowiedniego zrozumienia Objawienia Bahá'u'lláha i stosowania zasad w nim zawartych doprowadziły do powstania potężnej struktury działania, dopracowanej dzięki doświadczeniu. Macie to szczęście, że jesteście zaznajomieni z jej metodami i podejściami tak dobrze już ugruntowanymi. Dzięki wytrwałości w ich stosowaniu, wielu z Was osobiście już doświadczyło znaków mocy boskich nauk zdolnych do budowania społeczności. Na konferencji, w której weźmiecie udział, będziecie zaproszeni do rozważenia wkładu, który może być dokonany przez każdego młodego człowieka, który pragnie odpowiedzieć na wezwanie Bahá'u'lláha i pomóc uwolnić tę moc”⁴⁶.

I to samo przesłanie stwierdza dalej:

„Możliwości oferowane przez zbiorowe działania są szczególnie widoczne w wysiłkach budowania społeczności – procesie, który przybiera na sile w wielu rejonach oraz w tych dzielnicach i wsiach całego świata, które stały się ośrodkami intensywnej działalności. Młodzież jest tu często na pierwszej linii tych działań – nie tylko młodzież bahaicka, lecz też ta podobnie myśląca, która widzi pozytywne skutki tego, co zainicjowali bahaici i rozumie podstawową wizję jedności i duchowej przemiany. W takich miejscach, konieczność dzielenia się Objawieniem Bahá'u'lláha z wrażliwymi sercami i badanie implikacji Jego przesłania dla dzisiejszego świata jest silnie odczuwana. Gdy tak znaczna część społeczeństwa mile widzi bierność i apatię lub, co gorsza, zachęca do zachowania szkodliwego dla siebie i innych, działania tych, którzy rozwijają zdolności populacji do pielęgnowania i podtrzymywania duchowo wzbogacającego rytmu życia społeczności stanowią uderzający kontrast”⁴⁷.

A tymi słowami Dom Sprawiedliwości, w innym przesłaniu, kieruje wzrok bahaickiej młodzieży i tych, którzy chcą się do nich przyłączyć, aby wznieść się na wyżyny życia wypełnionego służbą:

„Każdemu pokoleniu młodych wyznawców dana jest wyjątkowa dla okresu ich życia okazja, aby wnieść wkład w losy ludzkości. Dla obecnego pokolenia nadszedł moment, aby zastanowić się, zobowiązać, przygotować się do życia w służbie, z którego spłynie obfite błogosławieństwo. W naszych modlitwach u Świętego Progu błagamy Przedwieczne Piękno, aby z rozproszonej i zdezorientowanej ludzkości mógł odsączyć czyste dusze obdarzone jasnym wzrokiem: młodzież, której uczciwości i prawości nie osłabia zajmowanie się wadami innych i której nie unieruchamiają własne słabości; młodzież, która będzie patrzeć na Mistrza i »wprowadzi tych, którzy zostali wykluczeni do kręgu bliskich przyjaciół«; młodzież, którą świadomość niedociągnięć społeczeństwa pobudza do pracy nad jego przemianą, a nie do odsuwania się od niego; młodzież, która za żadne skarby nie przejdzie obojętnie obok niesprawiedliwości w jej wielu wcieleniach i będzie mimo wszystko pracować, aby »światło sprawiedliwości mogło rzucić swój blask na cały świat«”⁴⁸.

Powyższe cytaty nie pozostawiają w waszym umyśle żadnych wątpliwości co do pilnej konieczności, aby młodzi ludzie przeszli się do pierwszych szeregów tych, którzy służą Boskiemu Planowi. Na zakończenie tego rozdziału warto byście zastanowili się nad następującym przesłaniem napisanym przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do uczestników serii spotkań młodzieży, które odbyły się w 2000 roku w Ameryce Łacińskiej:

„W miarę jak to pokolenie młodych przejmuje obowiązki kierowania sprawami społeczeństwa, napotka krajobraz pełen zdumiewających kontrastów. Z jednej strony region może słusznie szczycić się wspaniałymi osiągnięciami w sferze intelektualnej, technologicznej i ekonomicznej. Z drugiej strony, nie udało mu się zmniejszyć powszechnego ubóstwa ani też uniknąć wzbierającego morza przemocy, które grozi zatopieniem jego ludów. Dlaczego – i to pytanie należy zadać wprost – to społeczeństwo, pomimo swojego wielkiego bogactwa, jest tak bezsilne, aby usunąć niesprawiedliwości, które rozdzierają jego tkanę?”

Odpowiedzi na to pytanie, jak obszernie dowodzą dziesiątki lat spornej historii, nie można znaleźć w politycznych pasjach, sprzecznych wyrazach interesów klasowych, czy w rozwiązaniach technicznych. To, co jest potrzebne, to odrodzenie duchowe, jako warunek niezbędny pomyślnego zastosowania narzędzi politycznych, ekonomicznych i technologicznych. Potrzebny jest jednak katalizator. Bądźcie

pewni, że pomimo waszej małej liczby, jesteście kanałami, poprzez które taki katalizator może być zapewniony”⁴⁹.

1. To ostatnie przesłanie stawia pytanie, dlaczego społeczeństwo o takim bogactwie intelektualnym, technologicznym i ekonomicznym nie było w stanie usunąć rozdzierających je niesprawiedliwości, wskazując, że odpowiedź nie znajduje się w politycznych pasjach, sprzecznych wyrazach interesów klasowych, czy też rozwiązaniach technicznych. Zastanówcie się nad społeczeństwem, w którym żyjemy i podajcie przykład każdego z poniższych:
 - a. Politycznej pasji, która charakteryzuje to społeczeństwo: _____

 - b. Niektórych sprzecznych ze sobą wyrazów interesów klasowych w tym społeczeństwie: _____

 - c. Rozwiązania technicznego, za którym podąża to społeczeństwo: _____

2. Co, według Powszechnego Domu Sprawiedliwości, jest warunkiem niezbędnym do pomyślnego zastosowania narzędzi politycznych, ekonomicznych i technologicznych w dążeniu do wyeliminowania bolączek społecznych? _____

3. Co według Domu Sprawiedliwości jest potrzebne, aby wywołać duchowe odrodzenie społeczeństwa? _____

4. Kto według Domu Sprawiedliwości stanowi kanał, przez który może zostać przekazane Przesłanie Bahá'u'lláha dla ludzkości? _____

Teraz, mając na uwadze powyższe myśli, przedyskutujcie z przyjaciółmi studiującymi ten kurs, w jaki sposób uczestnictwo w realizacji Boskiego Planu umożliwi młodym ludziom posłużyć jako kanały duchowego odrodzenia społeczeństwa.

ROZDZIAŁ 19

Bez wątpienia dyskusja na końcu ostatniego rozdziału skłoniła was do dalszych przemyśleń na temat istotnej roli, jaką młodzi ludzie mają odegrać w ciągle postępującym marszu Sprawy. W poniższym fragmencie książki *Bóg przechodzi obok* (*God Passes By*), Shoghi Effendi przedstawia obraz pierwszych orędowników Wiary, których bohaterskie czyny mają inspirować ludzkość na przestrzeni kolejnych wieków. Biorąc pod uwagę, że wielu z nich było młodymi ludźmi, dobrze byłoby zastanowić się nad słowami, których użył Strażnik, aby opisać ich wybitne cechy. Zanim to zrobimy, warto zapoznać się z poniższym słowniczkiem:

niczym meteor:	jak meteor; świetlisty ślad, który pojawia się na niebie i szybko przemieszcza się w poprzek przestrzeni
przemierzyć:	pokonać jakąś, zwykle dużą, przestrzeń
ponury:	ciemny i posępny
satelita:	ciało niebieskie krążące wokół innego, większego ciała niebieskiego
galaktyka:	bardzo duża grupa gwiazd
promieniować:	wysyłać promienie światła
jarzyć się:	błyszczeć, świecić się uderzająco jasnym światłem
rodzący się:	właśnie niedawno powstały
walka:	dążenie do zwycięstwa
pionierzy:	ci, którzy przecierają szlak
intryga:	podstępne działanie, zwykle na czyjąś szkodę
deprawacja:	korupcja, nikczemność
miażdżący:	o szerokim zasięgu; przytłaczający
pobożność:	głęboki szacunek do Boga i oddanie religijnym obowiązkom
żarliwość:	intensywność uczucia
lwia:	taka jak u lwa
wyrzeczenie:	poświęcenie, ofiara, rezygnacja z czegoś
postanowienie:	stanowczy zamiar
niczym granit:	nieugięty w swej twardości i wytrzymałości
zdumiewający:	niezwykły, nadzwyczajny
cześć:	szacunek, uznanie
niepokojący:	Zdumiewający; wprowadzający w zakłopotanie

Strażnik pisze:

„Podczas gdy przyglądamy się wydarzeniom pierwszego aktu tego wzniosłego dramatu, widzimy postać jego Głównego Bohatera, Bába, jak wznosi się niczym meteor nad horyzontem Szirazu, przemierza ponure niebo Persji z południa na północ, spada z tragiczną prędkością i ginie w blasku chwały. Widzimy Jego satelity, galaktykę upojonych Bogiem bohaterów, wznoszących się nad tym samym horyzontem, promieniujących tym samym jarzącym się światłem, spalających się z tą samą prędkością i dających z kolei dodatkowego impetu stale rosnącego tempa rodzącej się Wierze Boga...

Bohaterami, których czyny błyszczą na kartach tej zacieklej duchowej walki, obejmującej jednocześnie lud, duchowieństwo, monarchę i rząd, byli wybrani uczniowie Bába, Litery Żyjącego oraz ich towarzysze, przecierający szlaki Nowego Dnia, którzy tak wielu intrygom, niewiedzy, deprawacji, okrucieństwu, przesądom i tchórzostwu przeciwstawili ducha wzniosłego, nieugiętego i wzbudzającego podziw, wiedzę zadziwiająco głęboką, elokwencję miazdzącą w swej sile, pobożność niezrównaną w żarliwości, odwagę lwią w swej zaciekłości, samowyrzeczenie święte w swej czystości, postanowienie twarde niczym granit, wizję zdumiewającą w swym zasięgu, cześć dla Proroka i Jego Imámów niepokojącą dla ich wrogów, siłę perswazji zatrważającą ich przeciwników, standard wiary i zasady postępowania, które rzuciły wyzwanie i zrewolucjonizowały życie ich rodaków”⁵⁰.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

- a. Litery Żyjącego i ich towarzysze brali udział w _____ walce.
- b. Ta walka obejmowała jednocześnie _____, _____, _____ i _____.
- c. Pierwsi bohaterowie Wiary przeciwstawili intrygom, niewiedzy, deprawacji, okrucieństwu, przesądom i tchórzostwu
 - ducha _____, _____ i _____,
 - wiedzę _____,
 - elokwencję _____,
 - pobożność _____,
 - odwagę _____,
 - samowyrzeczenie _____,
 - postanowienie _____,
 - wizję _____,
 - cześć dla Proroka i Jego Imámów _____,
 - siłę perswazji _____,
 - standard wiary i zasady postępowania, które _____.

2. W jakim celu pierwsi bohaterowie Wiary przystąpili do duchowej walki opisanej przez Strażnika w powyższym fragmencie? _____

3. Czy współczesna młodzież, która uczestniczy w wypełnianiu Boskiego Planu, podobnie jak jej poprzednicy, bierze udział w duchowej walce? _____
4. W jaki sposób ich walka przypomina tę, która była udziałem pierwszych bohaterów Wiary? _____

5. W jaki sposób dzisiejsza młodzież może zadbać o to, aby, podobnie jak ich bracia i siostry w Heroicznym Wieku Wiary, była w stanie odnieść sukces w duchowej walce, w którą jest zaangażowana? _____

Zanim przejdziecie do następnego rozdziału, warto zastanowić się nad następującym fragmentem przesłania napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości:

„Gdy wywyższona osoba Bába, w wieku zaledwie dwudziestu pięciu lat, powstała, aby podzielić się ze światem swym rewolucjonizującym przesłaniem, wielu z tych, którzy przyjęli i rozprzestrzenili Jego nauki było młodych, nawet młodszych od samego Bába. Ich bohaterstwo, uwiecznione w całej swej olśniewającej intensywności w *The Dawn-Breakers (Zwiastuni świtu)*, będzie rozświeślać historię ludzkości przez wieki. Tak właśnie rozpoczął się wzorzec, w którym każde pokolenie młodzieży, czerpiąc inspirację z tego samego boskiego impulsu nakazującego formować świat na nowo, korzysta z okazji, aby przyczynić się do najnowszego etapu rozwijającego się procesu, który ma przemienić życie ludzkości. Jest to wzorzec, który trwa nieprzerwanie od czasów Bába do chwili obecnej”⁵¹.

ROZDZIAŁ 20

Przez następujące po sobie cykle kryzysu i zwycięstwa, młodzież każdego pokolenia podąża szlakiem przetartym przez zwiastunów świtu i pozostaje na czele bahaickich działań pracując nad niesieniem ludzkości przesłania Bahá'u'lláha. Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze:

„Od samego początku Ery Bahaickiej, młodzież odgrywała istotną rolę w szerzeniu Boskiego Objawienia. Sam Báb miał zaledwie dwadzieścia pięć lat, kiedy ogłosił swoją Misję, podczas gdy wielu z Liter Żyjącego było jeszcze młodszych. Mistrz jako bardzo młody człowiek, został wezwany do wzięcia na swoje barki ciężkie obowiązki

w służbie swojemu Ojcu w Iraku oraz w Turcji, a Jego brat, Najczystsza Gałąź, oddał swe życie Bogu w Największym Więzieniu w wieku dwudziestu dwóch lat, aby słudzy Boga mogli 'zostać ożywieni, a wszyscy, którzy mieszkają na ziemi być zjednoczeni'. Shoghi Effendi był studentem w Oksfordzie, kiedy został powołany na tron swojego strażnictwa, a wielu Rycerzy Bahá'u'lláha, którzy zdobyli nieprzemijającą sławę podczas Dziesięcioletniej Krucjaty, było młodymi ludźmi”⁵².

W przesłaniu napisanym w 1984 roku, Dom Sprawiedliwości składa hołd bohaterom niedawnej przeszłości:

„Rozważcie, na przykład, wydarzenia w Szirazie zeszłego lata dotyczące sześciu młodych kobiet w wieku od 18 do 25 lat, których życie zostało zgaszone przez pięć szubienicy. Wszystkie zmierzyły się z próbami wymuszenia do wyrzeczenia się swojej wiary; wszystkie odmówiły wyparcia się swojego Umilowanego. Spójrzcie również na relacje o zdumiewającym harcie ducha, jaki raz po raz okazywały dzieci i młodzież, które były poddawane przesłuchaniom i przemocy ze strony nauczycieli oraz mullów, i które zostały wyrzucone ze szkoły za podtrzymywanie swoich wierzeń. Co więcej, należy zauważyć, że w obliczu ograniczeń tak okrutnie nałożonych na jej społeczność, młodzież wypełniała wybitną służbę, oddając swoją energię do dyspozycji instytucjom bahaickim w całym kraju. Żadna wspaniała wypowiedź nie mogłaby dać bardziej odpowiedniego świadectwa ich duchowego zaangażowania i wierności, niż te czyste czyny bezinteresowności i oddania. W praktycznie żadnym innym miejscu na ziemi nie jest wymagana od bahaitów tak wysoka cena za wiarę. Nie można też znaleźć bardziej chętnych, bardziej promiennych osób niosących czarę poświęcenia niż dzielna młodzież bahaicka w Iranie. Czy nie można zatem słusznie oczekiwać, że wy, młodzież i młodzi ludzie wkraczający w dorosłość, żyjący w tak niezwykłym czasie, będący świadkami tak poruszających przykładów odwagi waszych irańskich kolegów i korzystający z takiej swobody poruszania się, wyruszyć, »niepowstrzymani niczym wiatr«, na pole bahaickiego działania?”⁵³.

Sposobności do refleksji nad ważnymi wydarzeniami z życia bohaterskich dusz na całym świecie mogą pomóc każdemu pokoleniu młodzieży nabrać poczucia misji. Dzięki historiom opowydany na cotygodniowych bahaickich zajęciach dla dzieci oraz w domu tworzą się bliskie więzi z tymi wybitnymi postaciami już w dzieciństwie, jednakże konieczny jest bardziej zamierzony wysiłek, aby zaspokoić tę potrzebę w wieku od dwunastu do piętnastu lat i oczywiście przez cały okres młodości. Starannie dobrane przykłady, niektóre bardziej, niektóre mniej dramatyczne, mogą zilustrować takie cechy jak odwaga, determinacja, zapał i bezinteresowność, które młodzi ludzie muszą starać się naśladować.

1. Wskażcie przykłady kilku zdarzeń, czy to z wczesnych lat historii Wiary, czy też z niedawnych czasów, nad którymi według ciebie powinna zastanowić się młodzież. ____

2. Uzasadnijcie swój wybór tych konkretnych zdarzeń. _____

ROZDZIAŁ 21

Nawet na podstawie niewielkiego wyboru cytowanych powyżej fragmentów można zauważyć, że życie pierwszych orędowników Wiary oraz bohaterskich dusz, które przysły po nich, wyróżniało się poczuciem celu. Również oczywiste jest, że każdy z nich musiał rozumieć znaczenie historycznego momentu, w którym żył, oraz wizję ogromu zmian, do których ludzkość została wezwana. Jasne jest również, że to poczucie celu znalazło swój wyraz w życiu poświęconym rozpowszechnianiu Boskiego przesłania. Jednakże, gdy zastanawiamy się nad bohaterskimi czynami, których dokonali, i nad ostateczną ofiarą, jaką wielu z nich złożyło, nie możemy uwierzyć, że jedynie te cechy wyróżniały te uświęcone istoty. Co najbardziej charakteryzowało ich życie? Jakie gorące uczucie ich opanowało i co doprowadziło ich do osiągnięcia takich wyżyn bezinteresownej służby? Czy nie była to miłość do Boga, która tak jasno płonęła w ich sercach? Czyż nie byli oni upojeni pięknem swego Umiłowanego? Czy możemy kiedykolwiek mieć nadzieję, że przyczynimy się do duchowego umocnienia następnego pokolenia młodych, jeśli nie będziemy wspierać w nich zamiłowania do piękna, jeśli nie będziemy pielęgnować ich wrodzonego pragnienia, aby korzystać z miękko płynących strumieni prawdziwej wiedzy, jeśli nie pomożemy im rozwinąć bliskiej relacji z ich Stwórcą? Zakończmy tę część zanurzając się w następujących słowach:

„Kiedy bowiem prawdziwy miłośnik i oddany przyjaciel osiągnie obecność Umiłowanego, promienne piękno Ukochanego w połączeniu z żarem serca kochającej osoby wznieci płomień i spali wszystkie zasłony i chusty. Zaiste, ogień pochłonie wszystko, co on posiada, od serca aż po samą skórę tak, że nie pozostanie nic oprócz Przyjaciela”⁵⁴.

„O Przyjacie! Nie opuszczajcie wiekuistego piękna dla wdzięków, co przemijają, i uczuć waszych nie wiążcie ze śmiertelnym tym światem pyłu”⁵⁵.

„Zaprawdę wiedz, że ten jest prawdziwie uczonym, kto uznał Moje Objawienie i napił się z Oceanu Mojej wiedzy, i szybował w powietrzu Mojej miłości, i odrzucił od siebie wszystko inne prócz Mnie, i uchwycił się mocno tego, co zostało zesłane z Królestwa Mojej cudownej wypowiedzi. Ten zaprawdę jest niczym oko dla ludzkości i jako duch życia dla ciała całego stworzenia. Wysławiony niech będzie Wszechmiłościwy, który oświecił go i sprawił, że powstał on, aby służyć Jego wielkiej i potężnej Sprawie. Zaprawdę taki człowiek jest błogosławiony przez Zastępy na wysokościach i przez tych, którzy zamieszkują w Tabernakulum Wspaniałości, którzy napili się Mojego zapieczętowanego Wina w Moim Imieniu, Wszechmogącego, Wszechmocnego”⁵⁶.

„O Zastępy Boga! Jeśli zauważycie, że jakaś osoba całkowicie skierowała swoją uwagę na Sprawę Boga, jej jedynym celem jest sprawienie, aby Słowo Boga odniosło skutek, dniem i nocą, z czystą intencją, służy Sprawie, w jej zachowaniu nie można dojrzeć najmniejszego śladu egotyzmu ani osobistych pobudek – przeciwnie, wędruje ona rozproszona na pustkowiach miłości Boga i pije jedynie z kielicha wiedzy Boga, całkowicie pochłonięta rozsiewaniem słodkich woni Boga i jest rozkochana w świętych wersetach Królestwa Boga, wiedzcie wtedy z pewnością, że niebo ją wspiera i wzmacnia, że jak gwiazda zaranna będzie już zawsze jasno lśniła z nieba wiecznej łaski. Lecz jeśli przejawia najmniejszy ślad samolubnych pragnień czy

miłości własnej, jej wysiłki spełzną na niczym a sama zostanie zniszczona i w końcu pozostawiona bez nadziei”⁵⁷.

„Wiedz zaiste, że ręka boskiej Opatrzności przyciągnęła cię do Tronu Królestwa, a boskie radosne nowiny wywołały w tobie taką radość i szczęście, że usunąłeś zakrycie i uniosłeś zasłonę z Oblicza Boskiego Piękną, ujrzałeś Świetliste Oblicze dzięki twojej wewnętrznej percepcji i stałeś się świadomy tajemnic czystości i świętości w tej boskiej Sprawie!

Teraz, z sercem przepelnionym miłością Boga, zanieś błaganie do Boga z całą radością i podziękuj Bogu za to przewodnictwo i ten najwyższy dar. I wiedz, że zaprawdę najprzedniejsze dary twego Pana opłyną cię ze wszystkich stron, kiedy twoje stopy staną się stałe i pewne na tej Ścieżce”⁵⁸.

„O mój Boże! O mój Boże! Ten oto Twój sługa zbliżył się do Ciebie, z zamięłowaniem wędruje po pustyni Twojej miłości, kroczy ścieżką Twojej służby, wyczekuje Twoich łask, żywi nadzieję na Twoje dobrodziejstwa, szuka oparcia w Twoim Królestwie i upojony jest winem Twojego daru. O mój Boże! Wznieć żar jego uczuć do Ciebie, nieustanność jego wysławiania Ciebie i zapal jego miłości do Ciebie.

Zaprawdę, Tyś jest Najhojniejszym, Panem obfitej łaski. Nie ma innego Boga poza Tobą, Przebaczającym, Miłosiernym”⁵⁹.

PRZYPISY

1. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Bahá’í Prayers and Tablets for the Young*, Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1978, nr 38, str. 30
2. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá’í*, Wydawnictwo Bahá’í, 2017, nr 46
3. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá’í, 2021, nr 225:9
4. ‘Abdu’l-Bahá, cytowany w liście z dnia 11 kwietnia 1985 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do pojedynczego wyznawcy, opublikowanego w: *Messages from the Universal House of Justice, 1963-1986: The Third Epoch of the Formative Age*, Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1996, nr 426.3a, str. 665
5. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá’í*, nr 48
6. Bahá’u’lláh, cytowany w przesłaniu na Ridván z 1982 roku do bahaitów świata, opublikowanym w: *Messages from the Universal House of Justice, 1963-1986*, nr 321.5a, str. 538
7. Z przesłania z dnia 25 maja 1975 roku napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych, *ibid.*, nr 162:34, str. 310
8. Z przesłania z dnia 1 lipca 2013 roku napisanego do uczestników nadchodzących wówczas 114 konferencji młodzieży na całym świecie, opublikowanego w: *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2017, nr 27:3, str. 176
9. Z przesłania z dnia 10 czerwca 1966 roku napisanego do młodzieży bahaickiej na całym świecie, opublikowanego w: *Messages from the Universal House of Justice, 1963–1986*, nr 37:2, str. 92
10. Z listu z dnia 23 lutego 1995 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do wybranych Narodowych Zgromadzeń Duchowych.
11. Z przesłania z dnia 29 grudnia 2015 roku napisanego do uczestników Konferencji Kontynentalnych Rad Doradców, opublikowanego w: *Framework for Action*, nr 35.39, str. 226
12. Z listu z dnia 23 kwietnia 2013 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do pewnego Narodowego Zgromadzenia Duchowego, *ibid.*, nr 52.3, str. 296
13. Z listu z dnia 19 kwietnia 2013 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do małej grupy wyznawców, *ibid.*, nr 51.9, str. 293
14. Z przesłania z dnia 12 grudnia 2011 roku napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych, *ibid.*, nr 20:21, str. 138
15. Bahá’u’lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, 137:4
16. Z listu z dnia 8 grudnia 1923 roku napisanego przez Shoghię Effendiego do pewnej wspólnoty bahaickiej, w: „Trustworthiness: A Cardinal Bahá’í Virtue”, opracowanego przez

Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, opublikowanego w: *The Compilation of Compilations*, Maryborough: Bahá'í Publications Australia, 1991, tom 2, nr 2075, str. 345

17. 'Abdu'l-Bahá in London: *Addresses and Notes of Conversations*, London: Bahá'í Publishing Trust, 1987, str. 66
18. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 29:1
19. Bahá'u'lláh, w „Trustworthiness”, opublikowane w: *The Compilation of Compilations*, tom 2, nr 2032, str. 332
20. 'Abdu'l-Bahá, *The Secret of Divine Civilization*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2007, 2016 printing, akapit 5, str. 5
21. Ibid., akapit 6, str. 6
22. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 43:4
23. Ibid., 126, akapit 2
24. Bahá'u'lláh, cytowany przez Shoghiego Effendiego w: *Nadejście Boskiej Sprawiedliwości*, wersja elektroniczna 2019 r., bahairesearch.com, akapit 48
25. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 60:3
26. Bahá'u'lláh, cytowany przez Shoghiego Effendiego w: *Nadejście Boskiej Sprawiedliwości*, akapit 39
27. Ibid., akapit 39
28. *Tablets of Abdul-Baha Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1915, 1940 printing, tom 2, str. 436 (tłumaczenie angielskie uwierzytelnione)
29. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 143:3
30. Ibid., 70, akapit 1
31. 'Abdu'l-Bahá, w: *Odpowiedzi*, Wydawnictwo Bahá'í, 1998, nr 10:8
32. Z przemówienia wygłoszonego dnia 17 listopada 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012, akapit 4, str. 618
33. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 29 sierpnia 1912 roku, ibid., akapit 4, str. 405
34. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá'í, 2018, pers. 6
35. 'Abdu'l-Bahá, *Wola i Testament*, Wydawnictwo Bahá'í, 1999, 24
36. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, pers. 49
37. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 10:2

38. Báb, cytowany w: *The Dawn-Breakers: Nabíl's Narrative of the Early Days of the Bahá'í Revelation*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1932, 2018 printing, str. 93
39. *Wola i Testament*, str. 27-28
40. Z przemówienia wygłoszonego dnia 17 listopada 1911 roku, opublikowanego w: *Mowy paryskie*, Skonpres, 2011, nr 49:17
41. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 1 września 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 7, str. 417
42. *Wybór Pism 'Abdul-Bahy*, nr 105:2
43. Z listu z dnia 17 lutego 1933 roku napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do indywidualnego wyznawcy, w: *Social Action: A Compilation Prepared by the Research Department of the Universal House of Justice*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2020, nr 90, str. 44
44. Z przesłania z marca 1955 roku napisanego przez Shoghiego Effendiego, opublikowanego w: *Messages to the Bahá'í World, 1950–1957*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1971, 1999 printing, str. 76
45. Z listu z dnia 4 maja 1953 roku napisanego przez Shoghiego Effendiego, *ibid.*, str. 155
46. Z przesłania z dnia 1 lipca 2013 roku napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do uczestników nadchodzących wówczas 114 konferencji młodzieży na całym świecie, opublikowanego w: *Framework for Action*, nr 27:2, str. 175
47. *Ibid.*, nr 27:6, str. 177
48. Z przesłania z dnia 8 lutego 2013 roku napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do bahaitów świata, *ibid.*, nr 22:4, str. 147
49. Z przesłania z dnia 8 stycznia 2000 roku napisanego do przyjaciół zgromadzonych na kongresie młodzieży w Paragwaju, opublikowanego w: *Turning Point: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 1996–2006*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2006, nr 20:3–4, str. 123–24
50. Shoghi Effendi, *God Passes By*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1974, 2019 printing, str. 4–6
51. Z przesłania z dnia 1 lipca 2013 roku napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do uczestników nadchodzących wówczas 114 konferencji młodzieży na całym świecie, opublikowanego w: *Framework for Action*, nr 27:1, str. 175
52. Z przesłania z dnia 10 czerwca 1966 roku napisanego do młodzieży bahaickiej na całym świecie, opublikowanego w: *Messages from the Universal House of Justice, 1963–1986*, nr 37:1, str. 92
53. Z przesłania z dnia 3 stycznia 1984 roku napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do młodzieży bahaickiej na całym świecie, w: *ibid.*, nr 386:6, str. 616

54. *Wołanie Boskiego Ukochanego: Wybrane mistyczne dzieła Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2020, nr 2:76
55. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, pers. 14
56. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, wersja elektroniczna 2019, bahairesearch.com, nr 14:4
57. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 35:7
58. *Tablets of Abdul-Baha Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1909, 1930 printing, tom 1, str. 182
59. 'Abdu'l-Bahá, w: *Modlitwy Bahá'í*, 127

Wiek obietnicy

Cel

Zbadanie ogromnego potencjału
młodych ludzi w wieku od dwunastu do piętnastu lat
i zrozumienie znaczenia zapewnienia im
środowiska sprzyjającego ich duchowemu umocnieniu

ROZDZIAŁ 1

W poprzedniej części omawialiśmy niektóre cechy, które mają wyróżniać młodzież. Celem tej części jest refleksja nad ogromnymi możliwościami młodszej młodzieży i siłami, które kształtują jej życie. Pojęcia, które będziecie tutaj analizować, stopniowo ugruntowały się przez dziesięciolecia doświadczeń. Wspólnota bahaicka już dawno dostrzegła szczególne potrzeby osób w wieku od dwunastu do piętnastu lat. Z wczesnych prób edukacji członków tej grupy wiekowej i późniejszych wysiłków, aby nauczyć się, jak wydobywać ich zdolności i ukierunkować ich wzbierające energie, stopniowo wyłonił się program duchowego umocnienia młodszej młodzieży, który zgłębiamy w tej książce. Być może już znacie ten program, ponieważ sami w nim uczestniczyliście, gdy byliście młodszy, czy też pracowaliście z jednym ze swoich przyjaciół prowadzącym go z grupą młodszej młodzieży, czy też w towarzystwie innych osób odwiedzaliście rodziców w swojej wiosce lub sąsiedztwie, aby omówić jego podejście i tematy. Materiał, który teraz studiujecie, ma pomóc wam poświęcić początkowo trzy lata, a może nawet więcej, temu chwalebnemu polu służby, umożliwiając wam pomaganie kilku członkom tak obiecującej grupy wiekowej w znajdowaniu drogi w tym kluczowym etapie ich życia.

W odniesieniu do programu duchowego umocnienia młodzieży młodszej Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze:

„Szybkie rozprzestrzenienie się programu dla duchowego wzmocnienia młodszej młodzieży jest kolejnym dowodem postępu kulturowego społeczności bahaickiej. Podczas gdy światowe trendy ukazują obraz tej grupy wiekowej jako problematycznej, zatraconej w ferworze burzliwej fizycznej i emocjonalnej zmiany, obojętnej i skupionej na samej sobie, wspólnota bahaicka – językiem, którego używa oraz podejściem, które przyjmuje – zdecydowanie kieruje się w przeciwnym kierunku, zamiast tych cech dostrzegając w młodszej młodzieży altruizm, wnikliwe poczucie sprawiedliwości, zapal do poznawania wszechświata, oraz chęć oddania swojego wkładu w budowę lepszego świata. Relacja po relacji, według których młodsza młodzież na całej planecie wyraża swoje myśli jako uczestnik programu, daje świadectwo słuszności tej wizji. Wszystko wskazuje na to, że program angażuje ich poszerzającą się świadomość w badanie rzeczywistości, co pomaga im dokonać analizy konstruktywnych i destruktywnych sił działających w społeczeństwie oraz dostrzec wpływ, jaki te siły wywierają na ich myśli i czyny, wyostrażając ich duchową percepcję, zwiększając ich siły ekspresji oraz wzmacniając moralne struktury, które będą im służyć podczas całego ich życia. W wieku, gdy rodzące się intelektualne, duchowe i fizyczne siły stają się im dostępne, otrzymują oni potrzebne narzędzia niezbędne do walki z siłami, które ograbiłyby ich z ich prawdziwej tożsamości jako szlachetnych istot oraz z pracy dla wspólnego dobra”¹.

Wiele pojęć i idei wymienionych przez Dom Sprawiedliwości w powyższym fragmencie jest głównym tematem tej części kursu, i w miarę jak będziecie przez nią przechodzić, będą się one stawały coraz bardziej jasne i przejrzyste w waszych umysłach. Na chwilę obecną warto odpowiedzieć na następujące pytania:

1. Jaki wizerunek grupy wiekowej, do której należy młodsza młodzież, kreślą światowe trendy? _____

2. Co zamiast tego wspólnota bahaicka dostrzega w osobach z tej grupy wiekowej? _____

- _____
- _____
- _____
3. Angażując pogłębiającą się świadomość młodszej młodzieży w poznawaniu rzeczywistości, w czym pomaga im program duchowego umocnienia? _____
- _____
- _____
- _____
- _____
4. Co umożliwiają młodszej młodzieży narzędzia, które zdobywa dzięki programowi? _____
- _____
- _____
5. Jak sądzicie, dlaczego młodzi ludzie w wieku od dwunastu do piętnastu lat stanowią tak szczególną grupę? _____
- _____
- _____
6. W świetle powyższego i mając na uwadze kilku młodych ludzi, których już znacie, czy możecie wskazać kilka wyróżniających się potrzeb młodszego pokolenia? _____
- _____
- _____
7. Co motywuje was do podjęcia tego konkretnego rodzaju służby? _____
- _____
- _____
- _____
- _____

ROZDZIAŁ 2

Bahá'u'lláh mówi nam, że osoba osiąga początek dojrzałości w wieku piętnastu lat, kiedy to zaczynają ją obowiązywać takie prawa, jak te dotyczące modlitwy obowiązkowej oraz postu. Patrząc z tej perspektywy, lata bezpośrednio poprzedzające ten wiek nabierają szczególnego

znaczenia. To właśnie podczas tych kilku lat następuje przejście z okresu dzieciństwa do okresu młodości. Nagłe i szybkie zmiany fizyczne, intelektualne oraz emocjonalne, związane z tym przejściem, wpływają na zachowanie na wiele sposobów.

W wieku dwunastu lat zaczynają pojawiać się oznaki przemiany. W ciągu najbliższych trzech-czterech lat wielu młodych ludzi będzie się fizycznie rozwijać szybciej niż na jakimkolwiek innym etapie swojego życia. Przybędzie im wzrostu, masy ciała i doświadczą zmian hormonalnych. Chłopcy nabiorą niższej barwy głosu, a u dziewczynek zaczną kształtować się cechy fizyczne młodych kobiet. Jedni i drudzy przejdą przez okres dojrzewania, nabywając fizyczną zdolność do wydania na świat potomstwa.

Fizyczne i emocjonalne zmiany, których doświadcza osoba w tym okresie są wzajemnie ze sobą powiązane. Ekscytacji z powodu pojawienia się nowych mocy i chęci władania nimi towarzyszy niezręczność, wrażliwość i uczucie niepokoju. Te emocje mogą powodować sprzeczne zachowania. Osoba może wydawać się nieśmiała, jednak w pewnych sytuacjach być całkiem towarzyską; może wyrażać pragnienie bycia pozostawioną samej sobie, a mimo to równocześnie oczekiwać uwagi; może mieć niewiarygodną odwagę w niektórych sytuacjach, a w innych sytuacjach być raczej bojaźliwa. Stopniowo ujawnia się rosnąca troska o własne talenty i zdolności, a także zwiększona świadomość własnego miejsca w świecie, zwłaszcza w kontekście relacji z rówieśnikami i dorosłymi. Znaczenia nabiera sposób, w jaki inni postrzegają jej wygląd i reagują na jej pomysły.

Ponadto, w ciągu kilku lat przed ukończeniem piętnastego roku życia, w naszych umysłach kształtują się podstawowe pojęcia dotyczące życia jednostki oraz życia zbiorowego. Nasza zdolność analizy staje się silniejsza i możemy zacząć kwestionować wiele z tego, czego nas nauczono, oraz dostrzegać sprzeczności w otaczającym nas świecie, które wcześniej pozostawały niezauważone. Nie jesteśmy już tak chętni jak wcześniej, aby automatycznie podążać za standardami wyznaczonymi przez dorosłych. W tym okresie przejściowym ciągle szukamy odpowiedzi na pytania, często natury filozoficznej, a nowa świadomość szybko się rozwija.

Jeśli mamy pomóc młodym ludziom w owocnym wykorzystaniu ich wyłaniających się sił, niezbędnym jest unikanie traktowania ich w sposób, który z jednej strony skłania się ku przedłużaniu im dzieciństwa, a z drugiej zachęca ich do naśladowania wersji dorosłości, która jest powierzchowna w tak wielu aspektach. Jest to trend, który niestety zakorzenia się w coraz większej ilości społeczeństw. ‘Abdu’l-Bahá wskazuje:

„Po jakimś czasie wkracza on w okres młodzieńczy, w którym jego poprzednie warunki oraz potrzeby zostają zastąpione przez nowe wymagania odpowiadające stopniowi rozwoju jaki poczynił. Jego zdolność obserwacji poszerzyła się i pogłębiła, jego możliwości intelektualne są wykształcone oraz rozbudzone, ograniczenia oraz środowisko dzieciństwa już nie powstrzymują ani jego energii, ani osiągnięć”².

Aby lepiej zrozumieć różnice między latami dzieciństwa a okresem młodości, przedyskutujcie w swojej grupie poniższe pytania:

1. Co to znaczy, że umiejętność obserwacji poszerza się i pogłębia? Czy możecie zobrazować swoje uwagi kilkoma przykładami? _____

2. Czym różnią się możliwości intelektualne młodszej młodzieży od możliwości dziecka?

3. Jakie są niektóre ograniczenia dzieciństwa, które nie ograniczają już energii młodszej młodzieży? _____

ROZDZIAŁ 3

W latach bezpośrednio poprzedzających piętnasty rok życia każdy człowiek powinien otrzymać taką edukację oraz wychowanie, które pozwolą na wyłonienie się cech właściwych dla okresu młodości. Potrzeba takiej edukacji staje się szczególnie wyraźna, gdy uzna się, że w wieku piętnastu lat wiele wzorców myślenia i postępowania jednostki jest już utrwalonych. Jak wyjaśnia ‘Abdu’l-Bahá:

„Niezmiernie trudno jest nauczyć człowieka oraz udoskonalić jego charakter, kiedy minie okres dojrzewania. Wówczas, jak pokazuje doświadczenie, nawet jeśli doloży się wszelkich starań, aby zmienić którąś z jego skłonności, na nic się to nie zda. Być może poprawi się dziś, lecz niech przeminie kilka dni, a on zapomni i powróci do swojego utartego zachowania oraz przyzwyczajeń”³.

Znany jest wam termin „wieku dojrzewania”, którego często używa się luźno w odniesieniu do młodych ludzi w wieku od około dwunastu do osiemnastu lat. Czasami używa się określenia „wczesny okres dorastania”, aby określić osoby w przedziale wiekowym, który ogólnie nazywamy „młodsza młodzieżą”. W tym przypadku nie przywiązujemy zbyt dużej wagi do tej kwestii i stosujemy te terminy zamiennie w odniesieniu do młodych ludzi w wieku od dwunastu do piętnastu lat. Aby zastanowić się na znaczeniu edukacji w okresie dojrzewania, zdecydуйте, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe:

- ____ Nawet jeśli w dzieciństwie nie otrzymało się odpowiedniej edukacji, to odpowiednie pielęgnowanie w okresie dorastania może pomóc w skorygowaniu wszelkich niepożądanych wzorców zachowania, które utrwaliły się wcześniej.
- ____ Jedynie te osoby, które otrzymały duchową i moralną edukację w dzieciństwie są w stanie w pełni rozwinąć swój potencjał.
- ____ Bez odpowiedniej uwagi i troski w okresie dojrzewania, człowiek z łatwością może zejść na złą drogę, nawet jeśli przez całe dzieciństwo otrzymywała moralną i duchową edukację.

— To właśnie w okresie dojrzewania człowiek zaczyna dostosowywać swoje życie do z sił, które wspomagają postęp społeczeństwa, albo pozwala się ponieść siłom społecznej dezintegracji.

ROZDZIAŁ 4

Rosnąca świadomość w okresie dojrzewania może być skierowana ku jednemu z dwóch celów: ku poddaniu się Woli Boga i ofiarnej służbie ludzkości lub ku niewoli w więzieniu własnego ja i namiętności. ‘Abdu’l-Bahá wyjaśnia:

„Indywidualność każdej stworzonej rzeczy jest oparta na boskiej mądrości, gdyż w stworzeniu Boga nie ma żadnej wady. Jednakże osobowość nie ma elementu stałości. Jest to nieco zmienna cecha w człowieku, którą można skierować w dowolnym kierunku. Jeśli bowiem człowiek nabywa cnoty godne pochwały, to wzmacniają one jego indywidualność i przywołują jego ukryte siły; jeśli jednak nabywa wad, utraci on piękno i prostotę indywidualności, a jej pochodzące od Boga wartości zostaną zdławione przez stęchłe powietrze własnego ego”⁴.

Żyjemy w czasach, gdy agresywna, materialistyczna kultura wdzierą się w każdy aspekt życia. Przesadne zajmowanie się samym sobą, które jest wplecione w tkankę tej wszechobecnej kultury stawia przed nami wiele wyzwań, podczas gdy staramy się pomagać młodszej młodzieży w rozwijaniu ich zdolności, gdyż nawet wysiłki, które szczerze starają się pomóc młodszej młodzieży w uwolnieniu jej potencjału i skierowaniu jej energii na wspólne dobro mogą uciec z powodu negatywnego wpływu światopoglądu, który jest do głębi indywidualistyczny. Problem jest złożony. Dzisiejszy system światowy pozbawia ogromną liczbę istot ludzkich z hartu ducha, który jest niezbędny, aby wieść życie pełne poczucia celu; dlatego też wiara we własne siły moralne jest kwestią, którą należy się zająć. System ten zaciemnia szlachetne powołanie człowieka, dlatego też uzasadniona jest troska o spełnienie jego szlachetnych aspiracji. Sprawia, że rzesze ludzi nie zważają na życie duszy; dlatego odkrywanie swojego prawdziwego potencjału zasługuje na uwagę. Jednak programy, które podkreślają „ja” człowieka niekoniecznie zaradzą tej sytuacji. Często zdarza się, że w imię samorealizacji, odkrywania siebie, i poczucia własnej wartości programy takie idealizują człowieka i wzmacniają jego ego. Naszym wyzwaniem jest pielęgnowanie w młodych duchowej wrażliwości, aby ich delikatne serca mogły zostać poruszone i przyciągnięte do Największego Piękną i zwrócone ku wysokim ideałom bezinteresownej służby dla ludzkości. Nasze wysiłki, aby zaspokoić potrzeby edukacyjne tego formatywnego etapu w ich życiu muszą zapobiegać sytuacji, w której uporczywe „ja” utwierdzi swój autorytet. Aby zbadać naturę tego wyzwania, w następnych kilku rozdziałach zastanówcie się nad niektórymi fragmentami z Pism, które odnoszą się do „ja”. Najpierw jednak warto przedyskutować w grupie znaczenie wyrażenia: „uporczywe ja utwierdzi swój autorytet”. W jaki sposób można zadbać o to, aby służba nie stała się polem, na którym „ja” będzie piąć się w górę?

ROZDZIAŁ 5

Pierwszy zestaw cytatów poniżej związany jest z tymi aspektami naszej „indywidualności”, które są miłe Bogu i powinny być rozwijane:

„O słudzy Moi! Gdybyście byli w stanie pojąć, jakie cuda Mojej hojności i szczodrości chcę powierzyć waszym душom, zaprawdę, uwolnilibyście się od przywiązania do

wszelkich stworzonych rzeczy i osiągnęlibyście prawdziwe poznanie swojego własnego ja, poznanie będące tym samym co zrozumienie Mojej własnej Istoty. Odkrylibyście, że uniezależniliście się od wszystkiego z wyjątkiem Mnie i dostrzeżlibyście tak wewnętrznym jak i zewnętrznym okiem tak wyraźnie jak objawienie Mojego promiennego Imienia – morza Mojej czułości i szczodrości kołyszające się w was samych”⁵.

„Daleko, oby było daleko od Twojej chwały to, co śmiertelny człowiek jest w stanie o Tobie twierdzić lub Ci przypisywać czy też uwielbienie, z jakim może Cię wychwalać! Wszelki obowiązek nałożony przez Ciebie na Twoje sługi, by wysławiały jak tylko mogą najgodniej wzniosłość Twą i chwałę, to tylko znak Twojej dla nich łaski, aby dzięki temu zyskały możliwość wzniesienia się na poziom, jakim obdarzona jest ich najgłębsza istota, poziom poznania własnego ja”⁶.

„Pierwszy Țarăz i pierwszy blask, który zaświtał na horyzoncie Księgi Matki to ten, że człowiek powinien znać samego siebie i stać się świadomym tego, co prowadzi do wzniosłości lub upokorzenia, chwały lub poniżenia, bogactwa lub biedy”⁷.

„O Synu Ducha! Stworzyłem cię bogatym; czemu doprowadzasz się do nędzy? Szlachetnym cię uczyniłem; czemu się poniżasz? Z istoty wiedzy dałem ci byt; czemu szukasz oświecenia u kogokolwiek prócz Mnie? Z gliny miłości ulepiłem ciebie; czemuż to zajmujesz się innym? Zwróć wzrok swój ku sobie samemu, ażebyś ujrział Mnie w samym sobie, potężnego, władnego i samoistnego”⁸.

Uzupełnijcie następujące zdania na podstawie powyższych cytatów:

- a. Gdy pojmiemy, jakie cuda Swojej hojności i szczodrości Bóg zechciał powierzyć naszym duszom, uwolnimy się _____ i osiągniemy _____.
- b. Odkryjemy, że _____ i dostrzeżemy tak wewnętrznym jak i zewnętrznym okiem, _____.
- c. Wszelki obowiązek nałożony na nas, abyśmy wysławiali Bożą wzniosłość i chwałę, to tylko znak Jego łaski dla nas, aby dzięki temu zyskały możliwość _____.

- d. Powinniśmy znać samych siebie i stać się świadomymi tego, co prowadzi do _____ lub _____, _____ lub _____, _____ lub _____.
- e. Zostaliśmy stworzeni _____ i _____.
 Z istoty _____ Bóg dał nam byt; z gliny _____
 On nas _____. Mówi nam, abyśmy zwrócili nasz wzrok ku
 samym sobie, ażebyśmy mogli _____
 _____.

Wszystkie powyższe cytaty odnoszą się do naszego prawdziwego „ja” i znaczenia rozumienia jego natury. Powinniśmy oczywiście zdawać sobie sprawę z tego, że wiedza o szlachetności naszej istoty nie prowadzi do samouwielbienia, ale do pokory przed Bogiem i Jego sługami. Przedyskutujcie w swojej grupie, w jaki sposób wiedza o naszym prawdziwym „ja” pomaga nam w walce z własnym ego.

ROZDZIAŁ 6

Drugi zestaw cytatów ostrzega nas przed konsekwencjami pobażania własnemu „ja”:

„Każda niedoskonała dusza skupia się na sobie oraz myśli jedynie o swoim własnym dobru”⁹.

„Lecz jeśli przejawia najmniejszy ślad samolubnych pragnień czy miłości własnej, jej wysiłki spełzną na niczym a sama zostanie zniszczona i w końcu pozostawiona bez nadziei”¹⁰.

„W szczególności pragniesz uwolnienia od zarozumiałości. Ta cecha, którą jest pycha, zrujnowała wielu ważnych ludzi na świecie. Jeśli ktoś obdarzony jest wszystkimi chwalebnymi cechami, a mimo to jest egoistą, to wszystkie te cnoty i dobre cechy obrócone zostaną w niwecz i ostatecznie przekształcone w najgorsze z wad”¹¹.

„Rozpacz, zarówno tutaj jak i na tamtym świecie, to wszystko, co zyskacie pobażając samym sobie; odraza i nieszczęście to cały plon, jaki zbierzecie z fanatyzmu, z dawania wiary niemądrym i bezmyślnym”¹².

„Dzisiaj wszyscy ludzie świata upajają się zaspokajaniem własnych pragnień i dokładają wszelkich starań działając na rzecz własnych materialnych interesów. Czczą samych siebie, nie zaś Bożą rzeczywistość czy świat ludzkości”¹³.

„Te próby, tak jak pisałeś, oczyszczają lustro serca z zabrudzeń własnym ja, aż Słońce Prawdy będzie mogło rzucić nań promienie; ponieważ nie ma bardziej odgradzającej zasłony niż własne ja, i jakkolwiek cienka nie byłaby ta zasłona, w końcu odgrodzi tę osobę i pozbawi ją przynależnej mu części wiecznej łaski”¹⁴.

„Spójrz, jak słońce oświetla całe stworzenie, lecz jedynie powierzchnie, które są czyste i gładkie, mogą odbić jego chwałę i światło. Zaciemniona dusza nie ma udziału w objawianiu się chwalebnego blasku rzeczywistości; a gleba własnego ja, nie mogąc skorzystać z tego światła, nie wydaje plonu”¹⁵.

„Jakże upadłą jest dusza, która znajduje przyjemność w tej ciemności, zajęta sama sobą, niewolnica własnego ja i namiętności, pławiąca się w bagnie materialnego świata!”¹⁶

„Skupianie się na samym sobie”, „samouwielbienie”, „zrozumiałość”, „upajanie się zaspokajaniem własnych potrzeb” i „niewola własnego ja i namiętności” rodzą atmosferę, która tłumi nadane przez Boga przymioty naszej indywidualności. W świetle powyższych fragmentów opiszcie w kilku zdaniach, w jaki sposób nadmierne zajmowanie się samym sobą zatrzymuje wzrost duchowy i moralny rozwój oraz zmniejsza efektywność służby.

ROZDZIAŁ 7

Trzeci zestaw cytatów przedstawia niewielką próbkę z wielu porad, które można znaleźć w Pismach na temat tego, w jaki sposób traktować uporczywe „ja”.

„Dzisiaj potwierdzenia Królestwa Abhá są udziałem tych, którzy wyrzekają się siebie, zapominają o swoich własnych opiniach, odrzucają na bok swoje osobowości i troszczą się o dobrostan innych. Ktokolwiek utracił siebie, odnalazł wszechświat i jego mieszkańców. Ktokolwiek zajmuje się sobą błąka się po pustyni bezmyślności i żalu. Kluczem do udoskonalenia samego siebie jest zapomnienie o samym sobie. Droga do palacu życia wiedzie przez ścieżkę wyrzeczenia”¹⁷.

„On obdarzył nas zdolnością przenikania w rzeczywistość rzeczy; lecz musimy być pełni samowyrzeczenia, musimy posiadać czystego ducha, czyste intencje i podczas gdy jesteśmy na ludzkim świecie starać się sercem i duszą osiągnąć wieczną chwałę”¹⁸.

„W ogniu miłości muszą zatem spłonąć zasłony szatańskiego ja, by dusza mogła być oczyszczona i udoskonalona, by przez to pojęła rangę Tego, bez którego świat nie zostałby stworzony”¹⁹.

„Odrzućcie wszystkie egoistyczne myśli i starajcie się tylko pokornie poddać Woli Bożej. Tylko w ten sposób możemy stać się uczestnikami Królestwa Bożego i osiągnąć życie wieczne”²⁰.

„Zróbcie wszystko, co możecie, aby znużyło was własne ja i zwiążcie się z Obliczem Wspaniałości; a kiedy osiągniecie już takie wyżyny służby, odnajdziecie, zgromadzone w waszym cieniu, wszystkie stworzone rzeczy. Oto bezgraniczna łaska; oto największa suwerenność; oto życie, które nie umiera. Wszystko inne poza tym jest jedynie oczywistym zatraceniem i wielką stratą”²¹.

„Dlatego, o Przyjacielu, porzuć samego siebie, byś mógł znaleźć Niezrównanego i poszybuj ponad tym śmiertelnym światem, abyś znalazł swoje gniazdo w domostwie nieba. Podobny stań się nicości, abyś rozniecił ogień istnienia i stał się gotowy do drogi miłości”²².

„Odlóżmy na bok wszelkie myśli o sobie; zamknijmy oczy na wszystko, co jest na świecie, nie dajmy poznać naszych cierpień ani nie skarżmy się na zło nam uczynione. Raczej stańmy się niepomni samych siebie i pijąc wino niebiańskiej łaski, wykrzyknijmy naszą radość i zatraćmy się w pięknie Wszechchwalebego”²³.

„O ludzie świata! Nie podążajcie za podszeptami egoizmu, jako że nawołuje on ciągle do niegodziwości i nieczystości; naśladowcie raczej Tego, który jest Posiadaczem wszystkich stworzonych rzeczy, który rozkazuje wam okazywać pobożność i przejawiać bojaźń bożą”²⁴.

Postawy proponowane w powyższych fragmentach stanowią ostry kontrast z ubóstwianiem własnego ja i z obsesją na punkcie zadowalania samego siebie, tak charakterystycznymi dla wielu dzisiejszych społeczeństw. Znajdźcie w powyższych fragmentach niektóre z postaw, które powinniśmy rozwinąć w stosunku do własnego ja. Dwa przykłady zostały podane, aby pomóc wam w tym zadaniu.

- Powinniśmy nauczyć się wyrzekać się samych siebie, zapominać o swoich własnych opiniach, odrzucić na bok osobowości i troszczyć się o dobrostan innych.
- Powinniśmy nauczyć się być pełni samowyrzeczenia.
- Powinniśmy nauczyć się _____
- Powinniśmy nauczyć się _____
- Powinniśmy nauczyć się _____
- Powinniśmy nauczyć się _____
- Powinniśmy nauczyć się _____

- Powinniśmy nauczyć się _____

- Powinniśmy nauczyć się _____

Przedyskutujcie w swojej grupie, w jaki sposób postawy, które zidentyfikowaliście, przyczyniają się do rozwoju szlachetnej istoty i nadają moc aktom służby.

ROZDZIAŁ 8

Na koniec, następujące słowa ‘Abdu’l-Bahy przypominają nam o wzajemnej relacji pomiędzy samopoświęceniem a zdolnością do przyczyniania się do przemiany społeczeństwa:

„Mnóstwo ludzi zajętych jest sobą oraz doczesnymi pragnieniami, zanurzeni w oceanie przyziemnego świata, są niewolnikami świata natury, wyjątkiem są ci których dusze zostały uwolnione z łańcuchów i więzów tego materialnego świata i niczym ptaki o szybkim locie szybują po tym bezgranicznym królestwie. Są oni rozbudzeni i czuwający, odrzucają mrok świata natury, ich najwyższe życzenie skupia się na wykorzenieniu spośród ludzi walki o przetrwanie, na rozbłyśnięciu duchowości i miłości królestwa na wysokości, na okazywaniu największej uprzejmości pośród ludzi, urzeczywistnieniu serdecznego i bliskiego związku pomiędzy religiami oraz praktykowaniu ideału samopoświęcenia. Wówczas świat ludzkości zostanie zmieniony w Królestwo Boga”²⁵.

„O armio Boga! Dzisiaj w tym świecie, każdy z ludów błądzi po własnej pustyni, poruszając się tu i tam zgodnie z nakazami własnych wyobrażeń i zachcianek, podążając za swoim własnym osobistym kaprysem. Pośród wszystkich niezliczonych grup, jedynie wspólnota Największego Imienia jest wolna i czysta od ludzkich knoń i nie ma żadnego samolubnego dążenia, które by propagowała. Jako jedyny pośród nich wszystkich ten lud powstał obierając cele oczyszczone z własnego ja, kierując się Naukami Boga, z największą gorliwością trudząc się i dążąc do jednego celu: aby zamienić ten proch na niskościach w wysokie niebiosy, aby uczynić ten świat odbiciem Królestwa, aby zamienić ten świat w inny świat i sprawić, aby ludzkość przyjęła drogi prawych i nowy sposób życia”²⁶.

„O wy ukochani Boga! W tym bahaickim objawieniu Sprawa Boga to niepowstrzymany duch. Jego Sprawa nie należy do materialnego świata. Nie przychodzi ani dla walki, ani dla wojny ani też, aby dokonywać czynów krzywdzących lub przynoszących wstyd, nie jest ani po to, aby wadzić się z innymi Wiarami, ani aby wchodzić w konflikty z innymi narodami. Jej jedynym orężem jest miłość Boga, jej jedyną radością czyste wino Jego wiedzy, jej jedyną bitwą objaśnianie Prawdy, jej jedyną krucjatą walka przeciw uporczywemu ja, przeciw złym podszeptom ludzkiego serca. Jej zwycięstwo polega na poddaniu się i ustąpieniu a bezinteresowność jest jej wieczną chwałą”²⁷.

Powyższe fragmenty opisują niektóre z wyróżniających cech tych, których ‘Abdu’l-Bahá uważa za będących w „armii Boga”, do których odnosi się jako do „umiłowanych Boga”, tych, którzy są „uwolnieni z łańcuchów i więzów tego materialnego świata”. Zastanówcie się nad tym wyróżnieniem, uzupełniając poniższe zdania.

- a. Mnóstwo ludzi zajętych jest _____ ,
zanurzeni w _____
są niewolnikami _____ .
- b. Te dusze, które zostały uwolnione z łańcuchów i więzów tego materialnego świata i niczym ptak o szybkim locie, szybują po tym bezgranicznym królestwie, są _____ i _____ ; odrzucają _____ , ich najwyższe
życzenie skupia się na _____
_____, na _____
_____ i _____ ,
na okazywaniu _____ ,
urzeczywistnieniu _____

oraz praktykowaniu _____ .
- c. Dzisiaj, w tym świecie, każdy z ludów _____ ,
poruszając się _____ , podążając za swoim _____ .
- d. Jedynie wspólnota Największego Imienia jest _____ , i nie ma _____ .

Jako jedyny pośród nich wszystkich, ten lud powstał _____ , kierując się _____ , z największą gorliwością _____ : aby zamienić _____ w _____ , aby uczynić _____ odbiciem _____ , aby zamienić _____ w inny _____ , i sprawić, aby ludzkość _____ .

- e. Sprawa Boga to _____ duch. Jego Sprawa nie należy
_____. Jej jedynym orężem jest _____
_____, jej jedyną radością _____,
jej jedyną bitwą _____, jej jedyną krucjatą
_____.
Jej zwycięstwo polega na _____
i _____, a _____.

ROZDZIAŁ 9

Warto nauczyć się na pamięć następujących fragmentów modlitw objawionych przez Bahá'u'lláha:

„Natchnij ich, o mój Panie, poczuciem własnej bezsilności przed Tym, który jest Objawieniem Twojej Istoty, i naucz ich rozpoznawać ubóstwo własnej natury w obliczu niezliczonych znaków Twojej samowystarczalności i bogactwa, aby mogli zgromadzić się wokół Twojej Sprawy, przylgnąć do rąbka Twego miłosierdzia i trzymać się więzi zadowolenia Twojej woli”²⁸.

„Zdejmij zatem ze sług Twoich, O mój Boże, odzienie własnego ja i pragnień, i spraw, aby oczy ludu Twego mogły wznieść się na takie wyżyny, że nie dostrzegą w swoich pragnieniach niczego prócz powiewu łagodnego wiatru Twojej wiecznej chwały i nie rozpoznają w sobie samych niczego prócz objawienia Twego miłosiernego Ja, aby ziemia i wszystko, co się na niej znajduje, zostało oczyszczone z czegokolwiek, co jest Ci obce oraz ze wszystkiego, co ukazuje cokolwiek innego oprócz Twojej Istoty”²⁹.

ROZDZIAŁ 10

W miarę jak wasze zainteresowanie pielęgnowaniem młodszej młodzieży będzie się pogłębiać, zapoznacie się z wieloma teoriami, które próbują opisać okres dojrzewania. Jednym ze słów, które wielokrotnie napotkacie jest „kryzys” – w odniesieniu do tożsamości, emocji, relacją z rodzicami, interakcjami z władzami itd. Musicie krytycznie spojrzeć na te teorie, aby nie uznać stanu kryzysu za konieczny stan każdego młodego człowieka. Czy życie każdego dorastającego młodego człowieka musi koniecznie charakteryzować się przede wszystkim takimi czy innymi wstrząsami? Czy młodsza młodzież doświadczała zawirowań i zagubienia przez całą historię ludzkości, i czy w dzisiejszych czasach przechodzi przez takie kryzysy w każdej kulturze i w każdym społeczeństwie?

Próbując odpowiedzieć na te pytania, powinniście być świadomi, że większość powszechnych badań nad młodymi ludźmi jest przeprowadzana w ramach takiego myślenia, które kładzie nadmierny nacisk na własne ja, na samozadowolenie, na zmiany biologiczne, na świadomość seksualną i na osiągnięcia materialne – karierę, zarobki i status społeczny. Często

koncentrują się one ściśle na klasie społecznej, rasie i płci, zaniedbując dane nam przez Boga wartości właściwe każdej ludzkiej duszy. Niektóre ze spostrzeżeń, które zdobędziecie z tych badań będą oczywiście pomocne, w miarę jak będziecie starać się zrozumieć charakterystykę tej grupy wiekowej. Wątpliwe jest jednak, aby wysiłki inspirowane takimi badaniami mogły uczynić coś więcej niż tylko dostosować młodych ludzi do norm materialistycznego społeczeństwa — społeczeństwa, którego światopogląd, jak wiemy, ma tendencję do niszczenia duchowej wrażliwości. W przeciwieństwie do tego, czy przyjęta przez was koncepcja młodszej młodzieży nie wzywa do rozwijania duchowej tożsamości jednostek, które będą „niosły naprzód nieprzerwanie postępującą cywilizację” i które staną się „budowniczymi jedności” oraz „orędownikami sprawiedliwości”.

W związku z tym należy pamiętać, że sposób, w jaki młodzi ludzie są postrzegani przez innych, ma na nich ogromny wpływ. W taki oto sposób ponury obraz okresu dojrzewania tak rozpowszechniony w społeczeństwie sprzyja powstawaniu warunków do propagowania niepożądanych wzorców zachowań. Weźmy dla przykładu stwierdzenie przypisywane Zygmunutowi Freudowi, że okres dojrzewania jest przejściową chorobą umysłową lub też sugestię Anny Freud, że bycie normalnym w okresie dojrzewania jest samo w sobie nienormalne. Czy takie stwierdzenia nie działają jak zasłony, które pozwalają ludziom dostrzec prawdziwych możliwości młodszej młodzieży? Jakie dowody doprowadziły tych naukowców do tak daleko idących wniosków? Jest oczywiście wielu pedagogów, którzy wypowiadają się o okresie dojrzewania w bardziej przychylny sposób, jednakże ich poglądy nie dominują w debacie na ten temat. Obrazy, które utrzymują się w umysłach zarówno rodziców, jak i nauczycieli to obrazy buntu, irracjonalności i lekkomyślności. Można zapytać, w jaki sposób społeczeństwo, w którego żyłach krążą takie poglądy, może pomóc nastolatkom stać się takiego rodzaju młodzieżą, jaka została opisana w pierwszej części tej książki?

ROZDZIAŁ 11

W kontekście powyższej dyskusji chcielibyśmy zaproponować przyjęcie następującego stanowiska: ilekroć jakakolwiek grupa młodszej młodzieży rozwinię niepożądany rodzaj zachowania – wykraczający poza to, które w sposób naturalny wynika z następujących po sobie etapów kryzysu i zwycięstwa charakterystycznych dla procesu normalnego wzrostu – jego przyczyn należy szukać w środowisku społecznym, być może w rażących sprzecznościach, które młode budzące się umysły odkrywają w życiu dorosłych, którym wcześniej ufały bez zastrzeżeń, lub też w niezdolności dorosłych do uznania racjonalności jednostki próbującej pozostawić za sobą nawyki z dzieciństwa.

Stanowisko to, oczywiście, nie próbuje dowodzić całkowitego braku impulsywności czy buntowniczości w zachowaniu nastolatków. To, co natomiast sugerujemy to przekonanie, że środowisko społeczne, a zwłaszcza zachowanie dorosłych, jest w dużej mierze odpowiedzialne za wiele niepożądanych cech, które kojarzą się z tym wiekiem. Aby zbadać implikacje tego twierdzenia, warto przedyskutować w waszej grupie słuszność poniższych stwierdzeń i sformułować inne, które głębiej rozwiną tę myśl:

- Młodsza młodzież buntuje się przeciwko dorosłym, którzy nakazują im podążać za standardami, których sami nie przestrzegają.
- Młodsza młodzież wydaje się buntować, gdy otrzymuje rady, które są wyrażane w moralizatorskim tonie.

- Młodzi ludzie stają się lekkomyślni, gdy świat nie oferuje im nic poza powierzchownymi zajęciami, które hamują rozwój ich zdolności intelektualnych.
- Okazują pogardę dla dyscypliny, gdy dorośli narzucają im surowe zasady, zwłaszcza jeśli mieli nieograniczoną swobodę jako dzieci.
- Wydają się impulsywni, gdy dorośli wokół nich nie wiedzą, jak pomóc im przemyśleć konsekwencje ich decyzji.
- Rozwijają pychę, gdy uczy się ich wysokiego mniemania o sobie a nie bezinteresownej służby społeczeństwu.
- Zaczynają sobie folgować, gdy nieustanna propaganda kusi ich, aby zaspokajali swoje fizyczne pragnienia.

ROZDZIAŁ 12

Powszechny Dom Sprawiedliwości mówi o „rozprężeniu i zepsuciu społeczeństwa przyzwalającego” oraz o potrzebie strzeżenia się młodzieży przed jego wpływem:

„...Sprawa Boga odniesie ogromną korzyść, gdy zostanie zauważone, że bahaici, a w szczególności młodzież bahaicka wyróżnia się na tle rozprężenia i zepsucia społeczeństwa przyzwalającego, że wysokie standardy zachowania, które stara się utrzymać są głęboko zakorzenione w duchowych zasadach, dając jej pewność siebie, szacunek do samego siebie i prawdziwe szczęście. Z drugiej strony największa szkoda może być wyrządzona Sprawie, jeśli jej wyznawcy zostaną po prostu pochłonięci przez obecną falę”³⁰.

W poniższym fragmencie Strażnik oferuje nam głęboki wgląd w naturę takiego społeczeństwa i wpływ, jaki wywiera ono na nas wszystkich:

„Zaiste, głównym powodem zła szerzącego się obecnie w społeczeństwie jest brak duchowości. Materialistyczna cywilizacja naszego wieku tak bardzo pochłonęła energię i zainteresowanie ludzkości, że ludzie w ogóle nie odczuwają już

konieczności wzniesienia się ponad siły i warunki ich codziennej życia materialnej egzystencji. Nie ma wystarczającego zapotrzebowania na rzeczy, które powinniśmy nazwać duchowymi, aby odróżnić je od potrzeb i wymagań naszego życia fizycznego”³¹.

Istnieje wiele oznak moralnego upadku, które Strażnik wymienia, opisując destrukcyjne siły działające w dzisiejszym społeczeństwie. Wśród warunków, na które zwraca uwagę w swoich przekazach, są: nieodpowiedzialny stosunek do małżeństwa i w konsekwencji rosnąca fala rozwodów; osłabienie solidarności rodziny i postępujące rozluźnienie kontroli rodzicielskiej; gorączkowa pogoń za przyziemnymi próżnościami, bogactwem i przyjemnościami; oddawanie się zaspokajaniu luksusowych zachcianek, degeneracja sztuki i muzyki; obniżenie poziomu literatury i prasy; wrogość rasowa oraz patriotyczna arogancja. Podczas gdy nikt nie jest odporny na wpływ tych bolączek, oddziałują one w szczególny sposób na dorastającą młodzież. Pomyślmy, na przykład, o niektórych konsekwencjach rozwodu. Małe dzieci niewątpliwie odczuwają głęboki smutek, gdy ich rodzice się rozwodzą i tęsknią za poczuciem bezpieczeństwa i ochroną, jakie daje im zjednoczony dom. Ale to właśnie w wieku dojrzewania młodzi stają się przytłoczeni takimi emocjami jak poczucie winy, złość, wstyd i upokorzenie, gdy małżeństwo ich rodziców się rozpada. Choć obarczają odpowiedzialnością swoich rodziców, nie mogą się powstrzymać od obwiniania siebie za rodzinne nieszczęście. W ich umysłach zasiane zostają ziarna sceptycyzmu wobec małżeństwa i życia rodzinnego, a powszechność rozwodów, którą obserwują w otaczającym ich społeczeństwie, utwierdza ich tylko w pesymizmie.

1. Pomocna może okazać się refleksja nad tym, w jaki sposób niektóre z wymienionych wyżej uwarunkowań społecznych mogą kształtować postrzeganie rzeczywistości przez dorastającą młodzież, sposób myślenia o sobie, ich poglądy na życie, ich uczucia i emocje, zdolności odróżniania dobra od zła, zachowanie wobec innych oraz zaufanie do instytucji społecznych. Poniżej przedstawiono różne wspomniane uwarunkowania wraz z miejscem za zapisanie waszych myśli.

a. rozprężenie i zepsucie społeczeństwa przyzwalającego: _____

b. osłabienie solidarności rodziny i postępujące rozluźnienie kontroli rodzicielskiej:

- _____
- _____
- c. gorączkowa pogoń za przyziemnymi próżnościami, bogactwem i przyjemnościami oraz oddawanie się zaspokajaniu luksusowych zachcianek: _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- d. degeneracja sztuki i muzyki, obniżenie poziomu literatury i prasy: _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- e. wrogość rasowa oraz patriotyczna arogancja: _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
2. Jakie odczucia wypełniają wasze serca i umysły, gdy zastanawiacie się nad tym, jak pogarszające się uwarunkowania społeczne wpływają na życie młodszej młodzieży? W jaki sposób ta świadomość wzmacnia wasze wysiłki, aby pomóc im rozwijać zdolności leżące w ich prawdziwej naturze?

ROZDZIAŁ 13

Zwracanie uwagi na oznaki rozpadającego się świata nie oznacza zaprzeczania znaczenia sił konstruktywnych, które również działają w dzisiejszym społeczeństwie. To, co należy uczynić, to zapewnić młodszej młodzieży środowisko, w którym będzie można pielęgnować jej siły duchowe, zapewniając w ten sposób, że pozostaje ona pod wpływem właściwych sił społecznych. Próby całkowitego odizolowania jej od szkodliwych uwarunkowań społecznych byłyby oczywiście daremne. Zamiast tego należy im pomagać w ocenie i analizie tego, w jaki sposób otaczający ją świat wpływa na jej myśli i emocje. W związku z tym szczególną uwagę należy zwrócić na kwestię propagandy, gdyż w większości społeczeństw propaganda coraz bardziej kształtuje wartości, postawy oraz poglądy młodszej młodzieży. Krótkie spojrzenie na niektóre cechy reklam wystarczy, aby zilustrować tę kwestię.

Materialistyczne siły rządzące propagandą zniekształcają rzeczywistość. Na przykład prezentowane w reklamach obrazy idealnego, ale nieosiągalnego wyglądu fizycznego grają na emocjach dorastających dziewcząt i chłopców w okresie rosnącej samoświadomości. Przekaz za przekazem przedstawia, że głównym zajęciem młodych kobiet jest przyciąganie mężczyzn. Co więcej, tendencja do definiowania męskości wyłącznie w kategoriach siły fizycznej jest wyolbrzymiana, często do takiego stopnia, że przyzwala na akty przemocy i podejmowanie ryzyka oraz zachęca do seksualnych przygód i podbojów. Cokolwiek, co jest uznane za słabość, zostaje bezdusznie odrzucone, a agresywne zachowania systematycznie propagowane. Co ciekawe, jako atrakcyjny przedstawia się pewien szczególny rodzaj bezwzględności, co ma na celu nakłonienie dziewcząt do jego przyjęcia.

Nie ma wątpliwości, że głównym celem większości reklam skierowanych do młodych ludzi jest stworzenie globalnej kultury, do której będą pragnęli przynależeć. W tej kulturze nauczyłoby się mówić wspólnym językiem, zachowywać w ten sam sposób, a przede wszystkim konsumować niewyczerpaną gamę produktów. Co ważniejsze, zostaliby wtajemniczeni w rozbudowany system wartości, który będzie decydował o jej wzorcach konsumpcji przez resztę ich życia. Warto zauważyć, że samo określenie „nastolatek” powstało kilkadziesiąt temu, aby wykorzystać obiecujący rynek, jaki stanowi ten segment społeczeństwa.

Aby w pełni wykorzystać budzące się pragnienia, propagowana przez reklamę kultura stawia seksualność w centrum życia młodego człowieka. Produkty takie jak napoje bezalkoholowe, które nie mają żadnego związku z seksualnością, są wykorzystywane do tworzenia w umysłach młodych ludzi iluzji romantycznych związków. Poczucie własnej niedoskonałości i lęk przed odrzuceniem z powodu zapachu ciała, niedoskonałej skóry czy niemodnego ubioru są rozwijane w celu wprowadzenia produktów kosmetycznych oraz nowych stylów, które obiecują atrakcyjność seksualną i wolność od poczucia wstydu. Nawet samochody są opisywane za pomocą określeń takich jak „gorący”, „przystojny”, „miły w obsłudze” – wszystkie z seksualnymi konotacjami. W miarę jak standardy moralne obniżyły się na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat, treści reklam budzące zastrzeżenia moralne stały się coraz bardziej wyraźne. Wydaje się, że stopniowo pewne aspekty konsumpcjonizmu stają się same w sobie formami aktywności seksualnej.

Na szczególną uwagę zasługuje rola marek na rozwijającym się globalnym rynku skierowanym do nastolatków. Badania, które analizują, jak wykorzystać potencjał tego rynku bez skrzepowania sugerują, że kult ikony marki jest potężnym elementem konsumpcjonizmu. Najwyraźniej marki zapewniają kotwicę w niepewnym świecie dorastania. Co więcej, są one często postrzegane jako paszporty do globalnej kultury młodzieżowej, tak atrakcyjnej dzięki reklamie. Kultura, którą promują te techniki marketingowe jest oczywiście nieświadoma rosnącego ubóstwa pośród narodów, przedstawiając obrazy obfitości, którymi cieszy się

mniejszość światowej populacji, aby przekonać młodych ludzi każdego pochodzenia, że towary konsumpcyjne są źródłem nieograniczonej radości.

W niektórych badaniach rynku nastolatków młodzi ludzie dzieleni są na kategorie według cech, które sprawiają, że są oni podatni do konsumpcji określonych rodzajów produktów – kategorii, które pozwalają reklamie namierzyć ich z większą skutecznością. W jednym konkretnym badaniu, na przykład, są oni podzieleni na sześć grup: grupa osób „zrezygnowanych”, którzy postrzegają swój los jako przesądzony i którzy próbują sobie radzić przy minimalnym wysiłku; grupa osób, które lubią „dreszczyk emocji”, są poszukiwaczami przyjemności, z umysłami wolnymi od społecznych i politycznych trosk, gotowi przyłączyć się do kultu ikon marek; grupa „inicjatorów”, którzy, choć zasadniczo podobni do poprzedniej grupy, posiadają również zapał i zdolność do ciężkiej pracy i postrzegają towary i usługi jako środek do awansu społecznego i utrzymania przewagi konkurencyjnej; grupa „cichych ludzi sukcesu”, którzy są konformistami unikającymi politycznego i społecznego buntu i pozostającymi w bliskich relacjach z rodziną, są wykwinnymi nabywcami zainteresowanymi jakością i korzyściami płynącymi z produktu; grupa „strażników”, którzy również są konformistami, ale nie są ukierunkowani na naukę i którzy wypełniają swoje umysły statystykami sportowymi oraz nazwami drużyn sportowych i zawodników, pozostawiając niewiele miejsca na kwestie polityczne i ekonomiczne; i wreszcie grupa „wybawicieli świata”, którzy pragną dokonać pozytywnej zmiany w świecie i których znaczenie polega na tym, że dają specjalistom od marketingu okazję, aby przekształcić sprawy społeczne w towary do sprzedania.

Wszystkie rzeczy, wydawałoby się, są podatne na kreowanie marki i konsumpcjonizm. Szczególnie w szybko zmieniającej się arenie mediów społecznościowych, każdy aspekt życia człowieka może stać się materiałem do konsumpcji. Platformy rzekomo stworzone, by uczynić świat lepszym miejscem poprzez „dzielenie się”, „przyjaźń” i „nawiązywanie kontaktów”, w rzeczywistości służą jako kanały dla oszałamiającej gamy reklam, rozszerzając swój zasięg i pogłębiając przenikanie. Jednakże, jakkolwiek niepokojąca, ta krótka analiza tutaj przedstawiona nie ma na celu potępienia reklamy jako takiej. Jej celem jest zwiększenie waszej zdolności do krytycznego analizowania propagandy – komercyjnej, politycznej, etnicznej, kulturowej – tak, abyście mogli pomóc młodszej młodzieży w rozpoznawaniu jej wpływu na ich myśli i zachowanie. Następujące ćwiczenia mogą pomóc wam głębiej zastanowić się nad tą złożoną sprawą:

1. Reklama posługuje się językiem i obrazami, aby przekształcić zwykłe produkty w źródła ekscytacji. Używa symboli, aby nadać przedmiotom i wydarzeniom znacznie większego znaczenia niż na to zasługują. Napój, na przykład, nie może po prostu być opisany takim, jakim jest, czyli czymś, co gasi pragnienie – ale jest przedstawiany jako zwiastun radości i spełnienia. Symbole stosowane przez przemysł mody gloryfikują ubrania i kosmetyki. Uosobienia młodzieńczej żywiołowości sprzedają batoniki. Symbole przygody i sportu pomagają promować alkohol. Czy możecie podać przykłady kilku konkretnych reklam oraz sloganów i obrazów, których używają, żeby zrobić z jakiejś rzeczy to, czym być nie może?

2. Iluzja szczęścia stworzona przez zakup danego produktu musiałaby być koniecznie krótkotrwała, w przeciwnym razie pozostalibyśmy zadowoleni z tego, co posiadamy. Reklama musi więc nieustannie odtwarzać pragnienie i sprawiać, że nigdy nie będziemy zadowoleni i usatysfakcjonowani. W jaki sposób się to osiąga?

3. Wspomnieliśmy, że nawet cele społeczne są czasem zamieniane w towary konsumpcyjne. Czy możecie podać kilka przykładów?

4. W obecnym środowisku medialnym wzniosłe aspiracje są niestety wykorzystywane do celów komercyjnych. Słowa i zwroty, które wywołują w nas szlachetne uczucia, są wykorzystywane do reklamowania produktów, a różne aspekty duchowego dziedzictwa ludzkości są traktowane jak towary, które można kupić. Czy możecie podać kilka przykładów?

5. Zastanówcie się nad platformami mediów społecznościowych, z których korzysta młodsza młodzież w Twoim regionie. W jaki sposób ich uczestnictwo na tych platformach wpływa na charakter przyjaźni, które tworzą, ich sposób postrzegania siebie oraz ich nadzieje i aspiracje? W tym świetle rozważcie zasadność następującego stwierdzenia: Poprzez zaangażowanie w media społecznościowe młodsza młodzież może nieświadomie zacząć postrzegać i prezentować siebie jako produkty.

ROZDZIAŁ 14

Konieczne jest tu słowo przestrogi. Bez względu na to, jak szkodliwy jest wpływ współczesnego społeczeństwa na młodzież, błędem byłoby przecenianie go w waszych działaniach. Zbyt łatwo można popaść w nawyk traktowania młodszej młodzieży jako delikatnych istot, które należy nieustannie chronić przed złem płynącym ze środowiska. Takie podejście nigdy nie doprowadzi ich do duchowego umocnienia. To, na czym powinny skupić się wasze wysiłki, to uświadomienie sobie ich potencjału do działania jako zdeterminowanych inicjatorów społecznej transformacji oraz do przyczyniania się do poprawy społeczeństwa. Nawet w obecnym niespokojnym świecie, w każdej kulturze istnieje wiele przykładów młodych ludzi, którzy wzniesli się ponad opłakane warunki środowiska, w którym żyją i którzy konsekwentnie wykazują takie cechy jak entuzjazm dla służby, chęć uczenia się, wyostrezone poczucie sprawiedliwości i silną tendencję do altruizmu.

Wielu pedagogów odwołuje się do wrodzonych sił intelektualnych i duchowych, które ujawniają się podczas przejściowego okresu dojrzewania. Niektórzy z nich na przykład podkreślają, że młodsza młodzież przejawia zainteresowanie problemami teoretycznymi. Jeden z pedagogów podkreśla rolę, jaką młodzież może odegrać w społecznej przemianie, nazywając każde pokolenie nastolatków „istotną odnawiającą siłą w procesie ewolucji”, która może „zaferować swoją lojalność i energię zarówno dla zachowania tego, co nadal jest prawdziwe, jak i dla rewolucyjnej korekty tego, co straciło swoje regeneracyjne znaczenie”. Jeszcze inny myśliciel porównuje osoby w okresie dojrzewania do „organicznych pojemników, w pełni uformowanych, choć wciąż rosnących”, zdolnych do przyjmowania całym swoim „jestestwem”. Zwraca uwagę na ich potencjał do dokonywania zmian i twierdzi, że edukacja powinna wykorzystywać różne sposoby percepcji, a także intensywność, jaką młodzież potrafi wnieść w każde doświadczenie, zauważając, że taka intensywność „wraz z integralnością bytu”, może uczynić z ludzkiej społeczności „żywy, kwitnący, prawdziwie kochający, radośnie pełny i żywiołowy organizm, a nie zimną, mechaniczną, pustą koncepcję teoretyczną”. „Taka jest magia przemiany”, brzmią jego słowa, „i taki jest potencjał wieku dojrzewania”.

Te kilka odniesień, wraz z analizą podjętą w ostatnich kilku rozdziałach wskazują na to, jak bardzo trzeba być ostrożnym w formułowaniu koncepcji okresu dojrzewania. Podczas gdy w nadchodzących latach bez wątpienia będziecie krytycznie analizować różne poglądy na ten temat, wasze własne rozumienie znaczenia tego kluczowego okresu w życiu człowieka będzie w dużej mierze kształtowane przez fragmenty z Pism, takie jak te cytowane w tej i poprzedniej części. Nie ma też wątpliwości, że wasze własne przekonania zostaną potwierdzone przez wasze własne doświadczenia w pracy z młodszą młodzieżą.

ROZDZIAŁ 15

Zestaw podręczników opracowanych przez Instytut Ruhi do studiowania przez młodszą młodzież, podobnie jak książki głównej sekwencji kursów, może na pierwszy rzut oka wydawać się zwodniczo prosty, zwłaszcza kilka pierwszych książek. Prostota ta polega w dużej mierze na zastosowanym języku i na podanych ćwiczeniach. Omawiane pojęcia są zarówno złożone, jak i głębokie. Nurt myślowy, który przewija się w tych materiałach, tak daleki od infantylnego, stanowi wyzwanie dla młodszej młodzieży, która je studiuje, by głęboko zastanowić się nad poruszonymi kwestiami. Aby pomóc wam docenić zdolność młodych ludzi do głębokiej refleksji, w tym i w dwóch kolejnych rozdziałach przedstawiamy kilka przemyśleń wyrażonych przez samych młodych ludzi, z których każdy został dotknięty w taki czy inny sposób przez przemoc.

W mediach pojawia się tak wiele obrazów brutalnych zachowań takiej młodzieży, że konieczne jest wysłuchanie niektórych z ich nieopowiedzianych dotąd historii o stracie i nadziei.

Pierwsza relacja to opowieść słowami trzynastoletniego chłopca – nazwijmy go Peter, aby ukryć jego prawdziwą tożsamość – który od ósmego roku życia był świadkiem skutków przemocy i wojny. W wieku trzynastu lat zaczął promować pokój w szkołach i w organizacjach młodzieżowych, akceptując tym samym konsekwencje, do których należało ostre wyśmiewanie się ze strony niektórych z jego rówieśników:

Nic z tego mi nie przeszkadzało. Moja rodzina uważała, że ważne jest, aby dbać o wspólnotę i robić wszystko, co w naszej mocy, by pomóc. Mimo, że miałem tylko trzynaście lat, zdawałem sobie sprawę, że największymi problemami, z jakimi przyszło nam się zmierzyć, były przemoc i wojna. Bardziej niż czegokolwiek innego potrzeba było pokoju. Oczywiście dziecku trudno jest próbować zaprowadzać pokój, ale próbowanie to jedyny sposób, by cokolwiek się kiedykolwiek zmieniło...

W moim kraju przez tak wiele lat mówiono tak wiele kłamstw, że ludzie nie wiedzą już w co ani komu wierzyć. Nie zawsze mogą ufać prasie, radiu czy telewizji, politykom, grupom zbrojnym – ale kiedy słyszą dzieci mówiące o przemocy i o tym, jaki ona ma na nas wpływ i jak pragniemy pokoju, w jakiś sposób wiedzą, że słyszą prawdę...

Niektórzy ludzie mówią, że walczą dla biednych, ale biedni ucierpieli na wojnie bardziej niż ktokolwiek inny. Myślę, że niektórzy ludzie walczą również z chęci zemsty, albo dla władzy, albo dlatego, że czują, że nie mają innego wyboru. Niektórzy młodzi ludzie dołączają do grup zbrojnych, ponieważ ich rodziny są biedne i nie widzą innego wyjścia.

Peter i jego rodzina, zagrożeni podczas trwających rozruchów społecznych, musieli wyprowadzić się ze swojego domu. Jego ojciec jeździł tam i z powrotem między swoim biurem a nowym miastem, w którym mieszkali, ale ten okres względnego spokoju, którego doświadczali, nie dało się utrzymać. Aktywne wspieranie przez jego ojca procesów pokojowych doprowadziło w końcu do jego morderstwa:

Myślałem, że rozumiem wojnę, bo żyłem w samym sercu konfliktu. W nocy na ulicach toczyły się bitwy. Często budziła mnie strzelanina. Kiedy szedłem rano do szkoły, widziałem dowody – krew na chodnikach, budynki podziurawione pociskami. I widziałem ofiary w kostnicy, niedaleko biura mojego ojca.

Mówiłem o tym z przekonaniem, jakbym wiedział, co oznacza wojna – ale kiedy mój ojciec został zamordowany, byłem zdruzgotany nie tylko z powodu żalu, ale dlatego, że dopiero wtedy zrozumiałem wojnę. Wiedziałem, jakie to uczucie, gdy chce się walczyć. Zdałem sobie sprawę, że niezależnie od tego, jak bardzo pragniesz pokoju, robisz krok w kierunku przemocy, kiedy wojna uderza w ciebie osobiście. To jest ta sama pułapka, w którą wpadło tak wielu ludzi w moim kraju...

Później nic już nie było takie samo. Dom wydawał się martwą, pustą skorupą. Ulice, które były tak znajome, wszystkie wyglądały obco. Nic nigdzie nie wydawało się bezpieczne. Myślałem, że cała moja praca na rzecz pokoju była nic nie warta, ponieważ nie uratowała mojego ojca. Straszliwa przemoc, która ogarnęła nasze miasto, w końcu uderzyła w samo serce mojej rodziny – a ja nie byłem w stanie jej powstrzymać. Obwiniłem się. Zadawałem sobie pytanie: „Co takiego zrobiłem, że mój ojciec musiał umrzeć w tak okrutny sposób?”

Rodzina nadal otrzymywała groźby, a Peter kupił broń, aby chronić swoich bliskich. Pewnego wieczoru, około dziesięciu dni po tym jak zabito jego ojca, członkowie rodziny Petera zebrali się w pokoju na górnym piętrze ich domu. Gdy Peter zszedł na dół do kuchni, zobaczył w ogrodzie intruza z bronią, który patrzył na okna drugiego piętra:

Wiedziałem, że mogę sięgnąć po broń i zabić tego człowieka... To byłaby zemsta za śmierć mojego ojca. Byłaby to obrona mojej rodziny. I prawie nikt w moim kraju nie winiłby mnie za zastrzelenie go... Ale mimo tego, że to wszystko było prawdą, nie zrobiłem nic... Mój ojciec chciał, żebym pracował na rzecz pokoju. Jak mógłbym teraz stanąć po stronie przemocy? Jedyńym sposobem, w jaki mogłem okazać szacunek i miłość mojemu ojcu, jedynym sposobem, w jaki mogłem ocalić moją rodzinę, było staranie się zaprowadzenia pokoju. Zabicie tego człowieka nie przyniosłoby pokoju ani mnie, ani mojej rodzinie, ani mojemu krajowi. Co więcej, zabijając go, straciłbym wszystko. Nie byłbym lepszy od niego.

Peter w ciszy obserwował intruza, który po chwili i bez wyraźnego powodu odwrócił się i odszedł. Niedługo po tym incydencie Peter pozbył się broni i przyrzekł sobie, że nigdy więcej jej nie nabędzie.

Przed przeczytaniem kolejnej relacji warto wskazać kilka cech wyróżniających Petera, a i powiedzieć kilka słów o jego zdolności do głębokiej refleksji.

ROZDZIAŁ 16

Mary – również imię przybrane – wychowała się w środowisku, w którym panowało ciągłe zagrożenie konfliktem. W młodym wieku odkryła, jaką cenę płaci się za niezgadanie się z grupą przyjaciół:

Kiedy miałam jedenaście lat, koledzy i koleżanki przestali się do mnie odzywać, ponieważ odmówiłam opowiedzenia się po którejś ze stron w sporze. Grupa moich przyjaciół oskarżyła dziewczynę z naszej klasy o kradzież i wybuchł ogromny konflikt. Trzeba było być albo za tą dziewczyną, albo przeciwko niej, a wszyscy moi przyjaciele byli przeciwko niej. Wszyscy zakładali, że stanę po ich stronie, ale nie było żadnych dowodów na to, że dziewczyna była złodziejką. Nie miałam pewności. Nie chciałam jednak sprzeciwiać się moim przyjaciołom, więc po prostu nic nie powiedziałam. Wszyscy wpadli we wściekłość i nikt nie odzywał się do mnie przez rok.

Mary zaprzyjaźniła się z pewnym młodym człowiekiem i chociaż inne dziewczyny dokuczały jej z tego powodu, ona obdarzyła chłopca ciepłym uczuciem. Chodzili razem na długie

spacery i rozmawiali o swojej przyszłości, aż pewnego dnia Mary znalazła go czyszczącego broń. Nie miała pojęcia, że chłopak ją posiada:

Kiedy weszłam, uśmiechnął się do mnie, jakby nie robił nic nadzwyczajnego. Zawsze nienawidziłam przemocy, nienawidziłam broni i nienawidziłam wojny. Próbował się usprawiedliwiać, jak to robią tacy ludzie, ale od razu powiedziałam mu, że między nami wszystko skończone. „Nie chcę takiego życia ani dla siebie, ani dla moich dzieci” – powiedziałam. Byłam tak młoda, że teraz wydaje mi się to żartem, ale czułam, jakby mój świat rozpadał się na połowę.

Po tym incydencie oceny Mary w szkole zaczęły się pogarszać, a jej mama zaczęła się niepokoić. Wtedy Mary porozmawiała z jednym ze swoich nauczycieli:

Opowiedziałam całą historię o moim przyjacielu, o broni, o milczeniu moich przyjaciół, dokuczaniu dziewczyn, moim zażenowaniu i złamanym sercu. Nie wyśmiał mnie, ani nie sprawił, że poczułam się młodociana i niedorzeczna.

„Musisz zrozumieć” – powiedział mi – „że twoja przyszłość jest w twoich rękach. Twoja przyszłość nie należy do nikogo innego, nie do twoich rodziców, a zwłaszcza nie do tego chłopca. Należy tylko do ciebie i możesz zrobić z niej co tylko zechcesz”.

W wieku czternastu lat Mary była już przewodniczącą uczniów w swojej szkole, promując pokój wśród swoich rówieśników i młodszych uczniów. Oto niektóre myśli, które zajmowały jej umysł w tamtych dniach:

Zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że położenie kresu ubóstwu może pomóc w zakończeniu wojny, ale nie mogliśmy nic z tym zrobić. Wiedzieliśmy, że pomogłoby zmniejszenie bezrobocia, ale i z tym nie mogliśmy nic zrobić. Nie mogliśmy powstrzymać kul ani maczet. Nie mogliśmy położyć kresu przemocy, ale wierzyliśmy, że możemy zacząć budować pokój pośród nas...

Wiedziałam, że praca na rzecz pokoju może być niebezpieczna i byłam wrażliwa na wszystko, co odbiegało od normy. Czasami sam strach, że coś złego może się wydarzyć, zwłaszcza mojej rodzinie, sprawiał, że płakałam i miałam ochotę uciec. Jednak inne dzieci były ode mnie zależne i w pewnym sensie czułam, że moje własne nienarodzone jeszcze dzieci też na mnie polegają. Nie mogłam się odwrócić, bez względu na to, jak bardzo się bałam. Mogłam jedynie być ostrożna i starać się zachowywać bezpieczeństwo.

Jakie są niektóre z wyjątkowych cech Mary?

ROZDZIAŁ 17

A oto relacje trojga innych młodych ludzi, z których każdy wyraża najszlachetniejsze myśli i najdelikatniejsze emocje. Pierwsza z nich to opowieść słowami szesnastoletniej dziewczyny, która w wieku dwunastu lat doświadczyła straty bliskiego przyjaciela, który został wciągnięty w walkę gangów i zadźgany na śmierć. Nigdy nie zapomniała o swoim przyjacielu i postanowiła poświęcić się promowaniu pokoju. Później zaczęła pomagać dzieciom dotkniętym przemocą:

Dzieci w wieku zaledwie ośmiu lub dziewięciu lat wstępowały do gangów, ponieważ uważały, że jest to fajowe, albo dlatego, że myślały, że gang zapewni im ochronę na ulicach. W wielu przypadkach próbowały po prostu uciec od przemocy w domu, ale na ulicy znalazły coś jeszcze gorszego.

Muszę jeździć autobusem do ..., ale większość kierowców autobusów wie o pracy, jaką staram się wykonywać. Pobierają za przejazd tylko tyle, na ile mnie stać, a często pozwalają mi jechać za darmo. Droga do ... wije się w górę, wzdłuż zniszczonych chałup stojących niebezpiecznie blisko stromych zboczy. Wzgórza te są głęboko wyżłobione tam, skąd wydobywany jest kamień na potrzeby projektów budowlanych. Taka praca jest ciężka, wyczerpująca i mało płatna, ale wiele dzieci z przesiedlonych rodzin pracuje w tych kamieniołomach. Ich rodziny popadły w tak głęboką nędzę, że dzieci porzucają szkołę i robią co mogą, aby zarobić pieniądze.

Od drogi brnę po kostki w śliskim błocie, przechodzę przez prowizoryczną kładkę, która rozpościera się nad śmierdzącą, zanieczyszczoną rzeką. Szkoła składa się z pół tuzina zniszczonych pomieszczeń, ściśniętych pod blaszanym dachem. Drewniane ławki są poobijane i połamane. Śmieci walają się po kątach klas. Nie ma prądu. Jedna z klas ma tylko okno dachowe i żadnych innych okien. Na podłodze jest klepisko z gliny. Deszcz tak mocno grzmoci po dachu, że wszyscy muszą krzyczeć, by się wzajemnie słyszeć, a woda przecieka wszędzie. Jedna ściana klasy jest ozdobiona obrazkami namalowanymi przez dzieci, przedstawiającymi piękne domy, które mocno kontrastują z ich własnym otoczeniem. Być może są to obrazy domów, które kiedyś posiadały lub jakie pragnęłyby mieć w przyszłości...

Wielu rodziców ma smutek na twarzy. Odnoszą się agresywnie do swoich dzieci, przezywając je. Jednak podczas warsztatów czasem zaczynają się zmieniać. Niektórzy z nich są przekonani, że muszą bić swoje dzieci, żeby się zachowywały, ale potem uświadamiają sobie, że bicie może również sprawić, że dzieci się od nich odsuną i zaczną żyć na ulicy.

Kolejny akapit przedstawia przemyślenia młodej dziewczyny, która w wieku jedenastu lat uciekła z domu, uzależniła się od narkotyków, została uratowana dzięki wytrwałej pomocy przyjaciółki, a w końcu dołączyła do ruchu młodzieżowego oddanego działaniu na rzecz pokoju:

Tak trudno było wyjaśnić, jak naprawdę wyglądało nasze życie. Bałam się przyznać, że bez względu na to, jak bardzo starasz się zaprowadzić pokój, wciąż możesz zostać wciągnięty z powrotem w przemoc... Zawsze pragnęłam uciec od tego życia. Ciężko to przyznać, ale teraz po raz kolejny oddalam się od ruchu na rzecz pokoju. Okłamywałam siebie i udawałam przed moimi przyjaciółmi, że wszystko jest w porządku. To nieprawda. Czasami zdarza mi się ćpać. Co wieczoru są bójkі w domu. Jeśli nie krzyczą na mnie, moja matka i ojciec krzyczą na siebie. Nie mogę tego znieść, więc uciekam na ulicę, a tam jest wiele rzeczy, które mogą wyrządzić młodemu człowiekowi krzywdę ... Kroczę

dwoma ścieżkami jednocześnie i wciąż chciałabym cały czas kroczyć ścieżką pokoju. Myślę, że moje zmagania i sposób, w który przetrwałam powinny być coś warte ... Uważam, że młodzi ludzie zrobiliby o wiele więcej dla pokoju, gdyby więcej dorosłych było skłonnych do współpracy, do wysłuchania tego, czego się nauczyliśmy i do pracy z nami. Gdybyśmy mieli pokój w domu, byłby to wspaniały początek.

Ostatni fragment opisuje przeżycia piętnastoletniego chłopca, którego brat został porwany przez grupę rewolucyjną. Po pewnym czasie, gdy jeszcze przebywał w niewoli, rodzina otrzymała od niego wieści i pozwolono im z nim korespondować:

Wysyłałem mu wiersze, aby zainspirować go do zachowania pewności siebie i nadziei. Mówiłem mu, że słucham jego rad i pilnie się uczę. Bardzo się ucieszyłem, kiedy ostatnio odpisał i powiedział: „Cieszę się, że tak dobrze radzisz sobie w szkole ... Tutaj właśnie ja popełniłem błąd. Żałuję, że nie wykorzystałem w pełni swoich możliwości w szkole. ... Na przykład, bardzo nie lubiłem czytać..., a jednak tutaj przeczytałem ponad trzydzieści książek różnego rodzaju i wciąż jest ich więcej do przeczytania. Sięgam nawet po słownik i sprawdzam dziwne słowa, których nie znam... Nigdy wcześniej nie zrobiłbym tego z własnej woli . . .”.

Mimo, że wydaje się bezpieczny, ja wciąż się martwię. Gdybym mógł porozmawiać z ludźmi, którzy przetrzymują mojego brata, poprosiłbym ich, aby okazali współczucie, aby zrozumieli cierpienie, jakie spowodowali.

Myślę, że przebaczenie ma zasadnicze znaczenie, jeśli mamy osiągnąć pokój. Wojna nie może się skończyć bez przebaczenia. Przebaczenie jest szczególnie ważne dla ludzi takich jak my, którzy tyle wycierpieli.

Myślę, że na rzecz tego właśnie pracuję – działam na rzecz przebaczenia.

Przedyskutujcie ze swoją grupą niektóre cechy, którymi wykazała się młodzież cytowana w tym rozdziale, i zapiszcie niektóre z waszych przemyśleń.

ROZDZIAŁ 18

Na koniec, żadne zgłębianie charakteru okresu dojrzewania, jakkolwiek krótkie, nie może pominąć życia Rúḥu'lláha, młodego bohatera Wiary, który w wieku dwunastu lat z radością wychylił czarę męczeństwa. W młodym wieku – siedmiu lat – Rúḥu'lláh otrzymał przywilej towarzyszenia swojemu ojcu, Ręce Sprawy Bożej o nazwisku Varqá oraz swojemu starszemu bratu w pielgrzymce do Ziemi Świętej. Rúḥu'lláh rozkwitał duchowo w tym świętym otoczeniu i

rozkoszował się promiennością obecności Bahá'u'lláha. Pewnego dnia, według relacji, Bahá'u'lláh zapytał Rúhu'lláha:

- Co dzisiaj robiłeś?
- Miałem lekcje z [pewnym nauczycielem] – brzmiała odpowiedź.
- Jakiego przedmiotu się uczyłeś? – dalej pytał Bahá'u'lláh.
- Dotyczącego powrotu [proroków] – odpowiedział Rúhu'lláh.
- Wyjaśnisz, co to znaczy? – zapytał Bahá'u'lláh.
- Przez „powrót” rozumiemy powrót rzeczywistości i cech duchowych – odpowiedział chłopiec.
- To są dokładnie słowa twojego nauczyciela – zauważył Bahá'u'lláh. – Powiedz mi swoimi słowami, jakie jest twoje własne rozumienie tego tematu.

Na to Rúhu'lláh odparł:

– To tak jakby ściąć kwiat z rośliny w tym roku. Kwiat, który wyrośnie w przyszłym roku będzie wyglądał dokładnie tak samo jak ten, lecz nie będzie tym samym kwiatem.

Mądra odpowiedź Rúhu'lláha podobała się Bahá'u'lláhowi, Który często odnosił się do niego jako Jináb-i-Muballigh (czcigodny bahaicki nauczyciel).

Istnieje wiele innych relacji, które wydobywają na światło dzienne wspaniałe cechy Rúhu'lláha. Z pewnością prawdą jest, że aby wznieść się na wyżyny takiego poświęcenia, jakie on osiągnął w młodym wieku dwunastu lat, nie mógł być zwykłym młodym człowiekiem. Poświęcenie dla Sprawy i poświęcenie na ścieżce Umiłowanego nie muszą oczywiście kojarzyć się z męczeństwem. Jednak z jakąż tęsknotą i bezgraniczną radością Rúhu'lláh opisuje tajemnicę poświęcenia w swoim słynnym wierszu cytowanym po części poniżej.

Z kielicha boskiej łaski daj mi pić
I uwolnij mnie od grzechu i słabości;
Bo nawet jeśli moje grzechy są zaiste wielkie,
Miłosierdzie mojego Pana jest jeszcze większe.

Witaj, o ty niosący czarę boskiej uczty!
Przyjdź, odśwież moją duszę i spraw
Abym był godny poświęcić się
Na ścieżce Najbardziej Umiłowanego.

Młodsza młodzież w grupie, którą wkrótce zorganizujecie, nie będzie żyła tak jak Rúhu'lláh. Jednakże fragmenty przytoczone w tym i kilku poprzednich rozdziałach wskazują, jaką szlachetność może przejawiać istota ludzka od bardzo młodego wieku. Przypomina nam się stwierdzenie poczynione dużo wcześniej w tej części, że wzrastająca świadomość w okresie dojrzewania może być skierowana ku jednemu z dwóch celów – ku poddaniu się Woli Bożej i ofiarnej służbie dla ludzkości, lub ku niewoli w więzieniu ego i namiętności. W dyskusji, która toczyła się przez kilka następnych rozdziałów, badaliśmy charakter okresu dojrzewania, potencjał

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Poświęciwszy większość tej części kursu zgłębianiu potencjału dorastającej młodzieży, powinniśmy teraz powiedzieć kilka słów na temat waszego uczestnictwa w programie duchowego umocnienia młodszej młodzieży. Jednym z najsilniejszych pragnień osób w tym przedziale wiekowym jest przynależność do grupy rówieśników. Młodzież znajduje pocieszenie w

możliwości zwrócenia się po radę do przyjaciół, którzy ich rozumieją i im współczują. Naturalną odpowiedzią na tę uzasadnioną potrzebę jest więc zorganizowanie programu wokół koncepcji „grupy młodszej młodzieży”, której członkowie regularnie się spotykają i są systematycznie prowadzeni, aby wspólnie działać i uczyć się. Atmosfera tych spotkań, choć radosna, przyjazna i kameralna, nie powinna być frywolna. Powinna raczej przyczyniać się do wzmacniania tych cech i postaw, których wymaga życie w służbie dla Sprawy i ludzkości. W takim otoczeniu, członkowie grupy, wolni od strachu przed krytyką czy wyśmianiem, mogą wyrażać swoje myśli i szukać odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Uczą się słuchać, mówić, zastanawiać się, analizować i podejmować decyzje oraz działać zgodnie z nimi.

W każdej grupie istnieje potrzeba starszej osoby, która jako prawdziwy przyjaciel młodzieży może pomagać jej w rozwijaniu swoich zdolności. Osoby pełniące tę funkcję taką jako nazywane są „animatorami”. Obecność animatora pomaga członkom grupy zachować nadzieję i przekonanie, że mogą nie tylko obronić się przed siłami moralnego rozpadu działającymi w otaczającym ich społeczeństwie, ale także przyczynić się do jego poprawy. Chociaż służenie w tej roli nie jest wyłącznym przywilejem określonej grupy wiekowej, to jednak młodzież w wieku od 17 lat wzwyż jest zazwyczaj świetnymi animatorami, ponieważ łatwo jest jej traktować młodszą młodzież jak równych sobie, a nie jak dzieci, zachęcając ją do zadawania pytań, poszukiwania jasności i angażowania się w badanie rzeczywistości. W poniższym fragmencie ‘Abdu’l-Bahá wyraża nadzieję, że młodzieńcze dusze będą w ten sposób pielęgnowane:

„Jest nadzieją ‘Abdu’l-Bahy, aby tymi młodzieńczymi duszami w szkole głębszej wiedzy opiekował się ten, kto nauczy je kochać. Niechaj wszyscy przez wpływ ducha poznają dobrze ukryte tajemnice; tak dobrze, aby w Królestwie Najchwalebniejszego każdy z nich niczym słowik obdarzony mową wyśpiewywał sekrety Królestwa Niebieskiego i niczym tęskniący kochanek wypłakiwał swoją potrzebę i najgłębsze pragnienie Ukochanego”³².

Grupa młodszej młodzieży to nie zajęcia dla dzieci. Ma pewne cechy kółka studiujących, ale jej główną funkcją jest zapewnienie środowiska wzajemnego wsparcia dla jej członków, w którym mogą oni rozwijać duchowe postrzeganie oraz wzorce myślenia i zachowania, które będą ich charakteryzować przez całe życie. Uczestnicząc w różnych kursach Instytutu Ruhi macie doświadczenie z pierwszej ręki jako członek kółka studiujących i prawdopodobnie prowadziliście kilka zajęć dla dzieci jako część praktyczna po przestudiowaniu trzeciego kursu. Spójrzcie na listę cech charakterystycznych poniżej. Przedyskutujcie z innymi uczestnikami tego kursu jakie podobieństwa i różnice można znaleźć między zajęciami dla dzieci, grupą młodszej młodzieży, a kółkiem studiujących.

- charakter danej aktywności
- relacje panujące wśród uczestników
- atmosfera spotkań
- rola osoby wykonującej akt służby – to jest nauczyciela, animatora lub prowadzącego

ROZDZIAŁ 20

Kiedy poświęćcie się tej dziedzinie służby, wkrótce odkryjecie, że skuteczność waszych wysiłków zależy w dużej mierze od jakości relacji, jakie nawiążecie z członkami grupy młodszej

młodzieży, którą będziecie pomagać założyć. Będziecie oczywiście gotowi, aby ich wysłuchać, służyć im radą, a w razie potrzeby pocieszyć. Wasza mocna wiara w ich prawość oraz szacunek i autentyczna miłość, jaką darzycie każdego z nich, będą motywować ich do dążenia do doskonałości. Będziecie musieli okazać swoje zaangażowanie w ich dobrostan i postęp, bez najmniejszego śladu protekcjonalności, zadufania w sobie czy autorytarnej kontroli – postaw, które nie pozostawiają młodszej młodzieży miejsca na rozwój. Będziecie również musieli wykorzystać każdą okazję, aby wzmocnić podstawy prawdziwej wiary w ich sercach i umysłach oraz zaszczepić w nich nadzieję na świetlaną przyszłość. ‘Abdu’l-Bahá nawołuje nas:

„Przede wszystkim bądźcie gotowi poświęcić swoje życie za siebie nawzajem, przedkładać dobro ogółu ponad swoje dobro osobiste. Twórzcie relacje, których nic nie może zachwiać; stwórzcie zgromadzenie, którego nic nie podzieli; miejcie umysł, który nigdy nie przestaje zdobywać bogactw, których nic nie może zniszczyć. Gdyby miłość nie istniała, cóż pozostałoby z rzeczywistości? To ogień miłości Bożej czyni człowieka lepszym od zwierzęcia. Umacniajcie tę wyższą siłę, dzięki której dokonuje się cały postęp na świecie”³³.

Przedyskutujcie, w jaki sposób następujące postawy mogłyby pozbawić członków grupy młodszej młodzieży siły, oraz jakie myśli, uczucia i zachowanie pomogłyby animatorowi przeciwstawić się takim tendencjom.

protekcjonalność: _____

zadufanie w sobie: _____

autorytarne kontrole: _____

ROZDZIAŁ 21

Na wasze relacje z członkami jakiegokolwiek grupy młodszej młodzieży duży wpływ będzie miał również przykład, jaki sami dajecie. Wpływ przykładu w życiu młodego człowieka jest nie do przecenienia. W związku z tym nasze własne wysiłki, aby oczyścić nasze serca nabierają dodatkowego znaczenia. „Rażący materializm”, „przywiązanie do rzeczy doczesnych, które spowijają dusze ludzkie”; „obawy i niepokoje, które rozpraszają ich umysły”; „przyjemności i rozproszenie, które wypełniają ich czas, uprzedzenia i wrogości, które zaciemniają ich spojrzenie, apatia i letarg, które paraliżują ich duchowe zdolności” są „pośród ogromnych przeszkód, które”, jak stwierdza Strażnik, „stoją na drodze każdego niedoszłego wojownika w służbie Bahá'u'lláha”. Dalej przypomina nam on, że nasza zdolność do przeciwstawienia się tym siłom będzie zależała od stopnia, w jakim sami oczyścimy się z „tych zanieczyszczeń”, wyzwolimy się z „tych drobnych trosk i dręczących niepokojów”, uwolnimy się od „tych uprzedzeń i antagonizmów”, „opróżnimy się z siebie” i „wypełnimy się uzdrawiającą i podtrzymującą mocą Boga”.

Jakie są niektóre implikacje napomnień Strażnika dla waszych wysiłków, aby przyczynić się do duchowego umocnienia młodszej młodzieży?

ROZDZIAŁ 22

Jako prawdziwi przyjaciele młodszej młodzieży, jak również ich mądrzy doradcy, będziecie konieczni, abyście towarzyszyli jej i w chwilach radości, i w okresach trudności. Zawsze będzie potrzebowała zachęty, jeśli ma wznieść się na coraz wyższe wyżyny doskonałości. Będziecie w stanie pomóc jej w takim stopniu, w jakim skupicie się na ich osiągnięciach, a nie na ich niedociągnięciach i błędach. Będziecie dodawać jej otuchy, ale oczywiście nie w sposób, który zwiększa ego. Będziecie skupiać się na osiągnięciach, jednakże nie będziecie się obawiać udzielania jej rad, jeśli zobaczycie ich w sytuacjach, które mogłyby zagrażać ich moralnej integralności.

Aby zastanowić się nad charakterem waszej przyjaźni z grupą, przeczytajcie poniższy fragment listu napisanego w imieniu Strażnika. Choć opisuje on związek pomiędzy instytucjami Wiary a indywidualnym wyznawcą, jest również istotny dla waszych wysiłków jako animatorów grupy młodszej młodzieży:

„Wyznawcy są w większości młodzi w Sprawie i jeśli popełniają błędy, nie jest to w połowie tak ważne, jak to, że ich duch jest zdruzgotany przez ciągłe powtarzanie: rób to i nie rób tego!”³⁴

Przedyskutujcie, dlaczego duch młodego człowieka może zostać zdruzgotany poprzez ciągłe przypominanie mu o jego lub jej błędach oraz przez ciągłe powtarzanie, co ma robić, a czego nie. Zapiszcie kilka ze swoich przemyśleń poniżej.

Zachęta nie jest tym samym, co bezkrytyczna pochwała; musi być szczera i wolna od hipokryzji, w przeciwnym razie doprowadzi albo do pychy, albo do braku zaufania. Poniżej znajduje się kilka przykładów tego, jak ‘Abdu’l-Bahá zachęcał wyznawców w ich wysiłkach służenia Sprawie.

„Zaprawdę, składam Bogu dzięki za to, że wspomógł Ciebie w służbie Jego Sprawie w Jego wspaniałej winnicy”³⁵.

„Zaprawdę, wychwalam mego najwyższego Pana za to, że wybrał Ciebie, abyś wzywał Jego Imię wśród ludzi, za to, że przyciągnął Cię do piękna Wszechchwalebego i za to, że umocnił Cię, abyś uczynił Jego Sprawę zwycięską”³⁶.

„Zaprawdę, Bóg oczyścił cię z grzechów, gdy zanurzył cię w morzu Jego miłosierdzia i pozwolił ci pić z kielicha wiary i czystego wina rozpoznania! Wspaniale! Wspaniale! Ty bowiem zapragnąłeś poddać swoją wolę woli Boga i zapragnąłeś zwiększyć swoją miłość do Boga, poszerzyć swoją wiedzę o Nim oraz pozostać niezachwianym na Jego ścieżce”³⁷.

„O Wy umiłowani w duchu! Chwała niech będzie Bogu, że odrzuciliście na bok zasłony, rozpoznaliście współczującego Umiłowanego i z dala od tej siedziby pospieszyliście w kierunku bezmiejscowego królestwa. Rozbiliście swoje namioty w świetle Boga i aby wychwalać Tego, który jest Samowystarczalnym, wznieśliście swoje słodkie głosy i śpiewaliście pieśni, które przeszywały serce. Wspaniale! Po tysiąckroć wspaniale! Ponieważ ujrzeście Światło Objawione i w Waszym odrodzonym ja wznieśliście wołanie:» Niech będzie błogosławiony Pan, najlepszy ze stwórców! «”³⁸.

„O Wy prawdziwi, Wy pragnący, Wy przyciągnięci jakby urzeczeni, Wy którzy powstaliście, aby służyć Sprawie Boga, wywyższać Jego Słowo i rozsiewać Jego słodkie aromaty wzdłuż i wszerz! Przeczytałem Wasz wspaniały list, piękny w stylu, elokwentny w słowach, głęboki w znaczeniu i wychwalałem Boga oraz dziękowałem Mu, że przybył Wam z pomocą i pozwolił Wam służyć Mu w Jego rozrastającej się winnicy”³⁹.

„Twój list był niczym pachnący bukiet kwiatów rozsiewający w dalekich krainach zapach wiary i pewności. Wspaniale! Wspaniale! Zwróciłeś swoją twarz w kierunku niewidzialnego Królestwa. Doskonale! Doskonale! Przyciągnęło cię Piękno Wszechmogącego! Cudownie! Cudownie! Jakże wiele szczęścia miałeś, że dostałeś tej najwyższej łaski!”⁴⁰

Zainspirowani sposobem, w jaki ‘Abdu’l-Bahá chwalił przyjaciół, opiszcie w kilku zdaniach, w jaki sposób będziecie zachęcać członków grupy, której wkrótce będziecie pomagać.

ROZDZIAŁ 23

Na koniec należy pamiętać, że wasze wysiłki zmierzające do nawiązania głębokich więzi serdecznej przyjaźni z członkami grupy młodszej młodzieży oraz do zachęcania ich do dążenia do doskonałości przyniosą owoce w takim stopniu, w jakim stworzycie radosną atmosferę.

„Radość dodaje nam skrzydeł! Kiedy jesteśmy szczęśliwi, nasza energia jest żywsza, inteligencja bystrzejsza, a łatwość zrozumienia – większa. Wydaje się nam, że łatwiej możemy pokonać trudności życiowe i znaleźć właściwe pole działania”⁴².

Aby stworzyć grupie radosną atmosferę, wy sami musicie czuć radość. Pomyślcie o kilku młodych osobach, które już znacie, a które mogłyby stanowić część grupy, z którą macie nadzieję wkrótce pracować. Jakie myśli na ich temat przychodzą wam do głowy, które przynoszą wam radość?

Jakie moglibyście podjąć praktyczne kroki, ażeby nappełnić spotkania takiej grupy radością, nie czyniąc ich frywolnymi?

Mając te myśli na uwadze, przeczytajcie poniższy fragment listu napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości:

„Wewnętrzna radość, której szuka każdy człowiek, w przeciwieństwie do przemijającej emocji, nie jest zależna od wpływów zewnętrznych; jest to stan zrodzony z pewności i świadomej wiedzy, pielęgnowany czystym sercem, które jest w stanie rozróżnić między tym, co jest trwale, a tym, co powierzchowne”⁴².

Zakończmy nasze studiowanie tej części refleksją nad następującymi słowami ‘Abdu'l-Bahy:

„Największym darem człowieka jest powszechna miłość – ten magnes, który czyni istnienie wiecznym. Przyciąga ona rzeczywistości i napelnia życie nieskończoną radością. Jeśli ta miłość przeniknie serce człowieka, wszystkie siły wszechświata spełnią się w nim, gdyż jest to boska moc, która przenosi go w boską sferę i nie poczyni on żadnego postępu, dopóki nie zostanie przez nią oświecony. Dążcie do zwiększenia mocy miłości rzeczywistości, do uczynienia waszych serc większymi centrami przyciągania i do stworzenia nowych ideałów i relacji”⁴³.

PRZYPISY

1. Z przesłania na Ridván 2010 roku napisanego do bahaitów świata, opublikowanego w *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006-2016*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2017, nr 14:16, str. 82
2. Z przemówienia wygłoszonego dnia 17 listopada 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012, akapit 3, str. 617
3. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá'í, 2021, nr 111:7
4. *'Abdu'l-Bahá on Divine Philosophy*, Boston: The Tudor Press, 1918, str. 131–32
5. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2019, 153:6
6. Ibid., I:5
7. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, wersja elektroniczna 2019 r., bahairesearch.com, 4:8
8. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá'í, 2018, arab. 13
9. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 34:2
10. Ibid., nr 35:7
11. *Tablets of Abdul-Baha Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1909, 1930 printing, tom I, str. 136 (autoryzowane tłumaczenie)
12. 'Abdu'l-Bahá, *The Secret of Divine Civilization*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2007, 2017 printing, akapit 186, str. 136
13. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 68:3
14. Ibid., nr 155:4
15. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 26 maja 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 3, str. 205
16. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 11 czerwca 1912 roku, ibid., akapit 4, str. 258
17. 'Abdu'l-Bahá, w: *Bahá'í Scriptures: Selections from the Utterances of Baha'u'llah and 'Abdul-Bahá*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1928, nr 992, str. 548
18. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 11 czerwca 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 6, str. 261
19. *Wołanie Boskiego Ukochanego: Wybrane mistyczne dzieła Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2020, nr 2:22

20. Z przemówienia wygłoszonego dnia 28 października 1911 roku, opublikowanego w: *Mowy Paryskie: Przemówienia wygłoszone przez 'Abdu'l-Bahę w 1911 roku*, Skonpres, 2011, 15:12
21. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 36:5
22. *Wołanie Boskiego Ukochanego*, nr 2:19
23. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 195:5
24. Bahá'u'lláh, w: *The Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, Wydawnictwo Bahá'í, wersja elektroniczna 2019 r., bahairesearch.com, akapit 64
25. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 223:1
26. Ibid., nr 35:4
27. Ibid., nr 206:9
28. *Prayers and Meditations of Bahá'u'lláh*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1987, 2008 printing, nr 36, akapit 4, str. 47
29. Ibid., nr 184, akapit 2, str. 324
30. Z listu z dnia 23 listopada 1983 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do indywidualnego wyznawcy, opublikowanego w: *Lights of Guidance: A Bahá'í Reference File*, New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2010 printing, nr 1206, str. 359–60
31. Z listu z dnia 8 grudnia 1935 roku napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do indywidualnego wyznawcy, opublikowanego w: *Prayer and Devotional Life: A Compilation of Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá and the Letters of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*, opracowanego przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2019, nr 71, str. 30
32. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 107:1
33. *'Abdul-Bahá on Divine Philosophy*, str. 112
34. Z listu z dnia 30 czerwca 1957 roku napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do pewnego Narodowego Zgromadzenia Duchowego, w: „The National Spiritual Assembly”, opublikowanego w: *The Compilation of Compilations*, Maryborough: Bahá'í Publications Australia, 1991, tom 2, nr 1502, str. 128
35. *Tablets of 'Abdu'l-Bahá Abbas*, tom I, str. 11 (autoryzowane tłumaczenie)
36. Ibid., str. 18 (autoryzowane tłumaczenie)
37. *Tablets of 'Abdu'l-Bahá Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1915, 1940 printing, tom 2, str. 266–67 (autoryzowane tłumaczenie)
38. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 236:4

39. Ibid., nr 199:1
40. *Tablets of 'Abdu'l-Bahá Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1916, 1930 printing, tom 3, str. 530 (autoryzowane tłumaczenie)
41. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 22 listopada 1911 roku, opublikowanego w: *Mowy Paryskie*, nr 35:2
42. Z listu z dnia 19 kwietnia 2013 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do małej grupy wyznawców, opublikowanego w: *Framework for Action*, nr 51:7, str. 292
43. *'Abdu'l-Bahá on Divine Philosophy*, str. 111–112

Służąc jako animator

Cel

Refleksja nad pojęciami kształtującymi
program duchowego umocnienia młodszej młodzieży

ROZDZIAŁ 1

W drugiej części tej książki omówiliśmy znaczenie środowiska społecznego w życiu młodego człowieka w okresie wczesnego dojrzewania. Program duchowego umocnienia młodszej młodzieży został więc zorganizowany wokół pojęcia „grupy młodszej młodzieży”. Zauważyliśmy, że zajęcia grupy młodszej młodzieży to nie zajęcia dla dzieci. Posiadają one niektóre cechy kółka studiujących, ale ich głównym zadaniem jest służyć jako środowisko wzajemnego wsparcia dla jej członków, w którym mogą oni rozwijać duchową percepcję oraz wzorce myślenia i zachowania, które będą ich charakteryzować przez całe życie.

Grupa młodszej młodzieży spotyka się regularnie, co najmniej raz w tygodniu i uczestniczy w kilku obozach, które odbywają się co roku w ciągu trzech lat. Czas, który członkowie spędzają razem jako grupa, poświęcony jest studiowaniu materiałów opracowanych specjalnie dla osób w wieku od 12 do 15 lat. Młodzi ludzie również konsultują się, planują i realizują projekty służby we wspólnocie, uprawiają sport i podejmują działania kulturalne, takie jak teatr i sztuka czy rzemiosło, dostosowane do ich najbliższego otoczenia. Na obozach, z których każdy trwa po kilka dni, młodzi ludzie są zaangażowani w intensywne studiowanie jako indywidualna grupa oraz uczestniczą w wydarzeniach zbiorowych i zajęciach z innymi grupami ze swojego sąsiedztwa lub wioski, które również przechodzą przez ten program. W tej części przeanalizujemy różne aspekty programu duchowego umocnienia, z którymi powinniście się dobrze zapoznać.

ROZDZIAŁ 2

Rozważmy najpierw kwestię członkostwa w grupie. Gdy młodsza młodzież danej wspólnoty wykazuje zainteresowanie programem, zwykle możliwe jest utworzenie grupy liczącej od dziesięciu do piętnastu członków. Podczas gdy wiek większości z nich będzie w przedziale od dwunastu do trzynastu lat, ale niektórzy mogą mieć nieco mniej niż dwanaście lat, a inni nawet czternaście. Doświadczenie wskazuje, że program jest najbardziej efektywny, gdy członkowie, niezależnie od wieku, pozostają razem przez cały okres trzech lat i kończą go jako grupa. Wtedy ci, którzy chcą, mogą przejść do następnego etapu procesu edukacyjnego, studiując główną sekwencję kursów instytutu i podążając ścieżkami służby, które ona przed nimi otwiera.

W niektórych miejscach młodzież, która dołącza do grupy, uczestniczyła wcześniej w bahaickich zajęciach dla dzieci, należy jednak pamiętać, że w wielu przypadkach młodzi ludzie, którzy spotykają się z programem nie mieli nigdy wcześniej styczności z Wiarą. Oprócz różnic wiekowych często będą występować różnice w zakresie pochodzenia i doświadczenia. Żadna grupa nie jest nigdy jednorodna, a animatorzy stale stają przed wyzwaniem odpowiadania na zróżnicowane zainteresowania młodzieży. W tym względzie wymagana jest duża elastyczność i kreatywność, i trzeba być przygotowanym, aby odpowiedzieć na to wyzwanie za każdym razem, kiedy spotykacie się jako grupa. Jak na przykład poradziłibyście sobie w następujących sytuacjach?

- Niektórzy członkowie grupy młodszej młodzieży, którą prowadzicie, mają trudności z rozumieniem czytanego tekstu.
- Młodszy członkowie grupy czują się zawstydzeni, kiedy próbujecie pracować z nimi oddzielnie.

- Przedyskutujcie w swojej grupie te oraz podobne sytuacje. Oczywiście, w miarę zdobywania doświadczenia na tym polu służby, będziecie raz po raz analizować takie wyzwania podczas okresowych spotkań refleksyjnych z innymi animatorami i zdobędziecie nową wiedzę.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ROZDZIAŁ 3

Książki, których studiowanie leży w samym sercu programu – kilka z nich być może już przeczytaliście podążając za sugestią, aby to uczynić w Książce 2 – są luźno uporządkowane według poziomu trudności, zarówno pod względem języka, jak i badanych pojęć. Są one podzielone na dwie kategorie. Te znajdujące się w pierwszej kategorii poruszają tematy z perspektywy bahaickiej, ale nie w formie lekcji religii. W tym sensie można je nazwać materiałami inspirowanymi przez wiarę bahá'í. Stanowią one główną część składową programu. Druga kategoria zawiera teksty, mniej liczne, które zawierają wyraźny komponent bahaicki. Będziemy analizować ten komponent w następnym rozdziale, a tutaj skoncentrujemy się na charakterze tekstów inspirowanych przez wiarę bahá'í.

Ogólnie rzecz biorąc, materiały edukacyjne tego rodzaju są tworzone z przekonaniem, że w oceanie Objawienia Bahá'u'lláha znajdują się niezliczone perły mądrości, które powinny być oferowane zainteresowanym osobom, nawet jeśli nie rozpoznali oni jeszcze Jego Pozycji. Koncepcja ta jest wam już znana, gdyż w drugiej części Książki 2 pod tytułem „Podnoszące na duchu rozmowy”, studiowaliście fragmenty oparte na przemówieniach i Tablicach ‘Abdu’l-Bahy, ażeby rozwinąć umiejętność włączania duchowej wiedzy i mądrości zdobytej w ten sposób do waszych codziennych rozmów.

Jak wiecie z waszego własnego doświadczenia zdobytego podczas omawiania z innymi tematów zgłębianych w tej części, można przy niektórych okazjach podać w naturalny sposób źródło swojej inspiracji, choć czasami możecie uważać, że lepiej tego nie robić – w zależności od wymagań każdej okoliczności. Ta sama zasada dotyczy materiałów inspirowanych wiarą bahá'í. List napisany w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości nawiązuje do tego w następujący sposób:

„Jedną z podstawowych zasad kierujących bahaickim rozwojem społeczno-ekonomicznym jest to, że przyjaciele powinni dzielić się z ludzkością Naukami Bahá'u'lláha hojnie i bezwarunkowo tak, aby ludzie wszędzie mogli je zastosować do rozwiązywania pilnych kwestii społecznych i polepszać swoje indywidualne i zbiorowe życie, zarówno w wymiarze materialnym, jak i duchowym. Dostęp do Słowa Bożego nie powinien być uzależniony od akceptacji Bahá'u'lláha jako Objawiciela Boga na dzień dzisiejszy. Ponadto nie byłoby niestosownym powstrzymanie się od wyraźnego wskazania Źródła inspiracji leżącego u podstaw programu edukacyjnego opracowanego w oparciu o Jego Nauki, gdy wymagają tego okoliczności. W związku z tym istnieje szereg opcji, które przyjaciele mogą rozważyć przy tworzeniu materiałów edukacyjnych, które czerpią z nauk i zasad Wiary”¹.

Inny list napisany w imieniu Domu Sprawiedliwości stwierdza:

„Poproszono nas, abyśmy was poinformowali, że nie ma wymogu powoływania się na autora, kiedy przytaczamy cytaty z pism bahaickich w edukacyjnych materiałach programowych inspirowanych wiarą bahá'í, jeśli wydaje się rozsądniejszym tego nie robić”².

Tak więc, podczas gdy wszystkie materiały inspirowane wiarą bahá'í są opracowywane pod bezpośrednim wpływem Objawienia Bahá'u'lláha, charakter każdego zestawu materiałów i

jego zamierzone wykorzystanie narzuca stopień, w jakim ma się wyraźnie wspomnieć o Wierze. W niektórych całkiem stosownym jest włączenie fragmentów ze Świętych Tekstów. W innych, bahaickie nauki mogą być wyjaśnione bez żadnych cytatów. W każdym przypadku odniesienia do oryginalnych źródeł mogą zostać zawarte lub nie. Ważne jest jednak, aby zdać sobie sprawę, że nawet w przypadkach, w których nie ma wyraźnej wzmianki o Wierze, kontekst danego doświadczenia nauczania i uczenia się daje jasno do zrozumienia, że materiał jest w rzeczywistości inspirowany Objawieniem Bahá'u'lláha.

Materiały inspirowane wiarą bahá'í, które tutaj rozważamy, w znacznym stopniu czerpią z mocy Słowa Bożego, zarówno bezpośrednio cytując z Pism, jak i wplatając nauki Wiary w prezentację tematów intelektualnych, moralnych i duchowych. Same teksty nie zawierają przypisów i na ogół decyzję pozostawia się animatorowi – w zależności od okoliczności, w jakich znajduje się grupa, od jej skłonności i zainteresowań – czy podać źródła cytatów i, jeśli to stosowne, w którym momencie to uczynić. Poniżej znajduje się fragment lekcji z podręcznika *Powiewy umocnienia*, książki zazwyczaj studiowanej jako pierwszej przez grupy młodszej młodzieży. Przeczytajcie go i przedyskutujcie pytania, które po nim następują.

Godwin ma w swojej klasie bliskiego kolegę, któremu na imię Chishimba. Chishimba często odwiedza rodzinę Mulenga, a dziś zostaje u nich na obiad. Rozmowa przy obiedzie skacze z jednego tematu na drugi. Musonda chce podjąć temat umocnienia i niecierpliwi się. W końcu, nastaje kilka chwil ciszy.

– Róża i ja rozmawialiśmy na temat umocnienia – mówi Musonda.

– A moja młodsza siostra znowu swoje – mówi Godwin, odchrząkując. Jednak, ku jego zdziwieniu, Chishimba wygląda na zainteresowanego.

– Co to słowo oznacza dla ciebie? – pyta Musondę.

Musonda, także zadziwiona, patrzy na Różę, mając nadzieję, że ta odpowie.

– Umocnienie... Bóg wspiera nas, pomagając w tym, co robimy – mówi Róża.

Chishimba przez chwilę nic nie mówi. W jego oczach widać smutek.

– Kilka miesięcy temu – zaczyna powoli – mój ojciec stracił swoją pracę. Jest uczciwy i odpowiedzialny i wszyscy to wiedzą. Przez osiemnaście lat pracował jako ochroniarz w firmie, ale nagle, ni stąd ni zowąd, zwolnili go. Wszyscy znamy powód. Jeżeli zatrudnialiby go przez kolejne dwa lata, przeszedłby na emeryturę i firma musiałaby płacić mu pieniądze. Nie mamy zbyt wiele oszczędności. I mimo tego, że nasz starszy brat nam pomaga, wygląda na to, że nie będę mógł pójść do szkoły w przyszłym roku, ponieważ nie będę mógł zapłacić ani za internat, ani za wyżywienie. Naprawdę uwielbiam szkołę. Zastanawiam się, dlaczego Bóg mi nie pomaga.

Wszyscy patrzą w kierunku pana Mulenga, oczekując, że udzieli on jakiejś odpowiedzi na to pytanie.

Pan Mulenga uśmiecha się i mówi:

– To, że Bóg wspiera nas, gdy podejmujemy wysiłek, nie oznacza, że życie jest łatwe. Wasze życie będzie pełne trudności i niestety, wiele z nich spowodowanych będzie brakiem sprawiedliwości. Jednak będziecie musieli ciężko pracować, i mimo tego, że sprawy mogą nie iść po waszej myśli przez jakiś czas, to powinniście być pewni boskiego wsparcia. On będzie was szczególnie wspierał w waszych staraniach przezwyciężenia niesprawiedliwości.

Poczym zwraca się do Chishimby i mówi:

– Twoja rodzina naprawdę jest zjednoczona i wysoko ceni ciężką pracę. Moje serce podpowiada mi, że wasze losy się odmienią. Skończysz swoją naukę. Uwierz mi na słowo.

W Rozdziałach 20 i 21 przyjrzymy się *Powiewom umocnienia* bardziej szczegółowo, ale na razie warto przedyskutować w waszej grupie następujące pytania:

1. Jakie jest główne pojęcie duchowe poruszone w powyższej rozmowie?
2. Czy pojęcie to zostało przedstawione w sposób zrozumiały dla młodszej młodzieży?
3. W drugiej części tej książki zastanawialiśmy się nad niebezpieczeństwami związanymi z przykładaniem zbyt dużej wagi do „ja”. Czym różni się proces edukacyjny podkreślający znaczenie podejmowania wysiłku i przyciągania Bożego potwierdzenia od procesu zorganizowanego wokół pojęć samorealizacji, odkrywania samego siebie i poczucia własnej wartości opisanych w drugiej części?
4. Czy wszyscy młodzi ludzie, bez względu na pochodzenie, łącznie z młodszą młodzieżą z rodzin bahaickich czerpią korzyści ze studiowania tego rodzaju materiałów inspirowanych wiarą bahá'í, które są tutaj rozważane? Dlaczego?

ROZDZIAŁ 4

Teksty z drugiej kategorii dostarczają treści do kontynuacji duchowej edukacji otrzymanej podczas bahaickich zajęć dla dzieci. Bezpośrednio odnoszą się do podstawowych wierzeń bahaickich i omawiają sposób, w jaki wierzenia te należy przełożyć na działania w kontekście życia wspólnoty. Pozycja, jaką zajmuje Bahá'u'lláha jako Objawiciel Boga na te czasy, absolutna pewność w ostateczne urzeczywistnienie Jego celu dla ludzkości, zapewnienie o nieograniczonej wolności i radości, którą osiągamy poprzez posłuszeństwo Jego prawom, oraz pewność w moc Jego Przymierza – są to niektóre z przekonań, które kształtują sposób, w jaki traktuje się tematy w tych tekstach.

Poniższy fragment napisany w imieniu Strażnika będzie pomocny w rozważaniach na temat tej kategorii materiałów:

„...niebezpieczeństwa, przed którymi stoi współczesna młodzież, stają się coraz poważniejsze i wymagają natychmiastowego rozwiązania. Ale jak wyraźnie pokazuje doświadczenie, lekarstwa na tę prawdziwie smutną i wprawiającą w konsternację sytuację nie można znaleźć w tradycyjnej i kościelnej religii. Dogmatyzm Kościoła został raz na zawsze odrzucony. Tym, co może kierować

młodzieżą i uchronić ją przed pułapkami rażącego materializmu tych czasów to moc prawdziwej, konstruktywnej i żywej Wiary takiej jak ta objawiona światu przez Bahá'u'lláha. Religia – tak samo jak w przeszłości – jest nadal jedyną nadzieją świata, ale nie ta forma religii, którą nasi kościelni przywódcy próbują bezskutecznie starać się głosić. Oddzielona od prawdziwej religii moralność traci swoją skuteczność i przestaje prowadzić i wpływać na indywidualne i społeczne życie człowieka. Ale kiedy prawdziwa religia jest połączona z prawdziwą etyką, wtedy postęp moralny staje się możliwością, a nie tylko ideałem”³.

Z powyższego fragmentu jasno wynika, że w przeciwieństwie do słabnącego wpływu tradycyjnej religii, siła żywej wiary może uchronić młodzież przed „pułapkami rażącego materializmu”, tak nieokiełzanego w dzisiejszym społeczeństwie. Siła ta powinna być odzwierciedlona zarówno w treści tego, co młodzi ludzie studiują, jak i w sposobie, w jaki pomaga się im w rozwijaniu ich duchowych zdolności. Aby rozważyć głębiej te idee, przyjrzyjmy się fragmentowi z książki *Duch wiary* – jednej z książek należących do analizowanej tu kategorii.

Duch wiary porusza tematy o charakterze filozoficznym, jako że młodzi ludzie w tym przedziale wiekowym niezmiennie zmagają się z fundamentalnymi pytaniami dotyczącymi egzystencji, pytaniami, na które należy odpowiednio odpowiedzieć, aby uniknąć zagubienia czy nawet utraty wiary w późniejszym życiu. To właśnie w naukach bahaickich znajdują się odpowiedzi na wiele nurtujących pytań dręczących ludzki umysł: prawdziwa natura istoty ludzkiej, dobro i zło, wolna wola i przeznaczenie, ewolucja i pojawienie się ducha ludzkiego, ludzki intelekt i duch wiary. Aby rzucić światło na te tematy, książka czerpie ze spostrzeżeń wyniesionych z pism, zwłaszcza z wnikliwych wyjaśnień ‘Abdu’l-Bahy zawartych w książce *Odpowiedzi*. Rozwija każdy temat poprzez rozmowy grupy młodszej młodzieży, prowadzone podczas ich regularnych cotygodniowych spotkań, a następnie podczas wspólnego weekendu spędzonego na obozie. Poniższy fragment pochodzi z lekcji, w której młodzież omawia z animatorką swojej grupy – Natalią Pietrowną – kwestię przeznaczenia:

- Zobaczmy, co zrozumieliśmy do tej pory – mówi Natalia Pietrowna. – Mamy wolną wolę, aby czynić dobro lub zło i musimy używać naszej woli, aby prowadzić szlachetne życie. Ale posiadanie wolnej woli, nie oznacza, że możemy wszystko kontrolować. Są rzeczy, które przydarzają się nam, a nad którymi nie mamy żadnej kontroli. Teraz chciałabym zapytać was o inną ideę. Co rozumiecie przez słowo *przeznaczenie*?
- Myślę, że przeznaczenie to jest coś, czego nie możemy zmienić, bez względu na to, co będziemy robić – mówi Igor.
- To brzmi dobrze. Czy ktoś może podać kilka przykładów? – pyta Natalia.
- Nie możemy wybrać rodziców – mówi Nadia.
- Nie możemy wybrać, gdzie się urodzimy – mówi Anton.
- Moi rodzice powtarzają, że moim przeznaczeniem jest zostać wielkim pianistą – mówi Vadik.
- Ale nie musisz nim zostać. Możesz dokonać wyboru zostania kimś innym – mówi Marina.

– To prawda. Kwestia przeznaczenia nie jest taka prosta – mówi Natalia. – Znam taką analogię, która wyjaśnia jak działa przeznaczenie. Czy ktoś z was widział jak tkany jest dywan?

Na twarzach młodzieży malują się puste spojrzenia, więc Natalia kontynuuje.

– Więc tak, są krosna, czyli drewniana rama, na której tkany jest dywan. Na tych krosnach znajdują się porządnie naciągnięte przędze nici, równoległe, od jednej do drugiej strony. Tkacz używa przędzy o różnych kolorach, aby tkać pomiędzy tymi nićmi i ułożyć wzór. Jeden z pierwszych wyznawców słyszał, jak 'Abdu'l-Bahá mówił, że jesteśmy jak tkacze. Otrzymaliśmy krosna oraz nici. Otrzymaliśmy także przędze do tkania, powiedzmy, że to nasze talenty i możliwości, z którymi się urodziliśmy. To jest nasze przeznaczenie. Jednak sami wybieramy wzór, który zostanie utkany na krosnach. Mamy wolność wyboru, co do naszych czynów. Każdy czyn tworzy małą część wzoru. Ukończone dzieło jest tym, na kogo wyrośniemy. Poprzez wolną wolę i siłę woli rozwijamy moce i talenty, jakimi Bóg nas obdarzył.

Refleksje:

Bóg dał nam różne zdolności. Ktoś może być dobry w biologii, a ktoś inny może mieć talent do muzyki. Ale wszyscy otrzymaliśmy to, co niezbędne, by rozwinąć się jako szlachetne osoby. Niepoprawnym jest więc, obwiniać los za nasze uchybienia. Gdy to robimy, przestajemy próbować się poprawić. Dla każdej sytuacji poniżej, wybierz postępowanie, które pomoże danej osobie zmienić jego lub jej sytuację:

a. Ktoś często choruje, ponieważ zwykle jada niezdrową żywność. Myśli:

___ Moim przeznaczeniem jest być słabym i chorowitym.

___ Powinienem przestać robić wymówki i zmienić swoje nawyki żywieniowe.

b. Ktoś nie uczy się, więc wypada słabo na egzaminach. Myśli:

___ Może nie jestem prymusem, ale z należytą starannością, będę czynić postępy.

___ Moim przeznaczeniem nie jest odnosić sukcesy w szkole.

c. Ktoś upija się za każdym razem kiedy napotyka trudności. Kiedy jest trzeźwy myśli:

___ Życie zmusza mnie, abym pił.

___ Poradzę sobie z problemami w moim życiu. Nie potrzebuję alkoholu.

d. Ktoś ma w zwyczaju krytykować swoich przyjaciół, więc zaczynają jej unikać. Myśli:

___ Nikt mnie nie lubi.

___ Powinam przestać krytykować i dostrzec dobro w moich przyjaciółach.

e. Ktoś oszukuje na egzaminie i zostaje złapany. Myśli:

___ Takie moje szczęście. Inni oszukują i nie dają się złapać.

___ Jak mogłem zrobić coś takiego? Powinienem być ozdobiony szatą uczciwości.

– Czy mówimy przez to, że zostanie przestępcą nie jest niczym przeznaczeniem? – pyta Iwan.

– Oczywiście, że nie – odpowiada Natalia Pietrowna. – W analogii, której użyłam, każdy może tkąć piękne wzory na krosnach i przędzami, które otrzymaliśmy. Choć się różnimy, każdy ma zadatki na wyrośnięcie na dobrą osobę.

Iwan zgadza się ze wszystkim, co zostało powiedziane. Coś jednak nie daje mu spokoju, ale nie wie dokładnie, co to jest. Nagle słyszy siebie mówiącego:

– Ale to wszystko jest zbyt trudne.

Nikt nie rozumie dokładnie, co Iwan ma na myśli.

– Co jest takie trudne? – pyta Natalia.

– Podejmowanie cały czas tak dużego wysiłku, aby być silnym, by być dobrym – odpowiada Iwan.

– Masz rację, Iwan – mówi Natalia z uśmiechem na twarzy. – Ale pamiętaj, że Bóg pomaga nam cały czas. Nigdy nie zostawia nas samymi. To jest jak z żaglowcem, moc poruszania się pochodzi od wiatru, a nie z samej łodzi. Ale to kapitan korzysta z wiatru, aby doprowadzić łódź do miejsca przeznaczenia. Cała moc pochodzi od Boga. Bez Jego pomocy jesteśmy bezsilni. Kiedy tylko patrzymy na siebie, widzimy jedynie słabość. Ale kiedy zwracamy się do Boga i prosimy o Jego pomoc i wsparcie, znajdujemy siłę, aby robić to, co się Jemu podoba.

Grupa dzieli się na pary, aby zapamiętać następujące fragmenty:

„Niezrównany Stwórca stworzył wszystkich ludzi z jednej i tej samej materii i wyniósł ich rzeczywistość nad resztę swoich stworzeń. Sukces czy porażka, zysk albo strata zależą zatem od osobistego wysiłku człowieka. Im bardziej się stara, tym większe będzie robił postępy”.

„O mój Boże! O mój Boże! Ty widzisz mnie poniżonego i słabego, stojącego przed największym przedsięwzięciem głoszenia Twojego słowa wśród ludzi i rozpowszechniania Twoich nauk pośród Twoich ludów. Jak zdołam temu podołać, jeżeli nie wzmocnisz mnie tchnieniem Ducha Świętego, jeżeli nie pomożesz mi zwyciężyć dzięki zastępom Twojego wspaniałego Królestwa i jeśli nie obdarzysz cnotą pewności, gdyż jedynie ona może zmienić małego owada w orła, kroplę wody w rzeki i morza, a atom w światła i słońca! O Panie mój! Wspomóż mnie Twoją zwycięską i skuteczną mocą tak, aby mój język mógł, pośród wszystkich ludów, głosić Twoje pochwały i zalety oraz spraw, aby dusza moja opływała winem Twojej miłości i znajomości Ciebie.

Ty jesteś Wszechmocnym i czynisz według Swojej woli”.

Chociaż będziecie mieli okazję przestudiować cały tekst książki *Duch wiary* w Rozdziale 22, warto byłoby zatrzymać się tutaj i przeanalizować treść powyższego fragmentu poprzez omówienie następujących punktów:

1. W jaki sposób materiał przedstawia pojęcie przeznaczenia? Czy jest ono dogmatyczne?
2. Jak wyglądałaby dogmatyczna prezentacja tego pojęcia?
3. Czy materiał kładzie odpowiedni nacisk na pomaganie młodszej młodzieży w zgłębianiu pojęć duchowych, czy też idee prezentowane są sztywno?
4. Jak materiał pomaga im dostrzec implikacje tych pism nawiązujące do przeznaczenia i wolnej woli dla ich własnego życia?
5. Czy ta opowieść wykazuje tolerancję dla odmiennych poglądów i emocji wyrażanych przez młodych bohaterów, którzy próbują zrozumieć te koncepcje? Jeśli tak, to w jaki sposób jest to pokazane?
6. Co by się stało, gdyby członkowie grupy młodszej młodzieży nie mogli swobodnie wyrażać swoich poglądów w tym względzie?
7. W jaki sposób Natalia Pietrowna pomaga swoim młodym przyjaciołom w rozwijaniu jasności myśli?

8. Czy pytania omawiane wśród młodych ludzi w opowiadaniu są istotne dla całej młodszej młodzieży, niezależnie od ich pochodzenia?

ROZDZIAŁ 5

Wczesny okres dojrzewania to taki okres życia, w którym znacznie zwiększa się nasza zdolność do patrzenia poza zewnętrzny wygląd rzeczy. Szukamy głębszego rozumienia tego, czego jesteśmy świadkami i czego doświadczamy. Oznacza to, że młodsza młodzież potrzebuje duchowej percepcji i powinno się jej pomóc w rozpoznawaniu duchowych sił, w dostrzeganiu duchowej rzeczywistości każdej sytuacji oraz w identyfikowaniu odpowiednich zasad duchowych. Pisma Wiary odwołują się do takich zdolności jako do „wewnętrznego widzenia”, „wewnętrznego wzroku” i „oka duszy”. Tak więc na przykład ‘Abdu’l-Bahá doradza Szkole Tarbíyat w Teheranie:

„Niech czynią największe postępy w jak najkrótszym czasie, niech otworzą szeroko oczy i odkryją wewnętrzną rzeczywistość wszystkich rzeczy, niech staną się biegli w każdej sztuce i umiejętności oraz niech nauczą się pojmować tajemnice wszystkich rzeczy takimi, jakimi są – ta zdolność jest jednym z wyraźnie widocznych skutków służenia u Świętego Progu”⁴.

‘Abdu’l-Bahá wymienia duchową percepcję jako jedną ze zdolności, która odróżnia istoty ludzkie od zwierząt:

„Oczywistym jest, że podczas gdy człowiek posiada zdolności wspólne ze zwierzętami, odróżnia się od zwierząt osiągnięciami intelektualnymi, duchową percepcją, nabywaniem wartości duchowych, zdolnością do przyjmowania darów Boskich, szczodrości Pana oraz emanacji niebiańskiego miłosierdzia. To jest ozdoba człowieka, jego zaszczyt i wzniosłość. Ludzkość musi dążyć do tej najwyższej pozycji”⁵.

Odnosi się On także do naszego wewnętrznego wzroku i wewnętrznego słuchu jako duchowych łask:

„Obdarzył nas darami materialnymi i łaskami duchowymi, zewnętrznym wzrokiem, aby widzieć światło słońca oraz wewnętrznym wzrokiem, dzięki któremu możemy dostrzegać chwałę Boga. Stworzył On ucho zewnętrzne, aby cieszyć się melodiami dźwięków oraz słuch wewnętrzny, dzięki któremu możemy słyszeć głos naszego Stwórcy”⁶.

Przy innej okazji przypomina nam, jak ważne jest, aby otworzyć nasz wewnętrzny wzrok:

„Nasza duchowa percepcja, nasz wewnętrzny wzrok musi być otwarty, abyśmy mogli widzieć we wszystkim znaki i ślady Boskiego Ducha. Wszystko może odbijać nam światło Ducha”⁷.

W poniższym fragmencie ‘Abdu’l-Bahá opisuje nam jeden przykład, w którym duchowa percepcja zwiększa rozumienie:

„Pojęcie unicestwienia jest czynnikiem w ludzkiej degradacji, przyczyną ludzkiego poniżenia i podrzędności, źródłem ludzkiego strachu i upodlenia. Sprzyja ono rozproszonemu oraz osłabieniu ludzkiej myśli, podczas gdy uświadomienie sobie

istnienia i ciągłości wyniosło człowieka do wzniosłości ideałów, ustanowiło fundamenty ludzkiego postępu i pobudziło rozwój niebiańskich cnót. Dlatego też przystoi człowiekowi porzucić myśli o braku egzystencji i śmierci, które są całkowicie wyimaginowane, i postrzegać siebie wiecznie żyjącego, nieśmiertelnego w boskim celu jego stworzenia. Musi odwrócić się od idei, które degradują ludzką duszę, aby dzień po dniu i godzina po godzinie mógł wznosić się coraz wyżej do duchowego postrzegania ciągłości ludzkiej rzeczywistości”⁸.

Czy możecie powiedzieć kilka słów o tym, jak duchowa percepcja wnosi nowy wymiar do ludzkiego rozumienia, który nie jest dostępny poprzez ćwiczenie samych zdolności umysłowych?

ROZDZIAŁ 6

Po przeanalizowaniu potrzeby posiadania duchowej percepcji, musimy teraz zadać sobie pytanie, jak się ją rozwija. Na to pytanie oczywiście nie ma prostej odpowiedzi i możemy tu rozważyć jedynie kilka znaczących idei.

Jest oczywiste, że duchowa percepcja jest cechą czystego serca. ‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„Im czystsze i bardziej uświęcone staje się serce człowieka, tym bardziej zbliża się ono do Boga, i ujawnia się w nim światło Słońca Rzeczywistości. Światło to rozpala serca ogniem miłości Bożej, otwiera w nich drzwi wiedzy i odsłania boskie tajemnice tak, aby możliwe stały się duchowe odkrycia”⁹.

To, że wiedza o Bogu jest niezbędna dla rozwoju percepcji duchowej jest również oczywiste:

„Ponieważ w istniejącej wiedzy o istocie rzeczy są korzyści materialne, dzięki nim rozwija się materialna cywilizacja. Ale poznanie Boga jest przyczyną duchowego postępu i dzięki niemu prawda jest postrzegana, ród ludzki wyniesiony i osiągnięta Boska cywilizacja, szlachetność obyczajów i oświecenie”¹⁰.

A miłość Boga jest oczywiście niezbędna, jeśli wzrok wewnętrzny ma się wzmocnić:

„O mój przyjacielu! Składaj Bogu dzięki za to, że oświecił twój wzrok olśniewającymi promieniami Słońca Prawdy i za to, że cię ożywił i ochrzcił cię wodą życia i ogniem miłości Bożej”¹¹.

„O miłości Boga mówi się jak o ogniu, bowiem spala zasłony, i jak o wodzie, bowiem jest źródłem życia. Krótko mówiąc, miłość Boga jest najgłębszą rzeczywistością cnót świata ludzkości. Dzięki niej natura ludzka zostaje oczyszczona. Dzięki miłości Boga człowiek zostaje uwolniony od ułomności ludzkiego świata. Dzięki miłości Boga człowiek czyni postępy w sferze wartości duchowych. Miłość Boga jest przyczyną oświecenia świata”¹².

Poniższe ćwiczenia mogą okazać się pomocne w waszej refleksji nad znaczeniem powyższych rad.

1. Napiszcie kilka zdań opisujących, jak każde z poniższych zwiększa duchową percepcję:

a. czystość serca: _____

b. poznanie Boga: _____

c. miłość Boga: _____

2. Zdecydujcie czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe:

___ Poprzez samo rozumowanie, bez pomocy nauk Bożych, jesteśmy w stanie odróżnić dobro od zła.

___ To właśnie rozpoznanie Objawicieli Bożych i posłuszeństwo Ich naukom umożliwia nam dostrzec prawdę.

___ Czystość serca czyni człowieka naiwnym.

___ Im czystsze serce, tym wierniej odbija boskie cechy, których światło umożliwia nam postrzeganie wewnętrznej rzeczywistości rzeczy.

___ Ogień miłości do Boga spala zasłonę ego, umożliwiając w ten sposób wewnętrznemu wzrokowi dostrzeżenie prawdy.

___ Siła miłości do Boga pomaga nam w dążeniu z jasną wizją do przestrzegania Jego Woli i wypełniania Jego celu.

___ Strach przed unicestwieniem osłabia nasze zdolności intelektualne i duchowe, dlatego nasza duchowa percepcja się wyostreza, gdy jesteśmy przekonani o ciągłości naszego istnienia.

___ Bezinteresowna służba u Boskiego Progu pomoże nam dostrzec wewnętrzną rzeczywistość rzeczy.

___ Wewnętrznym wzrokiem możemy dostrzegać boskie potwierdzenia.

ROZDZIAŁ 7

Ostatni cytat w poprzednim rozdziale wskazuje na fundamentalne pojęcie o szczególnym znaczeniu dla naszych rozważań – mianowicie, że liczne zasłony utrudniają wewnętrznemu oku dostrzeganie rzeczywistości rzeczy. Rozwój duchowej percepcji wiąże się z usunięciem takich zasłon. ‘Abdu’l-Bahá wskazuje:

„Dary Boga, które przejawiają się we wszystkich zjawiskach życia, są czasami ukryte przez przysłaniające zasłony umysłowego i człowieczego widzenia, które czynią człowieka duchowo ślepym i nieudolnym, ale kiedy te osady zostaną usunięte a zasłony rozerwane, wtedy wielkie znaki Boga staną się widoczne, a człowiek będzie świadkiem wiecznego światła wypełniającego świat. Wszystkie dary Boga są zawsze widoczne. Obietnice nieba są zawsze obecne. Łaski Boże są wszechotaczające, ale jeśli świadome oko duszy człowieka pozostanie zasłonięte i zaciemnione, zaprowadzi go to do zaprzeczenia tym uniwersalnym znakom i pozostanie pozbawiony tych przejawów boskiej łaski. Dlatego też musimy starać się sercem i duszą, aby zasłona zakrywająca oko wewnętrznego wzroku została usunięta, abyśmy mogli dostrzec przejawy znaków Boga, rozeznaczyć Jego tajemnicze łaski i zrozumieć, że materialne błogosławieństwa – w porównaniu z duchowymi darami – są niczym”¹³.

„Każda dusza musi starać się rozedrzeć zasłony, które zakrywają ludzkie oczy, aby natychmiast można było ujrzyć słońce, a serce i wzrok mogły zostać tym sposobem oświecone”¹⁴.

Dosłowna interpretacja, próżne wyobrażenia, ślepe naśladownictwo, ego, pogoń za pasją i pożądaniem, chciwość i zazdrość oraz uprzedzenia – to jedne z zasłon wymienionych w pismach. Tak samo nasze materialne zmysły mogą działać jak zasłony.

„Proszę Boga, aby wasze zdolności i dążenia duchowe mogły wzrastać z dnia na dzień i żebyście nigdy nie pozwolili waszym zmysłom na przysłonięcie chwały Oświecenia Niebieskiego”¹⁵.

„Jedną z zasłon jest dosłowna interpretacja. Aby przeniknąć wewnętrzne znaczenia potrzebny jest potężny wysiłek”¹⁶.

„Wychwalaj Boga, że znalazłeś drogę do Królestwa Świetności i odrzuciłeś zasłony próżnych wyobrażeń i że sedno wewnętrznej tajemnicy zostało tobie ujawnione”¹⁷.

„Żarliwie błagam Boga, aby usunął zasłonę z twego wewnętrznego oka i aby objawił ci swoje najpotężniejsze znaki i aby uczynił cię sztandarem przewodnictwa, całkowicie niezależnym od wszystkiego innego poza Nim, rozpalonym ogniem Jego miłości, zajęтым Jego wspomnianiem i świadomym rzeczywistości wszystkich rzeczy, abyś mógł widzieć własnymi oczami, słyszeć własnymi uszami i powstrzymać się od naśladowania któregośkolwiek z twoich przodków. Spójrz z wnikliwością na Sprawę twego Pana, ponieważ ludzi spowijają zasłony ciemności”¹⁸.

„...ponieważ nie ma bardziej odgradzającej zasłony niż własne ja, i jakkolwiek cienka nie byłaby ta zasłona, w końcu odgrodzi tę osobę i pozbawi ją przynależnej mu części wiecznej łaski”¹⁹.

„Jednak pogoń za namiętnością i pożądaniem owinie oczy tysiącami zasłon, które wyrastają z serca, aby oślepić zarówno zewnętrzny wzrok, jak i wewnętrzny również”²⁰.

„O dzieci rozumienia! Jeśli powieka, jakkolwiek delikatna, jest w stanie pozbawić zewnętrzne oko człowieka możliwości patrzenia na świat i na wszystko, co się na nim znajduje, to w takim razie rozważcie, co by się stało, gdyby zasłona chciwości zstąpiła na jego wewnętrzne oko. Powiedz: O ludzie! Ciemność chciwości i zawiści zaciemnia promiennność duszy, tak jak chmury zasłaniają światło słońca”²¹.

„Mam nadzieję, że zwróćcie swe nie zmałowane spojrzenie w kierunku Słońca Prawdy, nie przywiązując się do spraw ziemskich (...) Pozwólcie, aby to Słońce udzieliło wam swej mocy, a chmury przesądów nie skryją już więcej Jego światła przed waszymi oczami! Wtedy Słońce ukaże się nie przysłonięte”²².

W pierwszym cytacie powyżej ‘Abdu’l-Bahá mówi nam, że „wszystkie dary Boga są zawsze widoczne”, „obietnice nieba są zawsze obecne”, a „łaski Boże są wszechotaczające”. Wyjaśnia dalej, że „jeśli świadome oko duszy człowieka pozostanie zasłonięte i zaciemnione”, zaprowadzi go to do zaprzeczenia tym wspaniałym znakom Boga i pozbawiony będzie tych objawionych darów.

1. Jak uważacie, jakie są niektóre z tych darów i łask, do których odnosi się 'Abdu'l-Bahá?

2. Opiszcie teraz, jak zasłony wymienione poniżej pozbawiają nas dostrzeżenia tych darów i łask.

- a. dosłowna interpretacja świętych tekstów: _____

- b. próżne wyobrażenia: _____

- c. ślepe naśladownictwo: _____

d. ego: _____

e. pogoń za namiętnością i pożądaniem: _____

f. chciwość i zawiść: _____

g. uprzedzenie: _____

3. Zadecydujcie, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:

___ Nasze wewnętrzne oko postrzega nawet bez pomocy naszych zdolności umysłowych i fizycznych oczu.

___ Nasze fizyczne zmysły i zdolności umysłowe zawsze przeszkadzają nam w postrzeganiu duchowej rzeczywistości.

___ Oczyszczenie naszych fizycznych zmysłów ze wszystkiego, co nie dotyczy Boga, pomaga naszym wewnętrznym zmysłom w postrzeganiu prawdy.

4. Na koniec zastanówcie się nad następującym stwierdzeniem z Pism ‘Abdu’l-Bahy, aby zdobyć głębsze rozumienie natury zasłon, które mogą powstrzymywać duchową percepcję. Jeśli chcecie, nauczcie się tego fragmentu na pamięć.

„Wiedz zaprawdę, że istnieje wiele zasłon, w które spowita jest Prawda: ponure zasłony, następnie delikatne i przeźroczyste zasłony; później otoczenie Światłem, którego widok oślepia oczy, tak jak słońce, które jest spowite jedynie swoim własnym światłem i gdy na nie patrzymy, wzrok jest zasłonięty, a oczy oślepione.

Blagam Boga, aby usunął wszelkie zasłony i zaznajomił wszystkie oczy ze światłem tak, aby człowiek nie był odgradzony od spoglądania na Słońce Prawdy”²³.

ROZDZIAŁ 8

Poniżej znajduje się jedna z lekcji z książki *Promyki nadziei*, która jest kolejnym tekstem inspirowanym wiarą bahá'í, który studiuje młodsza młodzież. Opowiada on historię dwunastoletniego chłopca o imieniu Kibomi, który po stracie swoich rodziców wyrusza w podróż w poszukiwaniu swojej siostry. Kibomi należy do plemienia Adumbu. Jego rodzice zostali zabici podczas wojny domowej przez członków plemienia Kungu. Lekcja bezpośrednio poprzedzająca tę cytowaną poniżej opisuje jego spotkanie ze starszym człowiekiem z plemienia Kungu, który traktuje go z wielką życzliwością. Tutaj Kibomi spotyka grupę żołnierzy z jego własnego plemienia.

Kibomi posilił się, ma teraz więcej energii i idzie szybciej. Kiedy opuszczał swoją wioskę, czuł przede wszystkim strach i złość. Teraz zaczyna odzyskiwać wiarę w ludzi, którą zawsze w sobie nosił. Starszy człowiek należał do plemienia Kungu, ale był dobry i mądry. Podzielił się swoim jedzeniem. Słowa, które wypowiedział, były piękne i pełne nadziei: „Musimy dokonywać wyborów”. „Zostaliśmy stworzeni, aby kochać, nie aby nienawidzić”.

Kibomi dalej podąża wzdłuż rzeki w kierunku Nangaty. Po jakimś czasie słyszy głosy i szybko chowa się za dużym drzewem. Zbliżyła się grupa młodych mężczyzn. Mówią w języku Adumbu. Kibomi cieszy się, że słyszy swój język i powoli wychodzi zza drzewa. Mężczyźni mają na sobie mundury. Są żołnierzami rebelianckiej armii Adumbu. Niektórzy z nich są bardzo młodzi, a jeden z nich wygląda na chłopaka w tym samym wieku co Kibomi. Ujrzawszy Kibomiego, żołnierze zatrzymują się i natychmiast unoszą w jego kierunku broń.

– Zaczekajcie! – mówi Kibomi. – Jestem Adumbu, tak jak wy!

– Co robisz tutaj sam? – pyta niecierpliwie przywódca.

– Kungu zaatakowali naszą wioskę i zabili moich rodziców. Musiałem uciekać – odpowiada Kibomi.

– Chodź i dołącz do nas – mówi przywódca. – Musimy dać Kungu nauczkę. Muszą zapłacić za to, co zrobili twojej rodzinie.

Kibomiego pociąga ta myśl. Przez chwilę się zastanawia i już jest gotów przyjąć propozycję, gdy chłopiec – żołnierz podchodzi i wyciąga rękę w jego kierunku. Kibomi patrzy mu głęboko w oczy i jest poruszony rozpaczą, jaką w nich widzi. Waha się.

– Może dołączę do was później – mówi łamiącym się głosem. – Teraz muszę odnaleźć siostrę.

Żołnierze odchodzą, a jeden z nich odwraca się i mówi:

– Pamiętaj! Odwet to jedyne rozwiązanie.

Kibomi nie odpowiada.

Pytania

1. Co czuł Kibomi, gdy opuszczał wioskę?
2. Jak zmieniły się jego uczucia po tym, jak poznał starszego mężczyznę?
3. Dlaczego Kibomi chowa się za drzewem?
4. Kim są młodzi ludzie w mundurach, których spotyka Kibomi?
5. Z jaką propozycją zwraca się przywódca do Kibomiego?
6. Co Kibomi widzi w oczach młodego chłopca-żołnierza?

Zadania:

1. Kibomi widzi rozpacz w oczach młodego chłopca – żołnierza, który, pełen strachu i złości tak jak on, dokonał wyboru, by walczyć i zabijać. Wszyscy przeżywamy momenty smutku i rozpacz. W takich chwilach nie powinniśmy wybierać mrocznej drogi, lecz szukać światła, które przywraca nadzieję. Przeczytajcie następującą modlitwę i zastanówcie się nad jej słowami:

„On jest Współczującym, Wszechłaskawym! O Boże, mój Boże! Ty mnie widzisz; Ty mnie znasz; Tyś moją Przystanią i Schronieniem moim. Nie szukałem nikogo i nikogo szukać nie będę prócz Ciebie; żadną ścieżką nie kroczyłem ni kroczyć nie będę, li tylko ścieżką Twojej miłości. Pośród ciemnej nocy rozpacz oczu moje zwracają się pełne wyczekiwania i nadziei ku zaraniu Twojej bezgranicznej życzliwości, a w godzinie świtu moja ospała dusza orzeźwia się i umacnia wspominaniem Twojego piękna i doskonałości”.

Teraz możecie nauczyć się powyższej modlitwy na pamięć.

2. W każdej z następujących sytuacji zdecyduj, które myśli i działania zrodzą rozpacz, a które przyniosą nadzieję:
 - a. Kiepsko poszło ci na jednym z egzaminów.

	Nadzieja	Rozpacz
– Przestajesz się uczyć i spędzasz większość czasu na zabawie.	☐	☐
– Mówisz sobie, że jesteś głupi.	☐	☐
– Prosisz o pomoc innego ucznia.	☐	☐
– Jesteś wobec siebie wyrozumiały i starasz się lepiej zrozumieć dany przedmiot.	☐	☐

-	Obwiniasz swojego nauczyciela za to, że za mało ci pomagał.	☐	☐
b. Czujesz się samotny i wydaje ci się, że nie masz już przyjaciół.			
		<i>Nadzieja</i>	<i>Rozpacz</i>
-	Trzymasz się z dala od innych i przez większość czasu czujesz przygnębienie.	☐	☐
-	Spędzasz mniej czasu na myśleniu o sobie, a zajmujesz się bardziej innymi.	☐	☐
-	Większość czasu myślisz o błędach innych.	☐	☐
-	Doszukujesz się w innych tego, co dobre.	☐	☐
-	Podejmujesz pierwszy krok, pierwszy zaczynasz rozmowę i jesteś przyjaźnie nastawiony do innych.	☐	☐
c. Widzisz zazdrość i kłótnie pomiędzy swoimi niektórymi krewnymi.			
		<i>Nadzieja</i>	<i>Rozpacz</i>
-	Również czujesz zazdrość i kłócisz się z nimi.	☐	☐
-	Starasz się być hojniejszy wobec nich.	☐	☐
-	Modlisz się za nich, aby stali się bardziej zjednoczeni.	☐	☐
-	Uczysz dzieci ze swojej rodziny o miłości i hojności.	☐	☐
-	Mówisz sobie, że możesz nic zrobić, żeby twoi krewni się zmienili.	☐	☐
d. Przyjaciół robi coś, co cię rani.			
		<i>Nadzieja</i>	<i>Rozpacz</i>
-	Decydujesz się wziąć odwet i zranić przyjaciela.	☐	☐
-	Przebaczasz przyjacielowi.	☐	☐
-	Postanawiasz, że nigdy nikogo tak nie zranisz.	☐	☐

osiąganiu coraz wyższych poziomów świadomości. Aby tak się stało, młodzież musi zrozumieć te pojęcia, które związane są z najważniejszymi tematami życia duchowego. Musi także zwiększyć swoją zdolność do refleksji i analizy tych pojęć oraz do zastosowania ich w swojej rzeczywistości. Oprócz nadziei i potwierdzenia, jakie są jeszcze tematy i związane z nimi pojęcia, które młodsza młodzież powinna uczynić przedmiotem swojej refleksji?

ROZDZIAŁ 10

W ostatnich kilku rozdziałach rozważaliśmy kwestię duchowej percepcji oraz niektóre cechy z nią związane – czystość serca, wiedzę o Bogu oraz miłość do Boga. Zastanawialiśmy się również nad „zasłonami”, które mogą uniemożliwić nam spoglądanie naszymi „wewnętrzными oczami” i rozważyliśmy, jak rozumienie pewnych pojęć może pomóc wzmocnić naszą duchową percepcję i poszerzyć naszą świadomość.

W okresie dojrzewania coraz bardziej ujawniają się moce drzemiące w ludzkiej duszy. Wśród nich szczególne znaczenie mają moce myślenia i ekspresji słownej, a pielęgnowanie ich jest równie istotne dla rozwoju świadomości. Istnieje ścisły związek pomiędzy językiem a myślą. Siła myśli ujawnia się poprzez formułowaną wypowiedź, a zwiększenie mocy wypowiedzi jest niezbędne do kształtowania rozumienia. Rozwijanie mocy ekspresji słownej i pogłębianie rozumienia rzeczywistości idą ze sobą w parze. Rozumienie wymaga, wszakże, kontemplacji i refleksji, czyli czynności nierozdzielnie związanych z językiem. Bahá'u'lláh stwierdza:

„O ludu Bahá! Źródłem rzemiosła, nauki oraz sztuki jest moc refleksji. Dołóżcie wszelkich starań, aby z tej doskonałej kopalni zajaśniały takie perły mądrości i wypowiedzi, które będą krzewić dobrobyt i harmonię wśród wszystkich ludów na ziemi”²⁵.

Ludzka zdolność pojmowania i moc ekspresji słownej potrzebują oczywiście oświecenia z Boskiej wypowiedzi. Bahá'u'lláh mówi nam:

„On przyszedł dla waszego zbawienia i znosił udręki, abyście mogli wstąpić po drabinie mowy na szczyt rozumienia”²⁶.

Wzmacnianie mocy wysławiania się wymaga czegoś więcej niż tylko nabycia mechanicznych umiejętności czytania, pisania i mówienia. Wymaga to kilku umiejętności: czytania ze zrozumieniem, opisywania idei z jasnością i elokwencją oraz wyrażania pojęć z

rozsądną precyzją. Ćwicząc te umiejętności, młodsza młodzież uczy się stosować odpowiednie pojęcia naukowe, moralne i duchowe do analizy otaczającego ją świata oraz do formułowania osobistych przekonań, w oparciu o które może budować swoją przyszłą ideologię społeczną.

‘Abdu’l-Bahá wyjaśnia, że „ogromne rzesze ludzi są nieświadome co do tych istotnych sił, które stanowiłyby natychmiastowe lekarstwo na chroniczne bolączki społeczeństwa”. „Obecnie” – wskazuje On również – „z powodu niedostatecznego wykształcenia, większości populacji brakuje nawet słownictwa, aby wyjaśnić, czego chcą”. Jakże wiele szczęścia zatem mają ci, którzy we wczesnych latach młodości mają możliwość rozwijania zdolności ekspresji słownej, i świadomi boskiego lekarstwa na chroniczne bolączki ludzkości wypełniają swoje umysły niebiańskimi myślami, zwiększając w ten sposób swoje rozumienie i poszerzając świadomość.

W poniższej lekcji z książki *Sięgając po siłę słowa*, tekstu inspirowanego wiarą bahá’í i często studiowanego przez młodszą młodzież, która już przeszła przez kilka wcześniejszych książek, grupa młodych ludzi dyskutuje na temat pojęcia „słowa”. Przestudiujcie poniższą lekcję i spróbujcie wyjaśnić, jak zwiększa ona rozumienie i podnosi świadomość.

Jednym z najbardziej pasjonujących projektów, jakie grupa z Alegrías przeprowadziła w pierwszych miesiącach działania, był projekt sadzenia drzew. Kiedy młodzież posadziła pięćdziesiąt drzew owocowych na ziemi otaczającej ich szkołę, zaprosili swoich rodziców, przyjaciół i sąsiadów na ceremonię, podczas której Elisa przedstawiła krótką prezentację o tym, jak ważne jest poprawianie stanu środowiska. Wszyscy bardzo docenili ten projekt, ponieważ drzewa, które posadzili, zaowocują oraz upiększą wioskę.

Dzień po ceremonii Elisa, przed wyjazdem z Alegrías, poprosiła o specjalne spotkanie z młodzieżą.

Dzisiaj chciałabym, abyśmy porozmawiali o tym, co będzie stanowiło temat naszych dyskusji w nadchodzących miesiącach – zwróciła się do nich z wielkim entuzjazmem – Zanim się tym z wami podzielę, pozwólcie, że zadam wam pytanie: Jak myślicie, dlaczego Bóg nas stworzył?

Mariela natychmiast odpowiedziała:

– Bóg stworzył nas, ponieważ nas kocha. „Kochałem się w twórczości mojej, przeto stworzyłem ciebie”. Nauczyłam się tego fragmentu, kiedy byłam dzieckiem i nigdy o nim nie zapomniałam.

– Świetnie – odpowiedziała Elisa – Bóg stworzył nas z powodu swojej nieograniczonej miłości dla nas. I to z powodu tej miłości obdarzył każdego z nas najcudowniejszymi darami. Jednym z Jego największych darów dla nas jest zdolność używania słowa. Żadne inne stworzenie nie zostało obdarzone zdolnością wypowiadania, czytania i pisania słów oraz rozumienia ich. Poprzez słowa komunikujemy się ze sobą nawzajem i dajemy innym do zrozumienia, co myślimy i co czujemy. Ponad wszystko to właśnie w słowach wyrażone są boskie nauki. Rozumiemy te nauki przez słuchanie i czytanie Słowa Bożego, objawionego przez Jego Objawiciela.

Chciałabym więc, abyśmy podczas naszych dyskusji zajęli się właśnie siłą słowa.

– Słyszałam, że słowo jest o wiele mocniejsze niż miecz – powiedziała Carlota.

– To prawda – dodał Antonio. – Ale, aby słowa miały siłę, muszą im towarzyszyć czyny. W przeciwnym wypadku słowa będą puste, a wiatr łatwo je rozproszy. Jeden z moich ulubionych cytatów mówi, że powinniśmy uważać, aby nie chodzić drogami tych, których słowa różnią się od ich czynów”.

– Tak – dodała Ana Maria. – Możesz powiedzieć komuś, że jest twoim najlepszym przyjacielem, ale jeśli nie pomożesz mu, kiedy ciebie potrzebuje, to znaczy, że koniec końców nie jesteś wcale takim dobrym przyjacielem.

Komentarz Any Marii rozpałił wyobraźnię wszystkich i każdy zaczął podawać przykłady pustych słów oraz takich słów, którym towarzyszą czyny.

Na koniec Elisa powiedziała:

– Świetnie. Wszyscy jesteście przekonani, że słowa, którym towarzyszą czyny, są niezwykle potężne. Słowa mają niewiarygodną siłę – mogą zmienić świat. To właśnie dlatego wy, którzy chcecie zbudować lepszy świat, powinniście nauczyć się dobrze używać słów. Oznacza to, że powinniście myśleć o słowach, zrozumieć słowa, wymawiać słowa, dzielić się słowem oraz przekładać słowa w czyn.

Przez jakiś czas młodzież siedziała w milczeniu, zastanawiając się nad tym, co powiedziała im Elisa. Nagle Diego wpadł na pomysł. Uradowany wyskoczył przed wszystkich i powiedział:

– Teraz już wiem, w jaki sposób możemy osiągnąć materialny i duchowy postęp: poprzez siłę słowa, któremu towarzyszą czyste uczynki.

Cisza. Nikt nic nie powiedział. Diego po prostu stał tam i czuł się nieco skrępowany. Nie wiedział, czy ma usiąść, czy stać. Spojrzał na Elisę, oczekując pomocy. Elisa powoli wstała, podeszła do niego i wzięła go za rękę.

– Odkryłeś bardzo głęboką prawdę – powiedziała mu. – Z czasem nauczycie się jak ważną”.

ĆWICZENIA

1. Wykorzystaj poniższe słowa, aby uzupełnić zdania:

towarzyszyć; wyobrażnia; wyrazić; czyny; komunikować się,
poprawiać; obdarzyć; stworzyć; środowisko; otaczać; dar;
objawić; przekonać; głęboki

- a. To poprzez siłę słowa możemy _____ siebie.
- b. Julia nie chciała, aby jej brat szedł sam do sklepu, dlatego postanowiła mu _____.
- c. Doktor z zadowoleniem zauważył, że zdrowie małej pacjentki zaczęło się _____.
- d. Dopiero po kilkakrotnej rozmowie Luisa zdołała _____ Enrique, aby wystąpił z przemówieniem na spotkaniu.
- e. Bóg dał nam _____ życia, a my nie powinniśmy go zmarnować.
- f. Zawsze kiedy Carlos składa obietnicę, stara się ze wszystkich sił, aby ją dotrzymać. Za jego słowami zawsze idą _____.
- g. Z powodu swojej miłości, Bóg ofiarował nam wiele darów. Zdolność użycia słowa jest jednym z największych darów, jakimi On nas _____.
- h. Krótka historia została w całości napisana w oparciu o _____ autora.
- i. Aby móc _____ z innymi, powinniśmy nauczyć się ich słuchać.
- j. Ponieważ Cecilia troszczy się o _____, dlatego postanowiła poprowadzić w swojej wiosce kurs na temat warunków sanitarnych.
- k. Za każdym razem kiedy należy wykonać projekt, Diego potrafi sprawić, że wszyscy podchodzą do niego z entuzjazmem. On umie _____ entuzjazm.

- l. Roberto był tak bardzo zmęczony po całodiennej pracy, że poszedł spać i nikt nie był w stanie go obudzić. Był pogrążony w bardzo _____ śnie.
 - m. Pomimo swoich 100 lat moja babcia nigdy nie _____ znaków późnego wieku. Przeciwnie, miała bardzo sprawny umysł i pamiętała wszystkie historie ze swojego życia.
 - n. Anna zasadziła rośliny ogrodowe naokoło swojego domu. Wkrótce dom _____ piękne kwiaty w wielu różnych kolorach i kształtach.
2. Napisz zdania używając następujących fraz.
- czyste czyny _____
- _____
- polepszanie środowiska _____
- _____
- z wielkim entuzjazmem _____
- _____
- zamieniać słowa w czyny: _____
- _____
- zastanowić się nad tym, co zostało powiedziane _____
- _____
3. Słowa mają siłę, aby prowadzić do dobrego lub złego i w zależności od słów, których użyjemy, możemy innym udzielić dobrej lub złej rady. Literą „D” zaznacz te wyrażenia, które stanowią dobrą radę, a „Z” postaw obok wyrażen, które są złą radą.
- ___ Zawsze powinniśmy być zjednoczeni i nigdy nie powinniśmy walczyć.
- ___ Jeśli tego potrzebujesz, weź sobie. Nie przejmuj się tym, co pomyśli właściciel.
- ___ Nie obmawiaj.
- ___ Od czasu do czasu mamy ochotę na lenistwo. Kiedy tak się czujesz, to lepiej nic nie robić.
- ___ Nie odwlekaj na jutro czegoś, co możesz zrobić dziś.

- ___ To nic, jeśli trochę spóźnisz się na spotkanie.
- ___ Nieważne, że zadanie jest małe, zawsze należy je doskonale wykonać.
- ___ W porządku jest powiedzieć małe kłamstwo, które nikomu nie szkodzi.
- ___ Nie rób nic dla nikogo. To się nie opłaca.
- ___ Jedynym celem w życiu jest dobra zabawa.
- ___ Codziennie powinniśmy starać się polepszyć nasz charakter.
- ___ Praca to kara.
- ___ Po co przestrzegać prawa; sami wiemy, co jest dla nas najlepsze.
- ___ Celem naszego życia jest znać i czcić Boga.
- ___ Czczymy Boga, kiedy wykonujemy naszą pracę w duchu służby.
- ___ Każdy z nas powinien troszczyć się o własne życie i nie przejmować się problemami innych ludzi.
- ___ Twoi rodzice są starzy; co oni wiedzą o dzisiejszym świecie?
- ___ Mały drink z odrobiną alkoholu raz na jakiś czas nigdy jeszcze nikomu nie zaszkodził.
- ___ Życie jest krótkie. Po co zaharowywać się na śmierć?

1. Ta lekcja ma na celu poszerzenie świadomości młodszej młodzieży, pomagając jej zastanowić się nad pojęciem „słowa”. W jaki sposób osiąga ten cel? _____

2. Po przeanalizowaniu powyższej lekcji, jakie związki możecie dostrzec pomiędzy mocą myśli a mocą wypowiedzi? _____

ROZDZIAŁ 11

Młodsza młodzież musi rozwinąć umiejętność czytania z łatwością i poprawnego rozumienia znaczenia tego, co czyta. W większości miejsc na świecie istnieje różnorodna literatura dla tego wieku, od podręczników akademickich po komiksy. Chociaż wiele elementów tego ogromnego zbioru literatury sprzyja zdrowemu rozwojowi młodszej młodzieży, ich wpływ nie może się równać z wpływem, jaki wywierają na duszę młodego człowieka prawdy znajdujące się w Pismach. Wiemy, że w tym Objawieniu Bahá'u'lláh obdarzył każde słowo świeżą mocą. Stwierdza On:

„Z nakazu wszechmocnego Rozkazodawcy, poprzez ruchy Naszego Pióra chwały tchnęliśmy w ludzką powłokę nowe życie, zaś w każde słowo wlailiśmy świeżą moc. Wszystkie stworzone rzeczy obwieszczają dowody tego ogólnoświatowego odrodzenia”²⁷.

Niezależnie od tego, jakie tematy lub pojęcia są poruszane w materiałach wykorzystywanych do rozwijania zdolności ekspresji u młodszej młodzieży, przekazywane znaczenie powinno ściśle odzwierciedlać pisma Wiary. Na przykład nasze rozumienie pojęcia sprawiedliwości, jeśli zostanie naświetlone naukami Bahá'u'lláha, przeniknie w głębię znaczenia nie tak dostępnego w świecie, który stracił kontakt z duchową rzeczywistością. Odkrywanie klejnotów mądrości zawartych w Pismach z pomocą pomysłowo opracowanych materiałów edukacyjnych oświeca umysły młodszej młodzieży i wywołuje radość w ich sercach. ‘Abdu’l-Bahá wyjaśnia:

„Niech wasze dusze będą oświecone światłem Słów Bożych, a niech wy staniecie się skarbnicami tajemnic Boga, ponieważ nie istnieje żadne większe pocieszenie ani żadne szczęście słodsze niż duchowe rozumienie boskich nauk. Jeśli człowiek rozumie prawdziwe znaczenie wersetów poety, takich jak te z Szekspira, jest zadowolony i cieszy się. O ileż większa jest jego radość i przyjemność, gdy dostrzega rzeczywistość Świętych Pism i dowiadyuje się o tajemnicach Królestwa”²⁸!

Poniższe fragmenty pochodzą z książki *Sięgając po siłę słowa*. Temat „postępu” przewija się przez cały tekst. Materiał stara się pomóc młodym umysłom w zrozumieniu pojęcia postępu, które jest zgodne z naukami Wiary. Spróbujcie określić różnice pomiędzy znaczeniem postępu przekazywanym, powiedzmy, w dzisiejszych środkach masowego przekazu, a jego znaczeniem wyrażonym w następujących fragmentach:

Jakiś czas temu pewien szanowany nauczyciel przybył do wioski z wizytą i powiedział mieszkańcom, że „Alegrías ma szansę stać się wzorową wspólnotą, w której możemy osiągnąć zarówno materialny jak i duchowy postęp”. Na początku Diego nie rozumiał w pełni znaczenia słów „materialny i duchowy postęp”, ale podzielał radość i entuzjazm wszystkich. Od tamtego czasu Diego nauczył się wiele w tym temacie. Zdał sobie sprawę, że chociaż pod względem fizycznym jest młody, to jednak nie jest już dzieckiem i jest w stanie pomagać swojej wiosce w osiągnięciu materialnego i duchowego postępu.

To właśnie podczas takich rozmów Diego zapytał innych, co sądzą o materialnym i duchowym postępie. Mariela, która zawsze ma coś ciekawego do powiedzenia, natychmiast odpowiedziała:

– Wiem doskonale, co oznacza postęp materialny. To znaczy, że jesteśmy biedni i potrzebujemy więcej pieniędzy, aby zakupić rzeczy, które nas uszczęśliwią.

Komentarz Marieli sprawił, że wszyscy się ożywili i zaczęli dzielić się swoimi opiniami. Oto co, mniej więcej, powiedzieli:

Antonio: – Nie uważam, że aby być szczęśliwym, trzeba być bogatym. Znam wielu ludzi, którzy są biedni i jednocześnie szczęśliwi.

Carlota: – Mój brat jest teraz na wakacjach organizowanych przez Uniwersytet. On uważa, że to bogaci wymyślili pojęcie „szczęśliwych biednych”. To po to, aby biedni byli zadowoleni, że pracują dla bogatych.

Ana Maria: – Może i masz rację, ale ja wiem, że szczęście pochodzi z wnętrza człowieka i nie zależy od tego, ile rzeczy osoba posiada.

Diego: – Niemniej jednak z pewnością bycie biednym nie jest przyjemne. Powinniśmy zrobić to, co możemy, aby polepszyć nasze życie.

Antonio: – Ale powinniśmy być radośni nawet wtedy, kiedy próbujemy tego dokonać. Chcę ciężko pracować dla siebie i mojej społeczności, ale chcę jednocześnie czuć się szczęśliwy, robiąc to. Lubiłem spędzać czas z bratem

Carlotty, ale odkąd zaczął mówić o biednych i bogatych, nie lubię go słuchać. Jest pełen złości.

Roberto: – Wiem, że prawdziwe szczęście pochodzi z przebywania blisko Boga oraz z przestrzegania Jego praw.

Diego: – To prawda, ale nie powinniśmy zapominać, że aby kochać Boga, powinniśmy kochać innych ludzi oraz pomagać im.

Carlota: – I powinniśmy pamiętać, że przestrzeganie praw Boga oznacza również wspólną pracę, aby budować lepszy świat, w którym ludzie nie będą już więcej biedni.

Wtedy nagle Diego zdał sobie sprawę, że do tej pory mówili głównie o postępie materialnym. – A co z postępem duchowym? – zapytał. Ale ponieważ wszyscy byli zmęczeni, to zdecydowali, że będą kontynuować rozmowę innym razem.

Na kilku spotkaniach młodzi ludzie dyskutowali na temat duchowego i materialnego postępu. Miesiąc później na krótko przed odwiedzinami Elisy, zorganizowali specjalne spotkanie, aby omówić wnioski, do których razem doszli. Kiedy przedstawili jej swoje pomysły, Elisa bardzo się ucieszyła. Pomogła im ułożyć ich wnioski w jasny sposób oraz napisać następującą deklarację:

Deklaracja Młodzieży

Nie jesteśmy już dziećmi i powinniśmy poważnie pomyśleć o naszej przyszłości. Świat, w którym żyjemy, jest przepełniony cierpieniem; w tym również cierpieniem, które wynika z braku jedności. Chcemy mieszkać w nowym świecie, w którym ludzie będą mieszkali razem w harmonii, oraz w którym nie będzie już ani wojen ani ubóstwa. Aby zbudować nowy świat, musimy zacząć od naszej społeczności. Właśnie dlatego mówimy teraz o materialnym oraz duchowym postępie w naszej małej wiosce Alegrias. Aby rozwijać się materialnie, powinniśmy poprawić rolnictwo, bardziej troszczyć się o nasze zdrowie, posiadać więcej szkół oraz działać aktywnie w biznesie i przemyśle. Dzięki owocom naszej pracy powinniśmy przemienić nasze domy, naszą wioskę oraz nasze otoczenie w miejsca wspaniałego piękna, gdzie wszyscy będziemy mogli cieszyć się czystym i zadbanym środowiskiem.

Materialny postęp wszystkich ludzi jest nieosiągalny, jeśli nie osiągniemy duchowego postępu. Bez duchowości kilkoro ludzi wzbogaci się, podczas gdy reszta dalej będzie żyć w ubóstwie. Aby osiągnąć nasze cele jako wspólnota, powinniśmy być zjednoczeni, działać ze sprawiedliwością, współpracować, okazywać przyjaźń sobie nawzajem, być hojnymi, uczciwymi oraz godnymi zaufania. Sprawiedliwość, hojność, miłość,

uprzejmość, uczciwość oraz prawdomówność to cechy duchowe, dzięki którym osiągamy zarówno materialny jak i duchowy postęp.

Duchowych cech potrzebujemy nie tylko po to, aby zbudować lepszy świat. Potrzebujemy ich także dla naszej duszy, której życie nie kończy się na tej ziemi. Materialny oraz duchowy postęp oznacza, że każdego dnia będziemy starać się dążyć do doskonałości w materialnych oraz duchowych aspektach naszego życia, że będziemy ciężko pracować, aby zbudować sprawiedliwy i spokojny świat, oraz że będziemy przygotowywać się na wieczne życie radości i szczęścia.

Diego spędził wiele godzin myśląc o swoim przemówieniu. Naturalnie „Materialny oraz duchowy postęp w Alegrías” był tematem, który chciał przedstawić. Ale nie chciał podejść do tego tematu zbyt poważnie ani też nie chciał pouczać przyjaciół. Tak oto wyraził swoje myśli:

Dużo dla mnie znaczy to, że jestem częścią grupy młodych ludzi w Alegrías. Młodzież z naszej grupy to najlepsi przyjaciele, jakich kiedykolwiek miałem i właśnie z nimi spędziłem jedne z najszcześniejszych chwil. Myślę, że wszyscy zmieniliśmy się od czasu, kiedy zaczęliśmy się spotykać i robić wspólnie różne rzeczy. Byliśmy jeszcze dziećmi, kiedy rozpoczynaliśmy i nasze wspólne spotkanie pomogło nam wejść w kolejny etap naszego życia w konstruktywny sposób. Dzięki naszym zajęciom oraz dyskusjom nie wkraczamy w okres dojrzałości w stanie zamętu ani beznadziejności. Wiemy, że mamy w życiu cel i że będziemy pomagać sobie nawzajem te cele osiągać. Myślę, że na zawsze pozostaniemy przyjaciółmi.

Jedną z idei, o której myśleliśmy często od czasu zapoczątkowania grupy, jest duchowy i materialny postęp w Alegrías. Myślę, że na początku byliśmy ciekawi, co to znaczy. Ale teraz dla większości z nas postęp naszej wspólnoty jest czymś, czemu chcemy poświęcić nasze wysiłki. Mamy nadzieję, że nasz entuzjazm jest zaraźliwy oraz że uda się nam nim zarazić wszystkich w wiosce.

Dzięki Elisie, która tak troskliwie prowadziła nas, dowiedzieliśmy się kilka ważnych rzeczy na temat postępu. Wiemy, że zawsze powinniśmy być zjednoczeni, ponieważ w przeciwnym przypadku, nasze wysiłki pójdą na marne. Wiemy, że powinniśmy dążyć do doskonałości oraz że każdy dzień powinien być lepszy niż dzień poprzedni. Wiemy także, że oświecone słowa oraz czyste czyny niosą w sobie siłę zdolną do dokonania zmiany. Ale dlaczego słowa mają taką siłę? Jedną z najważniejszych przyczyn jest to, że dzięki nim odkrywamy, zdobywamy oraz przekazujemy wiedzę. W sercu postępu leży wiedza.

Któregoś dnia patrzyłem na krowy, które pasły się na pastwisku nieopodal mojego domu. Pomyślałem sobie: „te krowy mają wszystko, czego im potrzeba. Cała ta trawa, którą chciałyby zjeść, jest dla nich dostępna. Jest strumień, który płynie przez pastwisko, z którego mogą napić się, kiedykolwiek im się zachce. Mogą leżeć w cieniu lub w słońcu,

Zdecydowałem, że z całą pewnością nie chciałbym żyć tak jak one. Potem powiedziałem sobie: Co stanie się, jeśli będę ogromnie bogaty i silny, ale nadal niedouczoney? Jaką korzyść to przyniesie? Z całym tym bogactwem oraz siłą nie będę nikim więcej jak tylko niewolnikiem – niewolnikiem moich własnych pragnień, które poprowadzą mnie do robienia rzeczy, których nawet nie rozumiem, niewolnikiem chciwości, niewolnikiem tych, którzy są bogatsi i silniejsi ode mnie”. To dlatego wiedza leży w sercu postępu. Wiedza daje nam wolność.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ROZDZIAŁ 12

„Jeśli pragniesz, aby twoja mowa i wypowiedź przeniknęła do zatwardziałych serc, pozbadź się wszelkiego przywiązania do świata i zwróć swe oblicze ku Królestwu Boga”³².

1. Wskaż w powyższych fragmentach niektóre duchowe cechy, które obdarzają ludzką mowę mocą: _____

2. Jak myślicie, w jaki sposób zgłębianie pojęć w tekstach studiowanych przez młodszą młodzież w programie duchowego umocnienia pomaga im w rozwijaniu tych cech?

ROZDZIAŁ 13

Pisma mówią nam, że siła mowy powinna być skierowana ku realizacji wzniosłych celów:

„Nadeszła chwila, w której należy oczyścić się wodami uniezależnienia, które wypłynęły z Najwyższego Pióra, i rozważać całkowicie przez wzgląd na Boga, te rzeczy, które raz po raz były zsyłane lub objawione, a następnie starać się ze wszystkich sił, poprzez moc mądrości i siłę twojej wypowiedzi, ugasić ogień wrogości i nienawiści, który tli się w sercach ludów świata”³³.

„Ten sługa woła do każdej sumiennej i zaradnej duszy, aby podjęła największy wysiłek i powstała, aby uzdrowić warunki we wszystkich krainach i wskrzesić umarłych żywą wodą mądrości i wypowiedzi, mocą miłości, jaką żywi do Boga, Jedyne, Niezrównanego, Wszechmogącego, Dobroczyнного”³⁴.

„Każde słowo obdarzone jest duchem, dlatego mówca lub objaśniający powinien rozważnie wypowiadać swoje słowa w odpowiednim czasie i miejscu, ponieważ ślad, jaki odciska każde słowo jest jasno widoczny i dostrzegalny. Wielka Istota mówi: Jedno słowo można porównać do ognia, inne do światła, a wpływ, jaki każde z nich wywiera jest wyraźny w świecie. Dlatego oświecony mędrzec powinien przemawiać głównie słowami łagodnymi niczym mleko, aby dzieci człowiecze dzięki temu wychowywać i umacniać oraz aby osiągnęły ostateczny cel ludzkiego istnienia, którym jest stan prawdziwego zrozumienia i szlachetności. I podobnie mówi On: Jedno słowo jest niczym wiosna, która sprawia, że delikatne sadzonki różanego ogrodu wiedzy pokrywają się bujną zielenią i zakwitają, podczas gdy inne słowo jest niczym śmiertelna trucizna. Przystoi roztropnemu mędrce mówić z największą pobłażliwością i wyrozumiałością, aby słodycz jego słów skłoniła każdego do osiągnięcia tego, co przystoi pozycji człowieka”³⁵.

1. Zdecydujcie, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe. Siła wypowiedzi powinna być skierowana na:
____ wygranie sporu

- ___ objaśnianie prawdy poprzez przedstawianie jasnych argumentów
- ___ gaszenie ognia wrogości i nienawiści w sercach ludzi
- ___ manipulowanie innymi
- ___ ukrywanie prawdy
- ___ wyjaśnianie tajemnic wszechświata
- ___ ilustrowanie złożonych spraw
- ___ wyjaśnianie nieporozumień i budowanie jedności wizji
- ___ dowodzenie wyższości swoich opinii
- ___ zdobywanie pochwał i podziwu
- ___ badanie rzeczywistości
- ___ poprawianie warunków życia ludzi
- ___ bronienie praw uciśnionych

3. Powiedzcie kilka słów o tym, jak rozwijanie zdolności wysławiania się pomaga młodszej młodzieży na ścieżce osobistej przemiany, jak również w jej wysiłkach mających na celu przyczynienie się do transformacji społeczeństwa.

ROZDZIAŁ 14

Pomagając młodszej młodzieży w rozwijaniu zdolności wysławiania się, nie powinniśmy nigdy zapominać, że to Słowo Boże nadaje mocy ludzkiej mowie i obdarza ludzkie serce i umysł prawdziwym zrozumieniem. Zatrzymajcie się w tym miejscu i zastanówcie się nad poniższymi fragmentami.

„Gwiazda zaranna wypowiedzi jaśniejac olśniewająco z jutrzeńki Boskiego Objawienia tak oświeciła Zwoje i Tablice, że królestwo wypowiedzi i wzniosły świat zrozumienia drżą z radości i uniesienia, i świecą wspaniałością Jego światła”³⁶.

„Powiedz: Po to sprawiliśmy, że rzeki Boskiej wypowiedzi popłynęły z Naszego tronu, by delikatne zioła mądrości i zrozumienia wystrzeliły z gleby waszych serc”³⁷.

„Przez tchnienie Twego słowa niebiosa zrozumienia zostały przyozdobione, a dzięki wylewom Twego pióra każda rozkładająca się kość została ożywiona”³⁸.

„Jasne jest więc i oczywiste, że pierwszym darem Boga jest Słowo, a jego odkrywcą i odbiorcą jest moc rozumienia. To Słowo jest głównym wykładawcą w szkole istnienia i objawiającym Tego, który jest Wszechmocny. Wszystko, co jest zobaczyć widzialne jest widoczne jedynie dzięki światłu jego mądrości. Wszystko, co jest objawione jest jedynie znakiem jego wiedzy. Wszystkie imiona są jedynie jego imieniem, a początek i koniec wszystkich rzeczy zależą od niego”³⁹.

Warto nauczyć się na pamięć tyle z powyższych cytatów, ile tylko zdołacie.

ROZDZIAŁ 15

Żyjemy w czasach, gdy ludzkość stoi w obliczu moralnego bankructwa. Standardy, które prowadziły ludzkość przez setki lat, stopniowo tracą swój wpływ, a ich miejsce stopniowo zajmują wartości niepokonanego materializmu, ideologii zbudowanej na skrajnym relatywizmie i nieokiełznanym indywidualizmie. Zastanówmy się głębiej nad tym zjawiskiem, zanim rozważymy jego wpływ na młodych.

W biegu historii, na przestrzeni ostatnich kilku stuleci, można dostrzec stopniowe wyzwalanie się ludzkości z tak wielu okowów, które tak długo ją cięmiżyły – począwszy od dogmatyzmu, tyranii, przesady, by wymienić tylko kilka. Choć wiele pozostaje jeszcze do zrobienia, to jednak głęboko zakorzenione uprzedzenia zostały przewyciężone jest naprawdę godne uznania. Głęboko zakorzenione uprzedzenia zostały pokonane, prawa do wymierzania sprawiedliwości ustanowione, a prawa jednostek i grup uznane. Niestety, ten cenny ruch historyczny jest teraz nękany, i to coraz bardziej, przez skrajności. Na czoło wysuwają się skrajny relatywizm i nieokiełznany indywidualizm, a istnienie absolutów jest spychane na bok. Wolność w podążaniu za swoimi osobistymi upodobaniami uważana jest za najwyższy ideał, a rozróżnienie między dobrem a złem staje się w rezultacie coraz bardziej rozmyte. Wzorce zachowań oparte na bardzo rozbieżnych zestawach wartości są coraz częściej uznawane za równoważne, a więzi, które tradycyjnie zespajały członków wspólnoty, straciły swoją siłę.

W tym klimacie młodzież jest często pozostawiona bez moralnego przewodnictwa i ma trudności z oddzieleniem prawdy od fałszu. Nic innego niż Słowo Boże nie może obudzić duchowej wrażliwości, które umożliwia człowiekowi dokonanie takiego rozróżnienia. ‘Abdu’l-Bahá mówi nam, że Słowo Boże oświeca sferę myśli i moralności:

„... w duchowej sferze inteligencji i idealizmu musi istnieć centrum oświecenia i tym centrum jest wieczne, zawsze świejące Słońce, Słowo Boże. Jego światłami są światła rzeczywistości, które załśniły nad ludzkością, oświetlając sferę myśli i moralności, obdarzając człowieka dobrodziejstwami boskiego świata”⁴⁰.

Aby móc dokonywać moralnych wyborów, potrzeba czegoś więcej niż tylko zbioru zasad; w umyśle i sercu człowieka obdarzonego silnym celem społecznym musi zostać zbudowana cała struktura moralna – struktura, która łączy duchowe pojęcia, wzorce zachowań i znajomość konsekwencji i która jest trzymana mocno siłami woli i odwagi. Taka struktura moralna wydaje się być ściśle związana ze strukturą języka, która funkcjonuje w umyśle jednostki. Język ten, jak wspomniano w kilku poprzednich rozdziałach, powinien być wystarczająco bogaty, aby umożliwić młodym ludziom rozpoznawanie społecznych, kulturowych i ideologicznych sił kształtujących ludzkie wartości w rozpadającym się świecie, oraz zrozumienie natury duchowych mocy potrzebnych do ich przekształcenia.

Bliski związek pomiędzy strukturą języka, w którym dana osoba wyraża swoje myśli, a strukturą moralną, która kieruje jej myślami i zachowaniem, ma ważne implikacje dla sposobu, w jaki powinno się nauczać zarówno języka, jak i moralności. Treść materiałów używanych do nauczania języka będzie się naturalnie różnić, w zależności od wartości tych, którzy je przygotowują. Może ona mieć jasny przekaz moralny, być moralnie ambiwalentna, a nawet wyrządzać duchową szkodę. Treść edukacji moralnej również może się różnić w zależności od propagowanej koncepcji moralności. Można na przykład wskazać tomy materiałów edukacyjnych, w których zagadnienia moralne przedstawiane są jako szereg cnót, obowiązków, zasad i faktów mających na celu poprawę zachowania, bez zwrócenia należytej uwagi na elementy języka i myśli, które wzmacniają duchową percepcję i sprzyjają zaangażowaniu w społeczne przemiany. Można również znaleźć programy edukacji moralnej, które po prostu proszą uczniów o omówienie swoich upodobań i preferencji z założeniem, że w trakcie ich wyjaśniania odkryją, kim są, i uświadomią sobie swój potencjał. Ograniczanie edukacji moralnej do jednego z tych dwóch podejść jest bezpodstawne. Program poświęcony duchowemu umocnieniu młodszej młodzieży nie może oczywiście unikać wysokiego standardu moralnego, ani też ignorować tego, czego taki standard jednoznacznie od jednostki wymaga. Jednocześnie program taki musi umożliwiać, jak już wcześniej zauważyliśmy, dostatecznie obszerną dyskusję na temat duchowych pojęć. Musi, jednakże, pójść dalej. W szczególności musi zwracać uwagę na rolę języka w tworzeniu struktury moralnej, i to właśnie nad tą rolą będziemy się zastanawiać w dwóch następnych rozdziałach.

ROZDZIAŁ 16

Materiały wykorzystywane w programie edukacyjnym dotyczącym duchowego umocnienia muszą być napisane językiem, który jest otwarty i odkrywczy, a zarazem chroni przed tego rodzaju relatywizmem, z powodu którego edukacja moralna tak bardzo ucierpiała w ostatnich dziesięcioleciach.

Idąc prostą drogą jest kolejnym tekstem inspirowanym wiarą bahá'í, który stanowi część programu dla młodszej młodzieży. Składa się on z dwudziestu opowiadań, z których każde związane jest z jakimś moralnym tematem. W większości kultur opowieści są używane jako środek przekazywania mądrości z jednego pokolenia na drugie. W tej książce niektóre dobrze znane historie zostały przerobione tak, aby usunąć dwuznaczne przesłania, które tradycyjnie przekazywały. Każda lekcja zawiera również ćwiczenia wzmacniające umiejętności i zdolności językowe, tak istotne dla prawidłowego rozwoju struktury moralnej. Poniższa lekcja rozpoczyna się od bajki, która być może jest wam znana. Została ona napisana na nowo w celu promowania takiego sposobu myślenia i zachowania, który jest zgodny z jasnym przesłaniem moralnym. Przeczytajcie tę lekcję i omówcie, w jaki sposób przesłanie zawarte w bajce pozwala uniknąć utrwalania błędnych norm kulturowych.

*Prawdziwie mądrzy ludzie nie dają się zwieść pochlebstwom.
Oczywiście pochwała dodaje otuchy każdemu, ale pamiętajmy,
że pragnienie aprobaty osłabia naszą zdolność oceny sytuacji.*

Pewnego razu lis zobaczył, jak kruk odlatuje z kawałkiem sera w dziobie.

– Muszę zdobyć ten ser! – rzekł lis do siebie i zaczął podążać za cieniem ptaka, aż ten usiadł na gałęzi drzewa.

– Dzień dobry, drogi przyjacielu! – rzekł lis najmilej jak potrafił – Ale pięknie dziś wyglądasz! Twoje pióra są tak błyszczące, a oczy lśnią jak drogocenne kamienie! Założę się, że masz też równie doskonały głos... Ach, gdybym tylko mógł usłyszeć, jak śpiewasz!

Słowa te podziałały na kruka jak świeża woda gasząca jego pragnienie pochwały. Uniósł więc dumnie swą głowę i zaczął wyśpiewywać pieśń na cześć swego uroczego przyjaciela.

Jednak – rzecz jasna – w momencie, gdy otworzył swój dziób, wypadł kawałek sera. Lis porwał go zanim spadł na ziemię i czym prędzej uciekł, podczas gdy głos kruka, wcale już nie tak przyjemny, unosił się w powietrzu.

ROZUMIENIE TEKSTU

Odpowiedz na poniższe pytania całymi zdaniami.

1. Co zobaczył lis? _____

2. Co kruk trzymał w dziobie? _____

3. Co zrobił lis, aby zdobyć ser? _____

4. Czy kruk naprawdę miał ładny głos? _____

5. Czy lis był szczery, chwalać kruka? _____

6. Czy ta historia miała miejsce w mieście, na wsi czy w lesie? _____

SŁOWNICTWO

Uzupełnij poniższe zdania, używając następujących słów w odpowiedniej formie:

zachęcać, pragnienie, uroczy, cień,
pochwała, zadowolony, dumny, przyjemny,
zdolność oceny sytuacji, osłabiony

1. Nauczycielka uważa, że jej studenci są bardzo pracowici i zawsze ma dla nich wiele _____ słów.
2. Armando i jego brat spędzili razem bardzo _____ dzień, pracując w polu i rozmawiając o planach na przyszłość.
3. Hong Mei uwielbia podróżować i jej _____ jest zobaczyć wiele nowych miejsc.
4. Ona miała piękny głos, więc nauczyciel _____ ją, by studiowała muzykę.
5. Rolnik wykazał się dobrą _____, gdy zaczął sadzić nasiona zaraz po pierwszych opadach deszczu.
6. Chandu nie był _____ z oceny z egzaminu, więc postanowił więcej się uczyć.
7. Zhong Jiang miał kłopoty, ale ponieważ był zbyt _____, nie pozwolił nikomu sobie pomóc.
8. Pod koniec dnia długi _____ drzewa pada na cały ogród.
9. To było _____ opowiadanie i dzieci chciały je usłyszeć jeszcze wiele razy.
10. On był bardzo _____ przez chorobę, ale wkrótce zaczął znów pracować, wiedząc, że z czasem będzie coraz silniejszy.

DYSKUSJA

Jak możemy upewnić się, że nie dajemy się zwieść pochlebstwu?

ZAPAMIĘTAJ

„Strzeżcie siebie z najwyższą czujnością, abyście nie wpadli w zasadzkę oszustwa i kłamstwa”.

Omówcie w waszej grupie następujące pytania:

1. Jeśli nie jest się ostrożnym, historia ta może być opowiedziana – i tak się już zdarzało w przeszłości – w sposób, który sugeruje podziw dla oczywistego sprytu lisa. W jaki sposób powyższa wersja tego opowiadania unika takiego wrażenia? _____

2. Jakie jest moralne przesłanie tej opowieści? _____

3. Jakie są niektóre pojęcia związane z tym przesłaniem? _____

4. Jak skutecznym narzędziem jest tego typu bajka, aby pomóc młodszej młodzieży zrozumieć pojęcia moralne? _____

5. Jakie zdolności rozwijają w młodszej młodzieży te ćwiczenia? _____

6. W jaki sposób ćwiczenie polegające na dyskusji - jeśli nie jest przeprowadzane w próżni, ale w kontekście moralnego przesłania zawartego w opowiadaniu - przyczynia się do rozwoju zdolności myślenia i refleksji? W jaki sposób wzmacnia ono siłę ekspresji? ____

7. W jaki sposób uczenie się na pamięć cytatu pod koniec lekcji pomaga wzmacniać te siły?

ROZDZIAŁ 17

Jeśli mamy pomagać młodszej młodzieży w rozpoznawaniu zasad moralnych leżących u podstaw dokonywanych przez nią wyborów, ważne jest, by przedstawiać jej sytuacje, które są bliskie jej rzeczywistości. Nie oznacza to jednak, że w imię realizmu zwraca się uwagę na przejawy niższej natury człowieka. Analizowane sytuacje, choć przystępne dla młodszej młodzieży, nie muszą być tymi najbardziej powszechnymi w rozpadającym się społeczeństwie, powinny natomiast przedstawiać te standardy myślenia i postępowania, które inspirowałyby młodzież do dążenia do doskonałości. W tym celu materiały wykorzystywane w programie duchowego umocnienia muszą unikać z jednej strony postawy paternalistycznej i dziecinnej paplaniny, a z drugiej – języka typowego dla kazań na temat dobrego zachowania. Rozważmy następującą lekcję z innej książki inspirowanej wiarą bahá'í, zatytułowanej *Ucząc się o doskonałości*. W lekcji tej Pani Chen opisuje swoim wnukom pojęcie czystości i pomaga im, przy pomocy kilku ćwiczeń, w pełniejszym zrozumieniu jej znaczenia.

Pani Chen mówi, że drugim warunkiem doskonałości jest czyste i święte życie, co pociąga za sobą skromność, czystość serca, powściągliwość, przyzwoitość i czystość myśli. Zaczyna od opisywania czystości serca, na podstawie której musi być budowane czyste życie:

– Wyobraźcie sobie lustro. Jeśli całkowicie oczyścicie je z kurzu, odbija ono światło. W ten sam sposób, kiedy serce jest oczyszczone z takich niedoskonałości jak zawiść, nienawiść i duma, staje się ono czyste i jest w stanie odbić niebiańskie światło. Mencjusz powiedział, że szlachetny człowiek nie traci swojego dziecięcego serca. To oczywiście prawda, ale musimy pamiętać, że serce dziecka jest czyste z niewinności i słabości, i że czystość serca dziecka nie została jeszcze wystawiona na próby. Wy jesteście teraz w wieku, w którym nie możecie być dłużej uważani za dzieci. W miarę jak dorastacie, będziecie się stawać coraz to mądrzejsi i silniejsi. Mimo to, każde z was będzie musiało być czujne i bardzo ostrożne, aby nie zatracić czystości swojego serca. Nie pozwólcie, aby lustro waszego serca zostało splamione nieczystościami tego świata. A to powinniście być w stanie dokonać poprzez potęgę umysłu i wiary. Można pozostać czystym tylko poprzez wysiłek i ćwiczenie naszej woli.

Następnie pani Chen wyjaśnia, że pojęcie czystości serca jest często źle rozumiane, i prosi młodzież o zidentyfikowanie z poniższej listy tych cech, które sugerują czystość serca oraz tych, które są nieprawidłowo z nią kojarzone:

- Bycie autentycznym
- Bycie szczerym i serdecznym
- Bycie naiwnym

- Bycie wolnym od hipokryzji
- Posiadanie czystego umysłu
- Posiadanie czystego ciała
- Bycie niemądrym
- Bycie wolnym od dumy
- Bycie fanatycznym i zaślepionym
- Bycie prostym w poglądach, łatwowiernym
- Bycie wolnym od fałszu i przewrotności
- Bycie bezinteresownym i altruistycznym
- Bycie słabym
- Bycie emocjonalnym
- Bycie inteligentnym
- Bycie uprzejmym
- Bezpretensjonalne zachowywanie się

Troje kuzynów uczy się na pamięć poniższych cytatów i omawia ze swoimi dziadkami następujące pytania:

„Oto pierwsza moja rada: Miej serce czyste, łagodne i promienne, ażeby twoim zostało królestwo, pradawne, niezniszczalne i wiekuiste”.

„Pierwsza w życiu człowieka musi być czystość serca, następnie świeżość, schludność, i niezależność ducha. Dno strumienia musi być wpięrow oczyszczone, dopiero wtedy słodkie wody rzeki mogą być do niego prowadzone”.

1. Hipokryta to ten, kto udaje, że jest prawym, ale w rzeczywistości nim nie jest. Co jest gorsze, posiadanie wielu słabości czy bycie hipokrytą?
2. Jakie są owe niedoskonałości, z których powinniśmy oczyścić nasze myśli?
3. Kto tak naprawdę osiąga więcej na świecie, ten, kto ma czyste serce czy ten, kto jest fałszywy?

Omówcie w waszej grupie następujące pytania:

4. W jaki sposób ta lekcja pomaga rozwiązać powszechne nieporozumienia dotyczące pojęcia czystości? _____

5. Jakie są niektóre cechy języka, którego używa pani Chen? _____

6. W jaki sposób ta lekcja pomaga młodszej młodzieży dążyć do duchowej doskonałości?

ROZDZIAŁ 18

W dwóch ostatnich rozdziałach rozważaliśmy, choćby pokrótce, rolę języka w tworzeniu struktury moralnej. Nasza analiza dwóch lekcji, jednej z *Idąc prostą drogą* i drugiej z *Ucząc się o doskonałości* pomogła nam zrozumieć, w jaki sposób dyskusja nad danymi tematami i pojęciami, w połączeniu z ćwiczeniami mającymi na celu zwiększenie umiejętności i zdolności językowych, może wzmocnić wzorce myślowe sprzyjające dokonywaniu rozsądnych wyborów moralnych. Jakkolwiek ważne jest rozwijanie w ten sposób biegłości językowej, powinniśmy pamiętać, że struktura moralna jednostki zależy od wielu wzajemnie oddziałujących czynników. W szczególności trudno jest oddzielić omawiane tu wzorce myślenia od myślenia naukowego. Młodzi ludzie muszą być przygotowani do podejścia do badania rzeczywistości w sposób naukowy. Wiele książek, które będą studiować, wkroczy więc w obszar matematyki i nauk ścisłych – nie po to, by uczyć ich jako przedmiotów szkolnych, ale po to, aby wzmocnić rodzaj racjonalnego myślenia, jaki one wywołują. Książki te będą bardziej szczegółowo omawiane na kursach, które są odgałęzieniem tej książki, przeznaczonych dla tych, którzy chcą poświęcić się pracy z młodszą młodzieżą przez kilka lat. Na razie wystarczy, że będziecie świadomi tego elementu procesu edukacyjnego, w który zaangażowana będzie młodsza młodzież.

ROZDZIAŁ 19

Rozwijanie duchowej percepcji, wzmacnianie siły ekspresji i budowanie solidnej struktury moralnej są niezbędne w procesie duchowego umocnienia. Niestety posiadanie władzy jest często kojarzone z wartościami, które zaprzeczają duchowej naturze istoty ludzkiej. Obrazy, które najczęściej przychodzą na myśl, gdy wprowadza się to pojęcie, to kontrola, manipulacja, dominacja, panowanie, przewaga i podporządkowanie. Waszym celem jest jednak pomoc młodszej młodzieży w czerpaniu z innego rodzaju siły. Siła moralna wypływa z miłości, sprawiedliwości, wiedzy, zrozumienia, bystrości, służby, a przede wszystkim z pokory. W rzeczy samej, pokora jest warunkiem koniecznym procesu umacniania, który tu rozważamy, ponieważ tylko dzięki pomocy z Wysokości komar może stać się orłem, kropla wody przekształcić się w rzekę i morza, a atom w światła i słońca. Refleksja nad fragmentami modlitw objawionych przez

Bahá'u'lláha i 'Abdu'l-Bahę, w których błagamy Boga o udzielenie nam pewnych cech i atrybutów, daje nam wgląd w naturę duchowego i moralnego umocnienia:

„Błagam Cię, o Ty, który jesteś Panem wszystkich imion i Władcą ziemi i nieba, abyś pozwolił, by wszyscy, którzy są Tobie bliscy stali się czarą Twojego miłosierdzia w dniach Twoich, aby ożywili serca sług Twoich. Umocnij ich też, o mój Boże, aby byli niczym deszcz, który pada z obłoków Twojej łaski i niczym wiatr, który niesie wiosenny powiew Twojej miłującej życzliwości, tak by dzięki nim gleba serc Twoich stworzeń została przyozdobiona zielenią i zrodziła rzeczy, które rozniosą swą woń po całym Twoim królestwie, tak aby każdy mógł poczuć słodką woń Szaty Twego Objawienia”⁴¹.

„Daj nam zatem moc, o mój Boże, rozgłaszania Twoich znaków na wszystkie strony pośród Twoich stworzeń i stania na straży Twojej Wiary w Twoim Królestwie”⁴².

„Wzmocnij mnie zatem, o mój Boże, abym został zaliczony do tych, którzy przylgnęli do Twoich praw i przykazań przez wgląd na Ciebie samego, z oczyma utkwionymi w Twoim obliczu”⁴³.

„Wzmocnij nas zatem, o mój Boże, abyśmy porzucili siebie samych i wytrwale przywarli do Tego, który jest Objawieniem Ciebie, Najbardziej Wywyższonego, Najwyższego”⁴⁴.

„Błagam Cię na Tego, który jest Jutrzenką Twoich imion i Miejscem Świtania Twoich atrybutów, abyś przeznaczył dla mnie to, co pomoże mi powstać, aby Ci służyć i wychwalać Twoje cnoty”⁴⁵.

„Dozwoł mi być jedną z Twoich służebnic, które zyskały Twoją przychyłność”⁴⁶.

„Ochraniaj te dzieci, dopomóż łaskawie w ich wychowaniu i pozwól, by oddały się służbie dla świata ludzkości”⁴⁷.

„Ześlij więc na mnie, o mój Umiłowany, to, co pozwoli mi być wytrwałym w Twojej Sprawie, aby wątpliwości niewiernych nie przeszkodziły mi w zwróceniu się ku Tobie”⁴⁸.

„Dozwoł mi zatem zająć miejsce prawdy w Twojej obecności, obdarz mnie oznaką Twego miłosierdzia i pozwól mi dołączyć do tych spośród sług Twoich, którzy nie będą się lękać ani nie zostaną pogrążeni w smutku”⁴⁹.

„O mój Boże, dopomóż swemu słudze podjąć Słowo, odrzucić wszystko, co jest próżne i fałszywe, ustanowić prawdę, rozpowszechnić święte wersety we wszystkich krainach, objawić ich wspaniałość i sprawić, że światło jutrenki rozbłyśnie w sercach sprawiedliwych”⁵⁰.

„Umożliw im wyróżnić się spośród Twojego ludu, aby mogli wywyżżyć Twoje słowo i głosić Twoją Sprawę. Dopomóż im, O mój Boże, aby spełniali Twoją wolę i zadowolenie”⁵¹.

ROZDZIAŁ 20

Pamiętając o naszej dyskusji w ostatnich kilku rozdziałach – naszym rozpatrywaniu natury duchowej percepcji, tak niezbędnej do zrozumienia rzeczywistości; naszym zagłębianiu się w temat zdolności ekspresji językowej, tak istotnej dla osiągnięcia wzniosłych celów; naszej analizie związku między językiem a strukturą moralną, tak kluczowego w dokonywaniu wyborów; oraz naszej refleksji nad procesem moralnego umocnienia – rozważmy teraz bardziej szczegółowo dwie książki z tych studiowanych przez młodszą młodzież. W tym i kolejnym rozdziale przyjrzymy się książce *Powiewy umocnienia*, a w rozdziałach 22 i 23 przeanalizujemy książkę *Duch wiary*. Obydwie należą ogólnie do książek wybieranych do studiowania przez grupy w pierwszym roku programu duchowego umocnienia.

Książka inspirowana wiarą bahá'í pod tytułem *Powiewy umocnienia* opowiada historię Musondy, młodej dziewczyny, która właśnie skończyła trzynaście lat, oraz jej starszej kuzynki Róży, która przyjechała w odwiedziny podczas wakacji. Wraz z bratem Musondy, Godwinem, i jego przyjacielem Chishimbą, dziewczynki zastanawiają się nad swoją przyszłością i rozmawiają o swoich nadziejach i możliwościach. Istnieje wiele zagadnień, które będziecie musieli przeanalizować w waszej grupie w związku z tą książką. Najpierw jednak zachęcamy, abyście jeden raz przeczytali ją w całości, a następnie przeczytali ją ponownie bardziej uważnie, wykonując zawarte w niej ćwiczenia. Po wykonaniu tych zadań możecie przystąpić do przeglądu, który następuje.

Jak bez wątpienia zauważyliście, tematem przewijającym się przez ten tekst jest „potwierdzenie” lub „umocnienie”. Poniżej znajdują się te fragmenty książki, które poruszają ten temat, albo poprzez dyskusję pomiędzy głównymi bohaterami historii, albo przedstawiając wydarzenia, które ilustrują działanie boskiego umocnienia. Fragmenty, z których każdy pochodzi z jednej z lekcji, są przedstawione w kolejności, w jakiej pojawiają się w książce. W wyznaczonych miejscach opiszcie, jak poruszane jest pojęcie umocnienia w każdym z nich i jak waszym zdaniem rozwinie się rozumienie tego tematu u młodszej młodzieży w trakcie przechodzenia przez kolejne lekcje.

– Myślę o służbie. Chciałabym robić coś, co pomoże innym ludziom. Chciałabym zostać pielęgniarką, ale trzeba dużo studiować. To także kosztuje i myślę, że moi rodzice nie mają wystarczająco dużo pieniędzy – wyjaśnia Musonda.

– Musondo, masz rację, ale możesz spróbować – mówi Róża. – Jest takie słowo, „umocnienie”, o którym uczyłam się kilka tygodni temu na jednej z moich lekcji. Mój nauczyciel mówi, że Bóg nas umacnia, pomagając nam w tym, co robimy. Bardzo lubię to słowo. Jestem pewna, że otrzymasz wsparcie od Boga, jeśli włożysz serce w to, aby zostać pielęgniarką.

Nocą tego samego dnia, kiedy dziewczynki leżą już w łóżkach, Musonda szepcze do Róży:

– Rózo, powiedziałaś słowo „umocnienie”. Czy to oznacza, że jeśli będę starała się najlepiej jak potrafię w szkole, to Bóg ześle nam pieniądze, abym mogła uczyć się i zostać pielęgniarką?

Róża odwraca się w stronę Musondy i patrzy na nią.

– No, nie dokładnie. To znaczy, nie wiem. Musimy próbować różnych rzeczy i zobaczyć, które drzwi się otworzą. Ale na pewno wiem, że Bóg każdego z nas obdarza talentami. Musimy dowiedzieć się, jakie mamy talenty, a potem nauczyć się, jak je wykorzystać – odpowiada Róża.

Godwin ma w swojej klasie bliskiego kolegę, któremu na imię Chishimba. Chishimba często odwiedza rodzinę Mulenga, a dziś zostaje u nich na obiad. Rozmowa przy obiedzie skacze z jednego tematu na drugi. Musonda chce podjąć temat umocnienia i niecierpliwi się. W końcu, nastaje kilka chwil ciszy.

– Róża i ja rozmawialiśmy na temat umocnienia – mówi Musonda.

– A moja młodsza siostra znowu swoje – mówi Godwin, odchrząkując. Jednak, ku jego zdziwieniu, Chishimba wygląda na zainteresowanego.

– Co to słowo oznacza dla ciebie? – pyta Musondę.

Musonda, także zadziwiona, patrzy na Różę, mając nadzieję, że ta odpowie.

– Umocnienie... Bóg wspiera nas, pomagając w tym, co robimy – mówi Róża.

Chishimba przez chwilę nic nie mówi. W jego oczach widać smutek.

– Kilka miesięcy temu – zaczyna powoli – mój ojciec stracił swoją pracę. Jest uczciwy i odpowiedzialny i wszyscy to wiedzą. Przez osiemnaście lat pracował jako ochroniarz w firmie, ale nagle, ni stąd, ni zowąd, zwolnili go. Wszyscy znamy powód. Jeżeli zatrudnialiby go przez kolejne dwa lata, przeszedłby na emeryturę i firma musiałaby płacić mu pieniądze. Nie mamy zbyt wiele oszczędności. I mimo tego, że nasz starszy brat nam pomaga, wygląda na to, że nie będę mógł pójść do szkoły w przyszłym roku, ponieważ nie będę mógł zapłacić ani za internat, ani za wyżywienie. Naprawdę uwielbiam szkołę. Zastanawiam się, dlaczego Bóg mi nie pomaga.

Wszyscy patrzą w kierunku pana Mulenga, oczekując, że udzieli on jakiejś odpowiedzi na to pytanie.

Pan Mulenga uśmiecha się i mówi:

– To, że Bóg wspiera nas, gdy podejmujemy wysiłek, nie oznacza, że życie jest łatwe. Wasze życie będzie pełne trudności i niestety, wiele z nich spowodowanych będzie brakiem sprawiedliwości. Jednak będziecie musieli ciężko pracować, i mimo tego, że sprawy mogą nie iść po waszej myśli przez jakiś czas, to powinniście być pewni boskiego wsparcia. On będzie was szczególnie wspierał w waszych staraniach przezwyciężenia niesprawiedliwości.

Poczym zwraca się do Chishimby i mówi:

– Twoja rodzina naprawdę jest zjednoczona i wysoko ceni ciężką pracę. Moje serce podpowiada mi, że wasze losy się odmienią. Skończysz swoją naukę. Uwierz mi na słowo.

W następny poniedziałek obie dziewczynki idą z panią Phiri do kliniki. Kiedy nadchodzi czas, aby matki rozpoczęły swoje zajęcia, Musonda i Róża zabierają dzieci na dwór i siadają z nimi w cieniu drzewa. Śpiewają piosenki, grają i bawią się razem, a Róża opowiada im historię. Właśnie gdy kończy się opowiadanie, matki przychodzą po swoje dzieci. Wszyscy są szczęśliwi. Pani Phiri oraz inni pracownicy kliniki są zadowoleni i proszą dziewczynki, aby przyszły znów za tydzień.

W drodze powrotnej do domu, Musonda jest zamyślona. W końcu przerywa ciszę i mówi do Róży:

– Czy myślisz, że to, co stało się dzisiaj ma coś wspólnego z „umocnieniem”? Ty chcesz zostać nauczycielką, ja chcę zostać pielęgniarką i oto byliśmy w klinice, uczyłyśmy i opiekowałyśmy się dziećmi.

Przez ostatnie tygodnie, odkąd Róża przyjechała w odwiedziny, obie dziewczynki rozmawiały o wielu rzeczach i głowa Musondy jest pełna myśli. Więc pewnego poranka postanawia pójść w swoje ulubione miejsce. Leżąc na kamieniu, przypomina sobie dzień w klinice. „Dobrze było zrobić coś pożytecznego” – myśli sobie. Przypomina sobie, co jej tata często powtarza, że drzewa powinny dawać owoce. Po czym się zastanawia: „Jak mogę mieć pewność, że moje życie będzie dawało dobre owoce?” Natychmiast przychodzi jej na myśl słowo *umocnienie*.

Właśnie wtedy nadchodzi mocny podmuch wiatru. Podrywa niektóre liście w górę. Pośród liści Musonda dostrzega małego, żółtego ptaszka. Po tym jak wiatr ucicha, wszystkie liście spadają do wody, ale ptaszek kontynuuje lot. Kiedy patrzy na ptaszka, coś przychodzi jej na myśl. Wiatr pomógł trochę ptaszekowi, który teraz leci wyżej i wyżej. Może to właśnie oznacza umocnienie. Ptaszek podjął wysiłek, by lecieć, a wiatr mu pomógł.

-
-
-
-
-
-
-
- Godwin, czy myślisz o przyszłości? – pyta Musonda. – Kim chcesz być?
Godwin nadal pracuje nad rowerem.
- Nie wiem. Chcę zarabiać. Chcę pomagać naszym rodzicom i pewnego dnia założyć rodzinę – odpowiada.
- Ale czy kiedykolwiek myślisz o swoich talentach i o tym jak mógłbyś je wykorzystać? – pyta Musonda. – Róża i ja często o tym rozmawiamy.
- Wiem, wiem – mówi podnosząc klucz francuski. – I zawsze mówicie o *umocnieniu*... „Bóg nam pomaga, gdy podejmiemy wysiłek”.
- Godwin, ależ to prawda.

Następnie opowiada mu historię z żółtym ptaszkiem i wiatrem. Opowiada mu także o pracy, którą ona i Róża wykonywały z dziećmi w klinice.

Właśnie wtedy pojawia się Chishimba.

– Cześć – mówi. – Jak tam rower? Czy znalazłeś problem? – pyta.

– Problem był w przerzutkach. Ciągłe nad tym pracuję – odpowiada Godwin dociskając śrubę.

– Wiedziałem, że to naprawisz! – mówi Chishimba, a potem spogląda na Musondę.

– Wiesz, że twój brat to mechanik?

Róża wychodzi z domu i słyszy kawałek rozmowy.

– Godwin – mówi – to jest jeden z twoich talentów! Jesteś dobry w naprawianiu rzeczy. Byłby z ciebie dobry mechanik!

– Tylko dlatego, że potrafię naprawić rower – mówi Godwin – nie oznacza, że jestem mechanikiem. Potrzebowałbym szkolenia.

Pozostała trójka uśmiecha się i mówi:

– Więc podejmij wysiłek! – wszyscy się śmieją, nawet Godwin.

– Godwinie, dlaczego nie porozmawiasz z panem Chiyesu, mechanikiem z warsztatu obok targu? Może on mógłby cię nauczyć? – mówi Chishimba z poruszeniem w głosie.

– Tak, to byłby dobry początek – dodaje Róża.

– Co? – mówi Godwin. – Nie mogę tak po prostu tam pójść i spytać go, ot tak. Nawet go nie znam.

– Ja go znam. Mogę cię przedstawić. Możemy pójść tam jutro razem – mówi Chishimba.

Później, kiedy zostają same, Musonda mówi do Róży:

– Jutro Godwin zrozumie znaczenie umocnienia. Śmieją się, ale postanawiają nic nie mówić chłopcom.

Pan Chiyesu, niski, starszy pan, siedzi na zewnątrz warsztatu. Czyści części małego silnika i pracując nuci pod nosem melodię. Jego twarz rozpromienia się, gdy widzi Chishimbę. Witają się uściskiem dłoni.

Chishimba przedstawia Godwina mówiąc, że jest on dobry w naprawianiu różnych rzeczy. Godwin jest zdenerwowany, ale znajduje odwagę, żeby się odezwać. Odchrząkuje i mówi:

– Panie Chiyesu, chciałbym zostać mechanikiem. Pomyślałem więc, że może mógłbym pomóc w pana zakładzie i uczyć się od pana.

– Cóż, przydałaby mi się pomoc – odpowiada pan Chiyesu. – Ale nie mam pieniędzy, aby ci za to płacić.

– To nie jest ważne. Ja chcę się tylko uczyć – mówi Godwin. – Kiedy mogę zacząć?

– Cóż, nie ma lepszego momentu, niż teraz! – odpowiada Pan Chiyesu. – Czy możesz zostać dziś rano? Te części trzeba naoliwić, a potem musimy złożyć z powrotem silnik.

– Już? Mogę zacząć od razu? – pyta Godwin z zaskoczeniem.

– Oczywiście! – śmieje się Pan Chiyesu. – Podwijaj rękawy i zabieraj się do pracy!

Godwin z zapałem zabiera się do swojej nowej pracy. Po kilku minutach Chishimba wstaje, żeby wyjść. Żegna się z panem Chiyesu. Nachyla się i szepcze słowo *umocnienie* do ucha Godwina.

W drodze do domu Chishimba mija klinikę i widzi Różę i Musondę, jak zajmują się dziećmi.

Dziewczynki są zadowolone tym, co się wydarzyło i pytają:

– Jak poszło?

– Godwin podjął wysiłek i udało się. Jest tam teraz. Myślę, że Pan Chiyesu chce go sprawdzić – odpowiada Chishimba.

Pewnego ranka Chishimba idzie na targ, aby kupić rybę dla swojej mamy. Od wielu dni zastanawiał się jak zdobyć pieniądze na szkołę. Myślał o założeniu uprawy i przeznaczenia plonów na sprzedaż, ale sezon sadzenia już się skończył. Myślał o sprzedaży węgla drzewnego przy drodze, ale wielu ludzi już to robi. Pamięta, co powiedziała Róża: „Spróbuj robić coś, czego nikt inny nie robi”.

Gdy podchodzi do straganu pani Musole, aby kupić rybę, widzi, że nikogo tam nie ma.

– Poszła do miasta po świeże ryby – mówi kobieta przy sąsiednim straganie. – Chodzi tam dwa razy w tygodniu.

Chishimba wie, że pan Chiyesu również czasami wybiera się do miasta, żeby kupić części do samochodu. To podsuwa mu pomysł. „Może mógłbym zaoferować jeżdżenie do miasta dla różnych osób” – myśli sobie. – Przywoziłbym im rzeczy, których potrzebują. Gdyby nie musieli jeździć i pracowali w tym czasie, nie traciliby zarobku”.

Tego wieczoru Chishimba konsultuje się ze swoimi rodzicami, którym podoba się ten pomysł. Więc następnego dnia wraca na targ i rozmawia z panią Musole i panem Chiyesu.

– Jeżeli oboje dacie mi pieniądze, które zazwyczaj wydajecie na autobus, połowę z nich wydam na podróż do miasta i przywiozę wam to, czego potrzebujecie. Drugą połowę zaoszczędzę na szkołę.

Zgadniają się, że jest to warte wypróbowania i proszą go, aby wrócił za dwa dni.

– Jeżeli ten pomysł się sprawdzi – mówi Pan Chiyesu – wtedy masz u nas pracę!

W drodze do domu, chcąc przekazać swoim rodzicom dobre wieści, Chishimba zatrzymuje się, aby zobaczyć się z Godwinem i jego rodziną. Bardzo chce podzielić się z nimi swoim planem. Po wysłuchaniu jego opowieści, pani Mulenga przekazuje Chishimbie dobre wiadomości. Mówi mu, że pan Mulenga musiał wczoraj udać się do Kabwe i udało mu się porozmawiać z kuzynem pani Mulenga. Kuzyn powiedział, że Chishimba jest zaproszony, aby zamieszkać z nim i jego rodziną w domu położonym około kilometra od szkoły.

– W zamian za posiłki i nocleg – mówi – możesz im pomóc w pracach w polu.

– To świetnie! – mówi Chishimba. – Dziękuję pani.

– Chishimba – mówi pani Mulenga – wygląda na to, że wkrótce zarobisz nieco pieniędzy. Będziesz z pewnością musiał zachować je na szkołę, nawet jeżeli czasem może się to wydawać trudne. Nie daj się skusić, aby wydać je na głupstwa, czy na drobiazgi.

– Niech się pani nie martwi, pani Mulenga – odpowiada Chishimba, a jego twarz promienieje uśmiechem. – Obiecuję, że nie dopuszczę, aby do tego doszło.

Gdy macha na pożegnanie, odwraca się, rzuca okiem na Różę i Musondę i mówi:

– Drzwi się otwierają!

Wakacje powoli dobiegają końca. Nadszedł czas, aby Róża pojechała do domu i znów rozpoczęła szkołę. Podczas przygotowywania się do odjazdu, rozmawia z Musondą.

– Chciałabym, żebyś nie musiała wyjeżdżać – mówi Musonda.

– Ja też – mówi Róża. – To były naprawdę wspaniałe wakacje. Nie mogę uwierzyć, że wszystkie te rzeczy się wydarzyły.

– Tak – mówi Musonda. – Spójrz na Godwina. Tak polubił swoją pracę, że teraz mówi o zrobieniu kursu technicznego po skończeniu szkoły. A pomysł Chishimby bardzo dobrze się sprawdził. W końcu miał tak wielu klientów, że jeździł do miasta prawie codziennie.

– Spójrz na nas – mówi Róża. – Praca w poradni zdrowia była wspaniałym doświadczeniem. Jestem teraz jeszcze bardziej przekonana o tym, że chcę być nauczycielką. Rada w mojej wiosce organizuje cotygodniowe zajęcia dla dzieci w różnym wieku i niemal wszystkie dzieci tam chodzą. Tego roku planuję zaoferować uczenie jednej z klas.

– A ja postaram się cały czas pracować w klinice – mówi Musonda. – Nie mogę już chodzić tam w poniedziałki z powodu szkoły, ale może będę mogła pomagać w niektóre popołudnia. Wiesz, Rózo, tego pierwszego dnia, kiedy rozmawialiśmy o *umocnieniu* nie mogłam sobie wyobrazić jak to jest ważne i jak zrozumienie tego może zmienić nasze życie.

– To prawda – zgadza się Róza. – Spójrz jak wielu wyzwaniom wszyscy sprostaliśmy, ponieważ nauczyliśmy się podejmować wysiłek i oczekiwać wsparcia.

W drodze powrotnej Musonda pyta, czy może pójść nad rzekę. Biegnie do swego specjalnego miejsca, wspina się na kamień, kładzie się na plecach i spogląda w niebo. Wiele myśli przechodzi jej teraz przez głowę. Myśli o wakacjach i zastanawia się, co przyniesie nadchodzący rok. Dzień jest wietrzny i przypomina się jej żółty ptaszek. „Cokolwiek spróbuję zrobić – szepcze do samej siebie – Bóg mi pomoże”. Gdy wstaje, żeby odejść, wiatr wieje jej w plecy i dodaje jej sił.

ROZDZIAŁ 21

Ogólnie rzecz biorąc, dobra znajomość treści książek – w tym przypadku *Powiewów umocnienia* – i dobre rozumienie tego, w jaki sposób próbują one osiągnąć swoje cele, pozwoli wam podjąć wasze obowiązki jako animatorów grup młodszej młodzieży z pewnością siebie. Ponadto należy zastanowić się nad metodami, które zastosujecie, aby pomóc grupie w studiowaniu książek i zrozumieniu głównych pojęć w nich poruszanych. Umiejętności i zdolności, które będą wam potrzebne do tego celu będą oczywiście rozwijały się stopniowo w miarę zdobywania doświadczenia, ale następujące ćwiczenia związane szczególnie z książką *Powiewy umocnienia*, dostarczą wam wielu spostrzeżeń w tym względzie.

1. Czytanki w tej książce próbują zachować pewien poziom prostoty w zakresie struktury zdań i płynności lekkiego pióra. Jednak tam, gdzie jest to potrzebne, z łatwością stosuje się także trudne słowa i zwroty. Lekcje wydobywają znaczenie takich słów poprzez umieszczenie ich w różnych kontekstach, a także poprzez zastosowanie ćwiczeń. Wprowadzając w ten sposób bogate słownictwo, opowiadanie unika tendencji do stania się dziecinny i powierzchownym. Niesprawiedliwość, na przykład, jest pojęciem złożonym, choć słowo często używa się w mowie potocznej. Kontekst, w jakim jest ono wprowadzone w Lekcji 6 oraz odpowiednie ćwiczenia pomagają młodszej młodzieży w zrozumieniu tego pojęcia. Czy uważacie, że takie podejście jest skuteczne w przypadku młodych ludzi we wczesnym okresie dojrzewania, czy też sądzicie, że konieczne jest, abyście definiowali dla nich „trudne” słowa?

2. Lekcje zawarte w tej książce zostały napisane tak, aby można było je omawiać w szybkim tempie, w atmosferze radości i przemyślanej refleksji. Zakłada się, że młodsza młodzież przeczyta opowiadanie i wykona ćwiczenia, które mają na celu rozwijanie umiejętności językowych i wzmacnianie rozumienia słów i pojęć, w szybkim tempie, ale z należytą uwagą. Co by się stało, gdybyście starali się osiągnąć więcej niż zamierzony cel każdej lekcji i rozwodzilibyście się nad każdym jej punktem?

3. Czas koncentracji uwagi młodszej młodzieży nie jest tak krótki, jak się często zakłada. Zachowując zdolność do cieszenia się prostymi rzeczami w życiu, potrafią oni również głęboko myśleć o ideach, które stanowią dla nich wyzwanie. Jeśli w grupie panuje atmosfera zaufania i wsparcia – wolna od napięć spowodowanego rywalizacją i presją,

aby osiągnąć z góry określone wyniki – studiowanie lekcji z książki *Powiewy Umocnienia* da początek dyskusji i refleksji na poziomie dostosowanym do potrzeb i możliwości młodszej młodzieży. Jakie kroki można podjąć, aby stworzyć pożądaną atmosferę?

4. Studiowanie tej książki nie przewiduje „zadań domowych”. Ćwiczenia mają być wykonywane na spotkaniach grupy i omawiane z pomocą animatora. Jaka jest korzyść z takiego podejścia, zamiast pozostawienie młodszej młodzieży wykonywanie ćwiczeń w domu?

5. Większość lekcji w tej książce zawiera ćwiczenie, w którym młodsza młodzież ma napisać kilka zdań na temat fragmentu opowiadania, które właśnie czytali lub na temat konkretnej idei i jej zastosowania w ich życiu. Jak moglibyście pomóc młodszej młodzieży w wykonaniu tego typu zadania, pomagając jej nauczyć się jasnego wyrażania się?

6. Lekcje 2, 5, 9, 10, 13 i 14 z książki kończą się cytatem z Pism, do których zapamiętania zachęca się młodszą młodzież. Pomocnym może być nawiązanie do jednego lub dwóch z nich, aby przeanalizować, w jaki sposób to ostatnie ćwiczenie wzmacnia pojęcia przekazywane w tych lekcjach.

-
-
7. Oprócz głównego tematu książka porusza wiele moralnych pojęć i stara się wzmacniać godne pochwały cechy i postawy. Na przykład Róza dzieli się swoim jedzeniem z dzieckiem w autobusie. Godwin i Chishimba pomagają kobiecie nosić drewno na opał. Róza i Musonda uczą dzieci, podczas gdy ich matki uczestniczą w zajęciach ze zdrowego odżywiania się w klinice. Mecz piłki nożnej jest towarzyskim wydarzeniem, w którym „wygrana” nie jest nadrzędnym celem. Jak wiele uwagi należy poświęcić tym punktom? Czy każdy z nich powinien być zidentyfikowany i szczegółowo rozważony? Czy też wystarczającym będzie pozwolić, aby pojawiały się one w sposób naturalny podczas dyskusji?
-
-
-
-
-
-

8. Historia ta rozgrywa się w afrykańskiej wiosce. Książki, które wchodzi w skład programu duchowego umocnienia młodszej młodzieży, ukazują rzeczywistość w wielu różnych środowiskach kulturowych i społecznych na różnych kontynentach. To dodaje do bogactwa programu. Niektórzy mogą sugerować, że istnieje potrzeba „dostosowywania” książek do rzeczywistości młodzieży w każdym kraju” poprzez, na przykład, zmianę imion bohaterów w opowiadaniach. Jednakże ludzie od wieków czytają książki z kultur innych niż ich własna, czerpią z nich radość i uczą się z nich. Oczywiście czynią to świadomie. Jak uświadomilibyście młodszą młodzież co do tego wymiaru programu? Co sądzicie o przekonaniu niektórych osób, że dzieci i młodzież uczą się wyłącznie z materiałów napisanych w kontekście ich własnej kultury?
-
-
-
-
-
-

ROZDZIAŁ 22

Jak już wcześniej zauważyliśmy, *Duch wiary* jest jedną z kilku książek, które dostarczają treści do kontynuacji bahaickich zajęć dla dzieci i w których wyraźnie nawiązuje się do Głównych Postaci Wiary. Wspomnieliśmy już wcześniej, że okres dojrzewania to taki etap w życiu, w którym człowiek jest niezmiernie zainteresowany zgłębianiem pytań o charakterze filozoficznym, zwłaszcza tych związanych z celem i naturą ludzkiej egzystencji. *Duch wiary* rozpoczyna się od postawienia pytania: „Co to znaczy być człowiekiem?”. Próbuje odpowiedzieć na to pytanie,

różne lekcje w książce rozpatrują szereg powiązanych ze sobą idei: szlachetność istoty ludzkiej, wyższą i niższą naturę człowieka, nieistnienie zła, naturę wolnej woli, siłę woli, los, potęgę intelektu, badania naukowe, fizyczną ewolucję, duszę ludzką, i wreszcie – ducha wiary.

Tak jak w przypadku *Powiewów umocnienia*, należy przeczytać książkę raz, a następnie przeczytać ją ponownie uważnie, tym razem zwracając szczególną uwagę na części określone jako „refleksje”. Po wykonaniu tego zadania powinniście przeanalizować w jaki sposób książka dąży do osiągnięcia swojego celu, odpowiadając na następujące pytania:

1. Kilka fragmentów z Pism Bahá'u'lláha zacytowanych w Lekcji 1 zawiera obrazy, które pomagają młodszej młodzieży zastanowić się nad swoją prawdziwą tożsamością. Jaki wgląd oferuje w tej kwestii każdy obraz? Jak każda z refleksji w tej lekcji wzmacnia ich zrozumienie tematu? _____

2. Jak młodsza młodzież nabiera uznania dla Bożego stworzenia i szlachetności człowieka w pierwszej części Lekcji 2? _____

3. W jaki sposób pierwsza refleksja w tej lekcji pomaga młodszej młodzieży dostrzec zastosowanie pojęcia szlachetności w swoim życiu? _____

4. W kolejnej części lekcji zastanawiają się nad tym, co powoduje, że ludzie poniżają samych siebie. Jaki to powód? _____

5. Jakie rozumienie chcielibyście, aby młodsza młodzież wyniosła z tego krótkiego zapoznania się z wyższą i niższą naturą człowieka? _____

6. Czego uczy się młodsza młodzież o rozwoju swej wyższej natury w drugiej refleksji tej lekcji? _____

-
-
-
7. W jaki sposób uświadomienie sobie, iż niższa natura człowieka nie jest zła, pomaga młodym ludziom w uniknięciu poczucia winy za każdym razem, gdy popełnią błąd? Jakich przykładów użyto, aby pomóc w pogłębieniu zrozumienia tego tematu? _____
-
-
-
8. Jakie spostrzeżenia oferuje druga część Lekcji 2, a zwłaszcza dwie ostatnie refleksje, na temat tego, jak kontrolować narzucające się nakazy niższej natury? _____
-
-
-
9. W jaki sposób traktowane jest pojęcie siły woli w Lekcji 3? Czy uważasz, że sytuacja opisana na początku tej lekcji jest adekwatna do życia młodych ludzi? _____
-
-
-
10. Czego uczy się młodsza młodzież w Lekcji 3 w odniesieniu do roli wolnej woli w rozwoju ich wyższej natury? _____
-
-
-
11. W jakich obszarach swego życia młodsza młodzież zaczyna rozumieć, że może kierować się wolną wolą? Dlaczego ważne jest, aby młodzież знаła ograniczenia swej wolnej woli? _____
-
-
-
12. Jakie jeszcze spostrzeżenia na temat funkcjonowania wolnej woli czerpią z drugiej refleksji w tej lekcji? _____
-
-
-

13. Dlaczego ważne jest, aby młodsza młodzież dostrzegała różnicę pomiędzy kontrolowaniem innych, a wywieraniem na nich pozytywnego wpływu? Jak myślicie, w jaki sposób dyskusje wynikłe z trzeciej refleksji pomagają młodszej młodzieży w jej wysiłkach wywierania pozytywnego wpływu na swoje środowisko? _____
- _____
- _____
- _____
14. Czego Lekcja 3 uczy młodszą młodzież na temat koncepcji losu i przeznaczenia? _____
- _____
- _____
- _____
- _____
15. Jakie błędne przekonania na temat przeznaczenia próbuje usunąć ta lekcja? _____
- _____
- _____
- _____
16. Jak skuteczna jest metafora żaglówki w pomaganiu młodszej młodzieży w uzyskaniu właściwego spojrzenia na wartość jej własnych wysiłków i mocy boskiej pomocy w jej życiu? _____
- _____
- _____
- _____
17. W jaki sposób pierwsza część Lekcji 4 pomaga młodszej młodzieży w odkrywaniu ograniczeń natury? _____
- _____
- _____
- _____
18. Co ta lekcja mówi o sposobie, w jaki istoty ludzkie przekraczają te ograniczenia? _____
- _____
- _____
- _____
19. Na lekcji wysuwany jest argument, że nauka należy do całej ludzkości. Na czym polega ten argument? _____
- _____
- _____
- _____

20. We fragmencie związanym z nauką przytoczonym w Lekcji 4 pada stwierdzenie: „Bóg stworzył lub zaszczerpił w człowieku to umiłowanie rzeczywistości”. Jak ważne jest pielęgnowanie tej miłości do rzeczywistości u młodszej młodzieży? _____
- _____
- _____
- _____
21. Jak opisana jest młodszej młodzieży moc obserwacji? _____
- _____
- _____
- _____
- _____
22. W jaki sposób przykład podany w Lekcji 4 pomaga młodszej młodzieży docenić znaczenie obserwacji i przeprowadzania eksperymentów w rozwoju nauki? _____
- _____
- _____
- _____
23. Czy lekcja sugeruje, że mogą oni wykorzystać swoją zdolność obserwacji w każdym aspekcie życia? Jak myślicie, dlaczego pytania zadane w trzeciej refleksji, która zachęca ich do korzystania z tej zdolności, wszystkie skupiają się na wyższej naturze człowieka? _____
- _____
- _____
- _____
24. Przykłady podane w czwartej refleksji sugerują, że eksperymentowanie nie może być stosowane w każdej dziedzinie życia. W jaki sposób pomagają one młodszej młodzieży docenić znaczenie tej zasady? _____
- _____
- _____
- _____
25. W jaki sposób różne przykłady użyte w Lekcjach 5 i 6 pomagają młodszej młodzieży uzyskać wgląd w bardzo złożoną teorię ewolucji gatunków? _____
- _____
- _____
- _____
26. Jak w tym procesie ewolucji opisane jest pojawienie się ludzkiej duszy? _____
- _____
- _____

-
27. W Lekcji 6 animatorka, Natalia Pietrowna, czyta grupie młodszej młodzieży z opowiadania dwa cytaty z Pism 'Abdu'l-Bahy, a następnie pomaga im je przestudiować i zrozumieć. Nie ma żadnej wzmianki o tym, jak to robi. W jaki sposób wyjaśnilibyście te cytaty?

28. Jaka jest wyróżniająca cecha ludzkiej duszy opisana w pierwszej części Lekcji 7? _____

29. W jaki sposób zostaje wprowadzona świadomość w pierwszej refleksji tej lekcji? Na ile adekwatne do życia młodszej młodzieży są dwa ćwiczenia w tej refleksji? _____

30. W jaki sposób potęga ludzkiego umysłu może stać się narzędziem wyższej natury? Czy prezentacja kontrastów, jak to ma miejsce w drugiej refleksji, jest użytecznym sposobem podkreślenia znaczenia prowadzenia ludzkiego intelektu? _____

31. Czym jest duch wiary? _____

32. W jaki sposób dwie ostatnie refleksje z Lekcji 7 pomagają młodszej młodzieży dostrzec działanie ducha wiary w ich życiu? _____

ROZDZIAŁ 23

W samym sercu książki *Duch wiary* leży zasada harmonii między nauką i religią. Implikacje tej zasady dla życia ludzkości są głębokie i każdy z nas powinien starać się zrozumieć jej działanie. Oczywiście istnieją pewne poglądy na naukę i religię, które choć nie stawiają ich w bezpośrednim konflikcie, wyraźnie nie spełniają wymogów harmonijnego związku między nimi – na przykład twierdzenie, że jakiekolwiek tajemnice, którymi zajmuje się dziś religia, zostaną ostatecznie wyjaśnione przez naukę w miarę jej postępu lub, odwrotnie, wierzenie, że cała naukowa prawda może być ostatecznie odkryta poprzez czytanie pism religijnych, skoro pochodzą one od Wszechwiedzącego Boga. Nie wnikając w błędne koncepcje leżące u podstaw każdego z tych poglądów, możemy łatwo zauważyć, że w obu przypadkach jedno źródło wiedzy jest podporządkowywane drugiemu, co trudno uznać za prawdziwą harmonię. Ale nawet odrzucając takie poglądy, musimy zadać sobie pytanie, w jaki sposób wyobrażamy sobie naukę i religię jako wzajemnie się uzupełniające. W tym świetle podajemy do rozważenia poniższą wypowiedź. Przeczytajcie ją, a następnie wykonajcie następujące po niej ćwiczenia.

Jedną z możliwości jest twierdzenie, że prawdy zawarte w nauce i w religii obejmują dwa odrębne i wzajemnie wykluczające się obszary doświadczenia. Nauka bada materialny wszechświat, nie tylko działanie przyrody, ale także pewne zjawiska związane z ludzkimi społecznościami, instytucjami i interakcjami. Wiedza, którą generuje, staje się podstawą postępu technologicznego, a technologia może być wykorzystywana albo dla dobra ludzkości, albo na jej szkodę. Niezależnie od tego, jak daleko posuną się nauki społeczne, sama nauka ma ograniczoną zdolność określania, do czego powinno się wykorzystywać jej wytwory. Religia natomiast zajmuje się duchowym wymiarem ludzkiej egzystencji. Jej celem jest rzucanie światła na wewnętrzne życie jednostki, dotykanie źródeł motywacji i tworzenie kodeksu moralnego, który będzie kierował ludzkim zachowaniem. Proces cywilizacyjny zależy od obu tych systemów wiedzy; tak długo, jak każdy z nich pozostaje w sferze swojego własnego geniuszu, nie ma powodu, by popadały w konflikt.

Ten pogląd na harmonię między nauką a religią jest ważny, ale głównie na poziomie zastosowania. Ostatecznie w tym podejściu nauka i religia są oddzielone i pozwala się im podążać własnymi drogami, a tym, co nabiera znaczenia, jest interakcja między technologią a moralnością. Jednak taka analiza związku między nauką a religią szybko sięga swoich granic, gdyż w rzeczywistości istnieje wiele zjawisk, które obie próbują zrozumieć i wyjaśnić. O ile w odniesieniu do przyrody jest to mniej zauważalne, o tyle w badaniu istoty ludzkiej i społeczeństwa jest to bardzo widoczne. Co więcej, istnieje wiele podobieństw między nauką a religią w sposobie podejścia do rzeczywistości. Na przykład obie mają wiarę w istnienie porządku w stworzeniu i wierzą, że przynajmniej w pewnym stopniu ludzki umysł jest zdolny do rozumienia tego porządku. Metody nauki okazały się niezwykle skuteczne w odkrywaniu działania wszechświata. Ale religia również musi korzystać z tych metod podczas gdy stara się prowadzić istoty ludzkie tak, aby przyczyniały się do ciągle postępującego rozwoju cywilizacji. Nauka i religia nie są tym samym, ale mają wystarczająco dużo wspólnego, by móc ze sobą rozmawiać, być w harmonii, wpływać na siebie i uzupełniać się wzajemnie. Dlatego też rozsądne jest postrzeganie nauki i religii jako dwóch uzupełniających się systemów wiedzy i praktyki, przy czym pytania, którymi się zajmują i metody, którymi się posługują, pokrywają się.

1. Związek pomiędzy nauką a religią opisany w powyższej wypowiedzi zakłada istnienie obszarów wiedzy, które bada zarówno nauka, jak i religia. Wśród nich są kwestie związane z siłami ludzkiego umysłu, ewolucją gatunku ludzkiego oraz rozwojem intelektualnym i moralnym. Omówcie, w jaki sposób *Duch wiary* poruszając te sprawy

szanuje zasadność nauki, pozwalając jednocześnie, by światło religii oświeciło rozumienie.

2. Zasada harmonii między nauką a religią oznacza, że – tam, gdzie jest to odpowiednie – materiały edukacyjne mogą łączyć pojęcia duchowe i naukowe, oczywiście w sposób, który będzie unikał powierzchowności i nie jest przypadkowy. Taka integracja wiedzy zwiększa rozumienie i usuwa fałszywe dychotomie. Zbadajcie, jak *Duch wiary* osiąga ten poziom integracji. Możecie odnieść się w szczególności do refleksji w Lekcji 5 i 6.

3. Warto jeszcze raz przeanalizować książkę *Duch wiary* i określić, w jakim stopniu kształtuje ona pewne postawy, które uważa się za niezbędne dla kogoś, kto ma być poszukiwaczem prawdy i badaczem rzeczywistości. Co to są za postawy i na ile skutecznie ten materiał je zgłębia? _____

ROZDZIAŁ 24

Na tym zakończymy dyskusję, którą rozpoczęliśmy w Rozdziale 3, dotyczącą książek studiowanych w programie duchowego umocnienia młodszej młodzieży. Szczegółowe analizy, których dokonaliśmy w przypadku książek *Powiezy umocnienia* i *Duch wiary* wskazują stopień znajomości, jaki trzeba będzie osiągnąć z każdą z książek programu. W kursach stanowiących odgałęzienie Książki 5 przystąpimy do podobnych dyskusji na temat innych książek, które będą wam w tym pomocne. Niezależnie jednak od tego typu studiowania powinniście poświęcić niezbędny czas na czytanie tych książek i badanie, w jaki sposób starają się one osiągnąć swoje cele. Okresowe spotkania refleksyjne z innymi osobami służącymi jako animatorzy będą dla was

najbardziej owocnymi okazjami do pogłębienia rozumienia materiału. Wraz z innymi animatorami odkryjecie przy tych okazjach bogactwo podobnych doświadczeń, z których będziecie czerpać. W końcowej analizie tylko poprzez stworzenie atmosfery wzajemnego wsparcia i pomocy, gdzie zaangażowanie w naukę znajduje wyraz w gotowości do towarzyszenia innym w ich wysiłkach, można w pełni zgłębić oraz ostatecznie zrealizować potencjał tych książek.

ROZDZIAŁ 25

Wspomniano wcześniej w tej części, że oprócz studiowania materiałów młodsza młodzież angażuje się w projekty służby, sport oraz różne formy sztuki i rzemiosła zwłaszcza te charakterystyczne dla ich lokalnej kultury. W drugiej części tej książki mieliście okazję rozważyć do pewnego stopnia wpływ środowiska społecznego na młodych ludzi i zostaliście specjalnie ostrzeżeni o niektórych jego szkodliwych skutkach. Podkreślane tutaj pogarszające się warunki dzisiejszego społeczeństwa nie powinien jednak przesłaniać faktu, że w każdym środowisku istnieje wiele elementów, które, jeśli odpowiednio wykorzystane, mogą wzbogacić siłę ekspresji, umiejętność analizy procesów społecznych i chęć służenia ludzkości. Poniższy artykuł z gazety opowiada historię, która dobrze ilustruje, w jaki sposób media, na przykład, mogą być wykorzystane do promowania dobra społeczeństwa:

Głos niemających głosu

W Afryce Zachodniej radio tranzystorowe nadal przemawia do społeczności.

Stłoczeni wokół mikrofonu w maleńkim studiu wiejskiej stacji radiowej w Nzérékoré w leśnym regionie Gwinei, troje młodych ludzi dyskutuje o edukacji dziewcząt.

– Dziewczęta powinny chodzić do szkoły, ponieważ pewnego dnia zostaną matkami a jeśli będą wykształcone, wykształcą swoje własne dzieci i będą mogły lepiej się nimi opiekować – mówi Moriko Kaké. – Kiedy kształci się dziewczynkę, kształci się cały naród – dodaje dobitnie. Lancei Touré, szesnastoletni gospodarz programu, przytakuje zgadzając się, choć jego rodzice chcą, aby opuścił szkołę i pracował w polu.

Jasne i wyraziste argumenty młodych ludzi są transmitowane na żywo do sąsiednich wiosek w pobliżu granicy pomiędzy Liberią a Wybrzeżem Kości Słoniowej. Zapada zmierzch i lampy naftowe migoczą w glinianych chatkach. Mieszkańcy wioski wrócili z pola lub targu. Wszyscy słuchają radia podczas gdy gotują kolację i przygotowują się do nocy....

W krajach takich jak Gwinea – gdzie znaczna część dorosłej populacji to analfabeci, wiele dzieci nie ma dostępu do szkoły, a elektryczność jest rzadkością – wiejskie i gminne rozgłośnie radiowe zasilane generatorami prądu są ostatnią deską ratunku.

– Radio jest tu wszystkim – mówi Gnouma Camara, dyrektor programowy wiejskiej stacji radiowej Nzérékoré, która nadaje sześć dni w tygodniu, w promieniu 100 km, w jednym z pięciu regionalnych języków oraz po francusku. Dwie na trzy rodziny w regionie mają tranzystor, a kiedy stacja nadaje wcześniej rano i wieczorem, słucha jej cała wieś.

– Mówimy ich własnym językiem, znamy ich tradycje i obyczaje, przekazujemy ich wiadomości, ogłaszamy narodziny i zgony, omawiamy sprawy związane z rolnictwem i hodowlą oraz problemy społeczności – dodaje Camara. – Jesteśmy głosem społeczności. Głosem osób pozbawionych głosu....

– Słucham tych audycji, ponieważ to dzieci je prowadzą i ponieważ mówią w moim własnym języku – mówi Mamadou Malic, piętnastoletni młody człowiek, w lokalnym języku Pular. – Kiedy zaczynają się programy, zwołuję wszystkich moich braci i siostry i słuchamy razem. W ten sposób dużo się uczę.

– Rodzice i przywódcy społeczności też słuchają – mówi Camara. – W naszej kulturze dzieci często się nie słucha, ale teraz dorośli zaczynają ich słuchać. Dzieci doradzają swoim rodzicom na przykład w sprawach podstawowej higieny.... Jeśli ojciec uderzy swoje dziecko, jego sąsiedzi powiedzą teraz: „Nie słuchasz radia?”.

Ta historia wskazuje tylko na jeden z niezliczonych sposobów, w jaki różne elementy środowiska społecznego mogą być wykorzystywane, by ukierunkowywać talenty i zdolności młodych ludzi na służbę na rzecz swoich wspólnot. Muzyka, media i technologia mają coraz większy wpływ na życie młodych ludzi we wszystkich stronach świata. Jako animatorzy, będziecie musieli być świadomi tych potężnych elementów i nauczyć się pomagać młodszej młodzieży w ich wykorzystaniu do tworzenia odpowiednich działań. Pomyślcie o swoim własnym środowisku społecznym. Jakie możliwości pracy z nim otwiera ono przed młodszą młodzieżą? Przedyskutujcie swoje pomysły w grupie i zapiszcie niektóre swoje przemyślenia poniżej.

muzyka: _____

media: _____

technologia: _____

ROZDZIAŁ 26

Jeśli młodsza młodzież ma mieć możliwość przejęcia odpowiedzialności za swój rozwój i przyczyniać się do postępu swoich wspólnot, musi uczestniczyć nie tylko we wprowadzaniu w życie znaczących działań jako grupa, ale także w ich formułowaniu. Oprócz projektów służby oraz sztuki i rzemiosła, do takich działań można zaliczyć, na przykład, specjalne spotkania z okazji ukończenia tej czy innej książki, podczas których młodsza młodzież prezentuje teatralne inscenizacje, śpiewa piosenki, recytuje wiersze i wygłasza mowy. Zawsze będziecie zainteresowani przedyskutowaniem z innymi animatorami, w jaki sposób możecie motywować waszych młodych przyjaciół do udziału w projektowaniu i realizacji działań, które kształtują ich zdolności intelektualne i duchowe, pomagają im wyrazić w praktyce niektóre z ich ideałów poprzez służbę i wzmacniają ich wysiłki w dążeniu do doskonałości. Pytania, które trzeba będzie rozważyć z innymi animatorami, to na przykład: Jak pomóc młodszej młodzieży zaplanować i przeprowadzić projekt służby i zastanowić się nad jego przebiegiem? Jak pomóc młodszej młodzieży w pisaniu scenariuszy i odgrywaniu prostych sztuk teatralnych? Jak zadbać o to, aby dziecinne zabawy nie były przedstawiane jako substytut sztuki i rzemiosła, a młodzież była wspierana w zdobywaniu prawdziwego uznania dla „sztuk, rzemiosł i nauk”, które „podnoszą na duchu świat bytu i sprzyjają jego uwzniośleniu”?

Chociaż nie jest to okazja, by wdawać się w dyskusję na temat działalności artystycznej, ważne jest, byście mieli świadomość, że taka aktywność, jako wyraz kultury, niesie ze sobą wartości. Ze względu na swoją naturę może więc mieć duży wpływ na proces edukacyjny. Jako animatorzy młodszej grupy młodzieży będziecie chcieli zadbać o to, by pomóc młodym przyjaciołom w znalezieniu odpowiednich zajęć artystycznych, takich, które nie będą niechęcy narzucały wartości, które zaprzeczają w subtelny sposób procesowi edukacyjnemu, w który są zaangażowani.

ROZDZIAŁ 27

Doświadczenie pokazuje, że grupa młodszej młodzieży składająca się z dziesięciu do piętnastu członków często zaczyna się od kilku osób, które wykazały się umiejętnością jednoczenia swoich przyjaciół wokół szczytnego celu. Podczas gdy ci młodzi ludzie zachęcają innych do przyłączenia się, zaczynają regularnie spotykać się z animatorem. Członkostwo w grupie może się także umocnić dzięki pomocy rozszerzającego się trzonu przyjaciół pracujących w danym sąsiedztwie lub w wiosce, zwłaszcza młodzieży w wieku od połowy do końca lat nastoletnich, która jest w trakcie studiowania pierwszych kilku kursów instytutu. W niektórych częściach świata skutecznym podejściem okazało się również zaproszenie młodych członków wioski lub sąsiedztwa na serię wydarzeń przed formalnym ustanowieniem grup. Innym podejściem jest wprowadzenie programu do szkoły. Gdy szkoła wykaże otwartość na ten pomysł, jedna lub więcej prezentacji dla uczniów i nauczycieli odpowiednich klas zwykle prowadzi do powstania kilku grup młodszej młodzieży. Mogą one wtedy podjąć realizację programu jako zajęcia pozalekcyjne, niezależnie od tego, czy spotykają się na terenie szkoły, czy nie. W każdym przypadku szkoła docenia cenny wkład programu w prawidłowy rozwój zdolności moralnych i intelektualnych swoich uczniów.

Zastanówcie się nad swoimi własnymi okolicznościami życia i opiszcie kilka sposobów, które moglibyście zastosować jako przyszli animatorzy, pomagając w uformowaniu grupy młodszej młodzieży.

ROZDZIAŁ 28

Ważnym warunkiem utrzymania dynamicznej grupy młodszej młodzieży jest budowanie relacji zaufania i przyjaźni z rodzicami. Animatorzy muszą odwiedzić rodziców albo przed lub wkrótce po utworzeniu grup i wyjaśnić im cel programu. Powinni kontynuować regularne odwiedziny każdego domostwa i omawiać z jego członkami aspiracje i możliwości młodszej młodzieży oraz koncepcje i podejścia, które nadają kształt programowi jej duchowego umocnienia - tematy przedstawione w trzeciej części Książki 2, ale tutaj omówionych znacznie bardziej szczegółowo. Takie wizyty mogą również stanowić okazję do konsultacji z rodzicami na temat dobrostanu i postępów ich synów i córek. Często, jak to zostało zasugerowane w Książce 2, animatorzy pokazują rodzicom jedną lub dwie spośród studiowanych książek, aby mogli oni zobaczyć, czego uczy się ich młodzież. Choć każdy animator będzie musiał pielęgnować takie więzi przyjaźni z rodzicami przez wiele miesięcy, na kilku pierwszych wizytach może mu towarzyszyć osoba bardziej doświadczona.

Zachęcamy do zajrzenia do Rozdziału 14 trzeciej części Książki 2, aby przypomnieć sobie pojęcia, które stanowią podstawę nieustającej rozmowy z rodzicami młodzieży w programie duchowego umocnienia. Następnie, wraz z innymi uczestnikami tego kursu, przedyskutujcie doświadczenie, które zostało zdobyte w waszej wiosce lub sąsiedztwie podczas odwiedzania rodzin młodszej młodzieży. Jakie dodatkowe idee zaczerpnięte ze studiowania tej książki mogłyby wzbogacić konwersację podczas takich wizyt?

ROZDZIAŁ 29

Rozmowy, które animator przeprowadza w grupie młodszej młodzieży na początku są szczególnie ważne. Istotne jest, aby podczas pierwszych trzech lub czterech spotkań członkowie w pełni omówili cel grupy i określili kilka celów, które chcieliby wspólnie osiągnąć. Powinni też dojść do pewnych wniosków co do charakteru działań, które chcieliby podjąć. Tematy poruszane podczas tych spotkań mogą się różnić w zależności od grupy. Istnieją jednak pewne pojęcia, takie jak „doskonałość” i „służba”, które powinny być podkreślane podczas wszystkich takich spotkań. Poniższe punkty mogą pomóc wam w zorganizowaniu kilku pierwszych rozmów, które przeprowadzicie z członkami grup, które pomagacie tworzyć. Powinniście dokładnie przeanalizować każdy z nich z innymi uczestnikami tego kursu i zapisać kilka swoich wstępnych przemyśleń na temat tego, jak podejdziecie do dyskusji z grupą młodszej młodzieży, którą macie nadzieję wkrótce zaangażować.

- Wielu animatorów uważa za pomocne zachęcanie młodszej młodzieży do postrzegania grupy jako przestrzeni, w której mogą dążyć do duchowej i intelektualnej doskonałości. Animatorzy mogą wyjaśnić, że aby dążyć do doskonałości duchowej, musimy rozwijać cechy należące do naszej wyższej natury, takie jak miłość, hojność, uczciwość i pokora. Aby dążyć do doskonałości intelektualnej, musimy zdobyć wiedzę i umiejętności praktyczne, które pomogą nam ulepszyć nasze życie i życie innych. Refleksja nad cytatami takimi jak „Niechaj każdy poranek będzie lepszy niż jego wigilia, a każde jutro bogatsze niż jego przeddzień” i uczenie się ich na pamięć są często skuteczne w zwiększaniu rozumienia pojęcia doskonałości.

- Po uzyskaniu pewnej jasności co do celu grupy, jej członkowie mogą otrzymać od animatora pomoc w podjęciu decyzji, jakie konkretne działania - intelektualne, sportowe i kulturalne - chcieliby podjąć w dążeniu do doskonałości.

-
- W odniesieniu do intelektualnej i duchowej doskonałości trzeba będzie w pewnym stopniu omówić kwestię języka, tak bardzo związanego z wzorcami myślenia. W rozmowie na ten temat z młodszą młodzieżą zazwyczaj wystarczy wyjaśnić, że aby osiągać coraz wyższe poziomy doskonałości, musimy rozwijać naszą zdolność ekspresji językowej. Powinniśmy potrafić czytać i być w stanie rozumieć znaczenie tego, co przeczytaliśmy; powinniśmy nauczyć się wyrażać nasze myśli z jasnością. To właśnie w tym kontekście animatorzy często uważają za skuteczne przedstawienie książek, które będzie studiować młodsza młodzież, a które zostały w całości lub częściowo przeanalizowane wcześniej w tej części.

- Zapamiętywanie fragmentów pism musi być traktowane z należytą wagą w programie duchowego umocnienia młodszej młodzieży. Kwestia zapamiętywania musi więc stać się tematem rozmowy na jednym z pierwszych spotkań grupy. Animatorzy powinni pomóc swoim młodym przyjaciołom uświadomić sobie wyjątkową moc Słowa Bożego i jego wpływ na ich życie podczas gdy dążą do doskonałości. Dzięki takiej dyskusji dostrzegą oni korzyści płynące z nauczania się wielu fragmentów pism na pamięć.

- Pomocne dla animatorów jest podkreślenie podczas kilku pierwszych spotkań, że aby grupa mogła dążyć do duchowej doskonałości, jej członkowie muszą rozwijać silne więzi przyjaźni i osiągać coraz większy stopień jedności. Animatorzy często uważają, że warto pomóc młodszej młodzieży w zgłębianiu tematu przyjaźni, jedności i harmonii w świetle cytatów z pism, do których zapamiętania można ją zachęcić.

- Dyskusje na temat przyjaźni i jedności mogą stanowić naturalne zaproszenie do rozmowy o tym, jak członkowie grupy będą ze sobą współpracować. O tym, że będą słuchać się nawzajem z uwagą, że zawsze będą starali się zrozumieć siebie nawzajem, nawet jeśli jeden z nich ma trudności z wyrażeniem swoich myśli, że nigdy nie będą bagatelizować tego, co któryś z nich ma do powiedzenia – oto przykłady niektórych ustaleń, które mogą sformułować razem jako grupa dzięki takiej rozmowie.

- Służba to szczególnie ważny temat do podjęcia na jednym z pierwszych spotkań grupy. Młodszej młodzieży można przypomnieć, że jako istoty ludzkie wszyscy jesteśmy od siebie zależni. Wszyscy jesteśmy członkami jednej ludzkiej rodziny i musimy starać się ze wszystkich sił, aby poprawić stan naszych wspólnot. Wyobrażenie sobie, jak by to było, gdybyśmy nie otrzymywali pomocy od osób z naszego otoczenia, może czasem pomóc młodszej młodzieży zrozumieć znaczenie służby.

- Dyskusja na temat służby musi wyjść poza kwestię indywidualnych wysiłków jednostki, aby służyć innym i rozważyć, co młodsza młodzież może zrobić jako grupa. Oczywiście ważne jest, aby ich pierwsze przedsięwzięcia trwały krótko i miały łatwo osiągalne cele. W ten sposób młodzież nabierze pewności siebie co do swoich zbiorowych możliwości i nauczy się pracować razem, co otworzy przed nią możliwość podjęcia bardziej trwałych projektów służby. Od samego początku animatorzy powinni prowadzić młodzież w uruchomieniu procesu, w którym zastanawia się ona nad życiem swojej wspólnoty i nad tym, w jaki sposób może przyczynić się do jej polepszenia. Zadawanie pytań, które wymagają od nich sformułowania obserwacji na temat wspólnoty, pomoże im w tym procesie. Mogą więc zacząć od aktu służby tak prostego jak odwiedzenie kogoś we wspólnocie, kto jest chory i stopniowo przejść do podjęcia projektu - na przykład

sadzenia drzew - w którym będą musieli skonsultować się z odpowiednimi instytucjami lokalnymi, uzyskać pomoc od przyjaciół i rodziców oraz dokonać długoterminowych uzgodnień. Oczywiście podczas kilku pierwszych spotkań grupy omawiane są niektóre umiejętności i zdolności jak również postawy i cechy niezbędne do efektywnej współpracy.

- Zdrowa rekreacja, a zwłaszcza sport, to kolejny temat, który należy poruszyć podczas pierwszych spotkań młodszej młodzieży. Również w tym przypadku, oprócz analizy pojęć i zagadnień, animatorzy będą chcieli pomóc grupie w określeniu rodzajów aktywności rekreacyjnej, które mogą być podejmowane podczas spotkań lub przy specjalnych okazjach. W tym względzie konieczne jest słowo przestrogi: Intensywna aktywność fizyczna jest naturalnym wyrazem energii, jaką posiada młodsza młodzież. Doświadczenie na całym świecie jasno pokazuje, że przedkładanie w grupie przykładowo twórczości artystycznej nad sport rozpoczyna proces selekcji, w którym część młodzieży w końcu czuje niechęć do dalszego uczestnictwa.

W odniesieniu do wszystkich powyższych punktów, ważne jest, aby uświadomić sobie, że w miarę zdobywania doświadczenia, animatorzy są w stanie lepiej pomagać młodszej młodzieży w opracowywaniu i przeprowadzaniu przedsięwzięć, które wzajemnie się uzupełniają - przedsięwzięć, które są praktycznym wyrazem wiedzy zdobytej dzięki studiowaniu różnych książek oraz wysokich ideałów, które starają się podtrzymywać.

ROZDZIAŁ 30

Z naszych dyskusji w pierwszych dwóch częściach tej książki, które miały przede wszystkim charakter teoretyczny, wasze przygotowania, aby służyć jako animatorzy, wkroczyły w tej części również w pewne wymiary praktyczne. W miarę zdobywania doświadczenia na tym polu służby, strony tej książki będą wciąż dostarczać wam pomysłów do refleksji. Wielu animatorów uważa punkty z poprzedniego rozdziału za szczególnie przydatne i wielokrotnie się

do nich odwołuje, prowadząc zeszyt, w którym zapisują swoje doświadczenia i dyskusje z innymi animatorami. W międzyczasie sugerujemy, aby zakończyć tę część refleksją nad implikacjami przedsięwzięcia, które teraz podejmiecie. Słowa Powszechnego Domu Sprawiedliwości, skierowane do młodzieży na całym świecie, odnoszą się do wszystkich, którzy pragną podążać tą ścieżką służby:

„Nie więc dziwnego, że to właśnie Wasza grupa wiekowa zdobywa największe doświadczenie we wspomaganiu młodszej młodzieży i dzieci w ich moralnym i duchowym rozwoju, budując w nich zdolność do wspólnej służby i prawdziwej przyjaźni. Świadomi świata, w którym te młode dusze będą musiały się poruszać, z wszystkimi jego pułapkami, a także możliwościami, możecie łatwo docenić znaczenie duchowego umocnienia i przygotowania. Wiedząc, że Bahá'u'lláh przyszedł, aby przekształcić zarówno życie wewnętrzne, jak i zewnętrzny stan ludzkości, wspieracie młodszych od siebie w doskonaleniu charakteru i w przygotowaniach do przyjęcia odpowiedzialności za dobro ich społeczności. Gdy wchodzi oni w wiek dojrzewania, pomagacie im zwiększyć siłę ekspresji, jak również umożliwiacie zakorzenienie się w nich silnej wrażliwości moralnej. W ten sposób Wasze własne poczucie celu staje się coraz bardziej jasno określone, gdy słuchacie nakazu Bahá'u'lláha: »Niechaj czyny, nie słowa, będą ozdobą waszą«”⁵².

PRZYPISY

1. Z listu z dnia 11 czerwca 2006 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do indywidualnego wyznawcy, w: *Social Action: A Compilation Prepared by the Research Department of the Universal House of Justice*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2020, nr 117, str. 62
2. Z listu z dnia 19 lipca 2006 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do dwóch indywidualnych wyznawców.
3. Z listu z dnia 17 kwietnia 1936 roku napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do indywidualnego wyznawcy, opublikowanego w: *Directives from the Guardian*, New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1973, str. 84
4. 'Abdu'l-Bahá, w kompilacji *Social Action*, nr 190, str. 112-113.
5. Z przemówienia wygłoszonego dnia 20 września 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012, akapit 9, str. 471
6. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 4 maja 1912 roku, ibid., akapit 9, str. 125
7. Zapis słów 'Abdu'l-Bahy, cytowany przez J. E. Esslemonta, *Bahá'u'lláh i nowa era: wprowadzenie do Wiary Bahá'í*, Hajdane, Narodowe Zgromadzenie Duchowe Bahaitów w Polsce, 1992, str. 100
8. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 4 maja 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 7, str. 123
9. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 26 maja 1912 roku, ibid., akapit 1, str. 204
10. 'Abdu'l-Bahá, *Odpowiedzi*, Wydawnictwo Bahá'í, 1998, nr 84:2
11. *Tablets of Abdul-Baha Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1915, 1940 printing, tom II, str. 276 (autoryzowane tłumaczenie na język angielski)
12. *Khitábát: Talks of 'Abdu'l-Bahá*, Hofheim-Langenhain: Bahá'í-Verlag, 1984, str. 131–132 (autoryzowane tłumaczenie na język angielski)
13. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 4 maja 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 8, str. 124
14. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá'í, 2021, nr 230:1
15. Z przemówienia wygłoszonego dnia 10 listopada 1911 roku, opublikowanego w: *Mowy Paryskie*, Skonpres, 2011, nr 29:41
16. *'Abdu'l-Bahá on Divine Philosophy*, Boston: The Tudor Press, 1918, str. 30
17. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 24:1

18. *Tablets of 'Abdu'l-Bahá Abbas*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1909, 1930 printing, tom I, str. 63 (autoryzowane tłumaczenie)
19. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 155:4
20. 'Abdu'l-Bahá, *The Secret of Divine Civilization*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2007, 2016 printing, akapit 118, str. 83
21. *The Tabernacle of Unity: Bahá'u'lláh's Responses to Mánikchí Şáhib and Other Writings*, Haifa: Bahá'í World Centre, 2006, nr 1.11, str. 7-8
22. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 27 października 1911, opublikowanego w: *Mowy Paryskie*, nr 12:8
23. *Tablets of 'Abdu'l-Bahá Abbas*, tom I, str. 71-72
24. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 97:1
25. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, wersja elektroniczna 2019, bahairesearch.com, nr 6:40
26. *The Proclamation of Bahá'u'lláh to the Kings and Leaders of the World*, Haifa: Bahá'í World Centre, 1967, 1978 printing, str. 78
27. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2019, 43:2
28. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 3 grudnia 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 3, str. 648–649
29. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 9:20
30. Ibid., nr 11:28
31. *Tablets of 'Abdu'l-Bahá Abbas*, tom I, str. 31 (autoryzowane tłumaczenie)
32. Ibid., str. 194 (autoryzowane tłumaczenie)
33. Bahá'u'lláh, *Epistle to the Son of the Wolf*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2016 printing, str. 12
34. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 11:27
35. Ibid., nr 11:30
36. Ibid., nr 13:15
37. Bahá'u'lláh, w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, nr 18:1
38. *Prayers and Meditations by Bahá'u'lláh*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1987, 2008 printing, nr 32, str. 41
39. *The Tabernacle of Unity*, nr 1.2, str. 4

40. Z przemówienia wygłoszonego przez ‘Abdu’l-Bahę dnia 5 maja 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 3, str. 130
41. *Prayers and Meditations*, nr 113, str. 191
42. Bahá’u’lláh, w: *Bahá’í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá’u’lláh, the Báb, and ‘Abdu’l-Bahá*, Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 2002, 2017 printing), str. 181–182
43. *Prayers and Meditations*, nr 178, str. 299
44. Ibid., nr 79, str. 131-132
45. Bahá’u’lláh, w: *Modlitwy Bahá’í*
46. ‘Abdu’l-Bahá, ibid.
47. Ibid.
48. Bahá’u’lláh, ibid.
49. The Báb, ibid.
50. ‘Abdu’l-Bahá, ibid.
51. *Prayers and Meditations*, nr 91, str. 154-155
52. Z przesłania z dnia 1 lipca 2013 roku napisanego do uczestników nadchodzących wówczas 114 konferencji młodzieży na całym świecie, opublikowanego w: *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006-2016*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2017, nr 27:4, str. 176